המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ערש"ק פ' כי תבא י"ג באלול תשנ"ה (8 בספטמבר 95)
דף היומי: בבלי — שבועות טז: ירושלמי — כתובות נג

שנה מ"ו גל' 13325
6.00 ש"ח כ' מע"מ

יתכן ניסוי גרעיני צרפתי שני בעוד 5־3 שבועות

פאריס — הניסוי הגרעיני הצרפתי השני בדרום האוקיא־נוס השקט עשוי להיערך בעוד 5־3 שבועות, מסר אמש בכיר צרפתי בפאריס.

הניסוי הבא "לא צריך לה־ערך בית להיערך לפני פחות משלושה שבועות", אמר מארק לתואה, סגן מנהל הוועדה לאנרגיה אטו־מית לכתב סוכנות הידיעות הצ־רפתית. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

בטאבה דנים בהצעה חדשה בעניין חברון

בדיוני טאבה הועלתה הצעה בשותפת לאלוף עוזי דיין והנהר אל עבד' ראזק יחיא לפתרון סוגיית חברון, והמשלחות הפ־לשתינית החלה לדון ההילה בהצעה זו.

שר החוץ שמעון פרס אמר, כי בנושאים הקשורים לחברון דנים כעת בסידורי הביטחון, נוהלי הציה והעברת הסמכויות האז־רחיות, אך לא פירט. פרס גם לא היה מוכן לנקוב במועד בו יסתיימו השיחות על הסכם הביניים עם הפלשתינים.

ואילו בנושא החשמל — לא היתה בשיחות אתמול הסכמה כלשהי. הפלשתינים הציעו לקיים בסוגיה זו בוררות אמריק־נית, ואילו ישראל מציעה לכונן ועדה משותפת, או לחילופין, שהפלשתינים יתחברו לרשת החשמל של ירדן. (עתי"ם)

פרס הודיע על הסכם עם הפלשתינים בתחום המים

שר החוץ שמעון פרס הודיע אתמול במהלך הדיונים עם יו"ר אש"ף יאסר ערפאת, כי הושג הסכם עקרוני על חלוקת משא־בי המים בגדה המערבית.

פרס אמר לכתבים, כי בהתאם להסכם זה ישראל מתחייבת להכפיל תוך 5 שנים את מיכסת המים המוקצבת לפלשתינים בג־דה המערבית.

ישראל וירדן חתמו על הסכם להגנת הסביבה

רבת עמון — ישראל וירדן חתמו אתמול על הסכם להגנת הסביבה, הראשון מאז חתימת הסכם שלום בין שתי המדינות, מסר מקור רשמי.

המסמך נחתם בעקבה על ידי השר לענייני מתציפליים נאדר זאיידאת והשר לאיכות הסביבה יוסי שריד, הוסיף אותו מקור.

ההסכם קובע חילופי מידע וידע בנושא הגנת הסביבה, וכן פיתוח מערכות להפחתת זיהום האוויר ולמאבק בפגיעה בטבע, ציין המקור.

נתניהו קורא לעצור את זאכי ולהעמידו לדין

יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נת־ניהו קרא אתמול לראש הממש־לה יצחק רבין לעצור את עבאס זאכי, ממארגני האינתיפאדה, שהגיע אתמול מירדן ונכנס לת־חומי האוטונומיה ומשם "לכפר בנפת חברון, ולהעמידו לדין על מעשי הרצח שביצע ביהודים".

יו"ר הליכוד חזר והזהיר מפני הכנסת מאות שוטרים פלשתינים חמושים לחברון.

סקר איגוד המפרסמים: "המודיע" — העתון המוביל בציבור החרדי

"המודיע" — בטאון אגודת ישראל העולמית, אשר נוסד בחודש אלול תשי"ז ע"י גדולי ומאורי ישראל זי"ע — כביסומתו כן הוא: "העתון של היהדות החרדית". מה שידוע לקוראי העתון והמפרסמים בו מכל השנים, עלה בימים אלו בממצאי "סקר איגוד המפרסמים" לשנת 1995, ולפיהם "המודיע" הוא אכן העתון המוביל בציבור החרדי.

סקר איגוד המפרסמים, משמש את החברות הגדולות במשק, המבקשות לדעת באיזו מדיה נחשף קהל הצרכנים המוגדר ביותר לפרסומת. הסקר באשר לצריכת התקשורת בציבור החרדי, נערך זו הפעם השניה וכמו בסקר הקודם כך גם בזה הנוכחי: "המו־דיע" הוא העתון הנקרא ביותר, הן ביחס לעתונות היומית והן ביחס לעתונות השבועית וההתקופתית.

יצויין כי נתוני "המודיע" עצמו, גבוהים מאלו של איגוד המפרסמים, שכן הרגלי קריאת העתון והעברתו מיד ליד — בין בני־משפחה וגם בין שכנים, הינו מימד שאינו בא לכלל ביטוי בבדיקות שאינן מביאות זאת בחשבון.

עפ"י, בסקר איגוד המפרסמים נמצא כי 61 אחוזים מן הציבור החרדי קוראים עתון יומי — ולמעלה ממחצית מהם השיבו כי הם קוראים "המודיע" מידי יום ביומו. הסקר מעלה כי גם לגבי עתוני ערב־שבת, למעלה ממחצית הצהירו כי הם קוראים את "המודיע".

נתון מעניין בסקר איגוד המפרסמים מעלה, כי הציבור החרדי מתנזר בדרך כלל מקריאת עתונות חילונית, וכי רק אחוז נמוך, שגם בקרבו צריכים לפעול לשנות זאת, חושף עצמו לעתונות זו.

כאמור, המפורסמות אינן צריכות לראיה. אך בכל זאת, הסקר הנזכר מאפשר לנו לשוב ולהזכיר כי "המודיע" הוא העתון החרדי הנקרא ביותר הן בימות החול והן בערבי שבתות.

14 נפצעו בהתפוצצות מכונית תופת ליד בית ספר יהודי בליון, צרפת

בדרך נס אירעה ההתפוצצות 5 דקות לפני ש־700 ילדי בית הספר יצאו מהכיתות ● נעצר חשוד שנראה נמלט מהמקום

ליון — מכונית תופת, שהתפ־וצצה אתמול ליד בית הספר היהודי הגדול ביותר בליון זמן קצר לפני שהתלמידים היו אמו־רים לצאת ממנו, גרמה לפציע־תם של 14 אנשים, רובם קל.

זהו הפיגוע השישי בצרפת בששת השבועות האחרונים.

מקורות משטרתיים אמרו, כי המשטרה עצרה לחקירה אדם במקטורן ספורטיבי צהוב, שנר־אה נמלט ממקום ההתפוצצות בווילרבאן, פרבר בצפון מזרח ליון.

המורה עמרם זעפרני אמר, כי נמנע טבח רק משום שהפצצה התפוצצה 5 דקות לפני שהילדים היו אמורים לצאת מהכיתות בשעה 5.00.

"זהו באמת נס גדול", הטעים. כתבים שהיו במקום סיפרו, כי שעון בית הספר איחר במספר דקות, וכך "קלקל" את תוכניות המתנקשים.

המטען דמה לכל המטענים האחרים, המיוחסים ע"י המשט־רה לקנאים מוסלמים אלג'יריים. תערובת של חומרי נפץ הושמה במיכל גז שהיה מלא במסמרים וברגים, כדי לגרום לפגיעות קשות ביותר.

בין הפצועים נמצא אדם שידד בשברה ושלושה ילדים שנפגעו משאיפת עשן, מסרה דוברת משרד הפנים המקומי.

המורה קולט חודר אמרה, כי ההתפוצצות ניפצה את חלונות החדרים, וגרמה לבהלה בבית הספר, והמורים הורו לתלמידים לשכב על הרצפה.

"היתה התפוצצות חזקה מאוד מאוד. החלונות מסביבנו התנפצו. ראשי הילדים התמלאו בזכוכיות והם נבהלו", היא אמ־רה.

"כולנו בכינו", אמר אחד התלמידים.

המכונית שהכילה את המטען חנתה במרחק של 20־15 מטר מהכניסה לבית הספר.

שני בעלי חנויות ושני הורים, שהמתינו לילדיהם, נמצאים בין הפצועים.

"אילו זה קרה ב־5, היה קורה באן טבח", אמר פועל במוסך סמוך.

הרב הראשי של ליון, הרב רישאר ורטנשלאג, אמר כי הפצ־צה היתה מורכבת ממיכל גז שמולא במסמרים וברגים כדי לגרום את הפגיעות הקשות ביו־תר, כמו שאר המטענים שהת־פוצצו בשבועות האחרונים וא־שר גרמו למותם של 7 אנשים בפריס ולפציעתם של יותר ממ־אה.

שר הפנים הצרפתי ז'אן־לואי דברה אמר, כי יש סימנים המ־קשרים את הפיגוע הנוכחי עם הפיצוצים שארעו בפריס, שבב־צועם חשודים קיצונים אל־ג'יריים.

"אנשים אלה מתנהגים כמו פחדנים. הם מרבישים שעולים על עקבותיהם והם עוברים ממ־קום למקום", אמר. "יעשה הכול, והכול כבר נעשה כדי לעצור אותם בהקדם האפשרי".

משטרת ליון מצאה זמן קצר לאחר ההתפוצצות חפץ חשוד ופוצצה אותו.

החפץ לא הכיל חומרי נפץ.

ראש ממשלת צרפת, אליין ז'ופה, הזעיק לישיבת חירום את ראשי מערכת הביטחון. הוא אמר, כי הוא כועס ממה שכינה "התקפה פחדנית ונפש־עת" וקרא לאזרחים להיות ער־נים.

הפיגוע ליד בית הספר היהודי בליון עורר רגשות עזים בקרב הקהילה היהודית בצרפת, ובק־רב אישים רבים מכל קצוי הק־שת הפוליטית.

ראש הקהילה היהודית ז'אן קאהן אמר כי "קיימת פעילות טרוריסטית בינלאומית, ומסיבה זו חייבות כל המדינות להתאחד ולמחוק את אלה הרוצים לחסל את הדמוקרטיה". הוא הוסיף כי "על כולנו להתאחד במאבק נגד הטרור".

נציגי יהדות צרפת בקונגרס היהודי העולמי אמרו, כי "הב־חירה בבית ספר היא מכוערת ומקוממת. פיגוע זה מרגש אות־נו מאוד, והוא נכלל בסדרת הפיגועים הטרוריסטיים הפוג־עים בצרפת בלי אבחנה מזה מספר שבועות".

האימאם של המסגד הראשי בפאריס, ד"ר דאליל בובאקר, שלח מיד הודעת תנחומים לרב הראשי של ליון: "אנו מצטערים מאוד על ההתקפה הפושעת על בית ספרכם בווילרבאן. אנחנו מביעים לקהילה היהודית בליון, למוסדות היהודים הדתיים של העיר ולמשפחות הנפגעים, את רגשי תנחומינו את צערנו על רגע עצוב זה בהסטוריה המשותפת שלנו בצרפת".

שר הפנים הצרפתי הזמין ליום שישי את נציגי הקהילה היהודית, כדי לבדוק איתם את "אמצעי הבטיחות הננקטים וא־לה שינקטו בעתיד", מסר מקור במשרד. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

כוחות משטרה והצלה ליד בית הספר בליון לאחר הפיגוע. מכונית התופת נראית למטה משמאל (צילום: רויטר)

חייל צד"ל נהרג בלבנון

חייל צד"ל נהרג בבוקר בהת־פוצץ מטען חבלה רב־עוצמה שהוטמן סמוך לרכב משוריין של צד"ל שנע במורת לבנון.

מההתפוצצות נפצעו קל עוד שני חיילים. בעקבות האירוע התנהלו חילופי אש ארטילרית בין צה"ל וצד"ל למחבלים.

זה החייל השני של צד"ל שנהרג בלבנון ביומיים האחרו־נים. (עתי"ם)

תחזית מזג האוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר עם ירי־דה בטמפרטורות ועליה בלחות בעיקר בהרים ובפנים הארץ. תחזית לשבת — ירידה קלה נוספת בטמפרטורות.

הרה"ח ר' משה ליפשיץ ז"ל

בהלוויה רבת משתתפים בניו יורק ובירושלים בראשות כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א הובא אמש למנוחות הרב החסיד ר' משה ליפשיץ ז"ל, בן פ"ח היה בפטירתו.

נולד לאביו הרה"ח ר' לייבל ז"ל בלודז' שבפולין בחודש שבט תרצ"א, בבית שהיה ספוג חסי־דות.

עם פרוץ מלחמת העולם הש־ניה הצליחו הוריו להמלט לארץ כאן השתקעו בעיר תל אביב. התחנך בבית הספר סיני, בישי־בת חידושי הרי"ם ובישיבת שפת אמת. עוד בצעירותו נודע בהת־מדתו הרבה ובמידותיו הנעלות והתחבב על כל מיודעיו ומכיריו, אף רבותיו הרעיפו עליו חיבה יתירה.

לאחר נשואיו עם רעיתו מרת שרה תחי' עבר להתגורר בשכו־נת בורו פארק שבארה"ב, שם ייסד והקים עם מספר חסידים את ביהמ"ס הראשון של חסידי גור ואת השתית לביסוסה של החסידות שם. עד העת האחרו־נה המשיך במסורת זו, לתמוך ולסייע ברעיונותיו השופעים ובביוס תורמים למען בניית מוס־דות התורה והחזקתם.

לפני כשנתיים נפל למשכב ממנו לא קם, מחלתו גרמה לו יסורים קשים, אך בחוסנו הנפשי ובאמונתו הזכה והאיתנה עמד בה בגבורה.

שלשום השיב את נשמתו הזכה ליוצרה, כשהוא מותיר אחריו את משפחתו הדגולה הד־אבלה, ידידים ומכרים.

בהלווייתו שיצאה מבית החי־סידים דגור בניו יורק הספידוהו כ"ק האדמו"ר מנובומינסק, הרב שמחה אלברג, הרב אלי' פישר, הרב ד. אולבסקי והרב ברוך שפיגל, כל המספידים עמדו על גדלותו בתורה ועל היותו איש "הצנע לכת". בשם המשפחה נפרדו ממנו נרגשות גיסו ר' ש. צינגון ובן גיסו ר' י. בורך לאח־מ"כ הועלה ארונו לארה"ק. בנתב"ג נפרד ממנו חברו הרב יצחק מאיר משם המשיך מסע ההלוויה לירושלים, ובביהמ"ד דגור בירושלים המתין קהל רב ולאחר אמירת קדיש ע"י כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א הובא המנוח למנוחות בהר המ־נוחות בירושלים.

אליהו פולק, ישיבת חברון - ירושלים
מירי מיצמכר, בני־ברק
מאורשים
בס"ד, אור לי"ג אלול תשנ"ה

יצירת החודש
מבית הצורפים

מבחר דבשיות ב־20% הנחה

שבת שלום

	תל אביב		ירושלים	
	כניסה	יציאה	כניסה	יציאה
	5.18	6.31	5.27	6.31
	5.35	6.33	5.37	6.33
	5.26	6.33	5.35	6.33
מוצש"ק ר"ת	7.11			

הצורפים זה כסף!

תל־אביב - קיבוץ גלויות 75 טל: 03-6818123. מגדל האופרה, אלנבי 1 טל: 03-5101666. ירושלים - כנפי נשרים 5, מרכז שטנר, גבעת שאול טל: 02-6514026. סילבר סנטר - רחוב יעקב מאיר 5 - גאולה טל: 02-383853. בני־ברק - רבי עקיבא 86 טל: 03-5703498. פ"ת - שפינל 4 טל: 03-9346752. נתניה - רמז 15 טל: 09-616152. ובחנויות המובחרות ברחבי הארץ.

קייטרינג בנצלוביץ
בחנותינו
מאכלי שבת וחג
משלוחים לכל חלקי העיר
מתקבלות הזמנות לשמחות וארועים בטל. 02-381584

חשוב לדעת
בדגמי ונטה החדישים
המופיעים בתוספת בעמ' ט'
אחד הדגמים ודאי יתאים גם לכם.
ונטה לכל מזג אויר.
סניף ירושלים: יפו 3
מלבקס: 02-254818, 02-248015
אשדוד ראשי. טל: (ס קיים) 03-7513251
סניף הצפון, טל: 414523, 04-413827

מרכז חרדי להכשרה מקצועית
המרכז מיועד להכשרה מקצועית בתחומי עשיה שונים לגברים בעלי ידע תורני בלבד. המרכז מוסדות של אישים חרדיים, בהנהלה חרדית ומכוון ע"י ועדה רוחנית בהרכב מורי הוראה ומורים-מורה מבכרים.
בחודש כסלו תשנ"ו יפתחו קורסים בנושאים הבאים:
מחשבים (שלוש שנות לימוד)
הנדסאות בנין (שלוש שנות לימוד)
עיצוב ואדריכלות פנים (שנת לימוד אחת)
מינהל עסקים (שלוש שנות לימוד)
חשבונאות (שנת לימוד אחת + שנתיים להתמחות)
אין דרישות לידע מוקדם, או לתעודת-בגרות. כל מועמד יוזמן לראיון אישי.
לבירורים טלפונים: טלפון: 02-6519452 בין השעות 19:00 - 22:00 בלבד
לקבלת חוברת-מידע וטופס הרשמה גזור ושלח
אל: מרכז להכשרה מקצועית ת.ד. 43193 ירושלים 91400
נא לשלוח לי חוברת מידע על מסגרות ההכשרה המקצועית וטופס הרשמה.
שם פרטי ומשפחה: ______
כתובת למשלוח דואר: ______ מס' ____ עיר ____ מיקוד ______

מפעל החסד "נועם שבת"
עזר וסעד לנצרכים
רח' עזרא 18 י-ם, טלפון: 02-825129
הודעה משמחת
לאור הביקוש הגדול,
אנו ממשיכים במבצע
חלוקת נעליים במחיר סבסוד
החלוקה תתקיים אי"ה בימי ראשון, שני ושלישי,
(ט"ו, ט"ז, י"ז אלול) לנשים בלבד!
באולם "הברכה", רח' עובדיה 24
בין השעות: 5.00-8.00 בערב
ההנהלה
בברכה שנה טובה

ברוך דיין האמת
נפלה עטרת ראשינו
בלב קרוע ומורתח הננו להודיע על פטירתו של ראש משפחתנו המסור מותיקי קרתא דשופריא, איש חי רב פעלים מוקיר ורחים רבנן, אוהב תורה, רודף צדקה וחסד.
הר"ר גדליה דוד
ב"ר הלל כהן ז"ל
ההלויה התקיימה אמש יום חמישי ונטמן בהר המנוחות
המתאבלים מרה משפחות:
כהן, גריינימן, הופקוביץ, אוקסנברג ומקלב ומשפחות: לודמיר, פרסטר.
יושבים שבעה בביתו סנהדריה המורחבת 138/16 ירושלים

יקב עינב
מאה־שערים 83 - ירושלים
ברוך דיין האמת
המומים ומזועזעים מפטירתו של
האי גברא יקירא איש ירושלים
מייסדה ומנהלה המסור של מפעלנו במשך שנות דור
הר"ר גדליה דוד
ב"ר הלל כהן ז"ל
המקום ינחם את המשפחה המכובדת בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד
המתאבלים מרה
ההנהלה והעובדים

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמנו וסבתנו
מרת שרה גרינא קניג ז"ל
בת הרה"ח ר' צבי הלל ז"ל הכהן,
אלמנת ר' שלמה אלימלך קניג ז"ל מת"א
הלויתה התקיימה אמש יום חמישי בערב
יושבים שבעה בבית בתה: משפ' פריבס רח' פול 11 בני ברק
האבלים
הבן: ישראל קניג ומשפחתו נצרת עילית
בתה וחתנה: מרתה וחיים אלעזר פריבס ב"ב
כלתה רחל קניג ומשפחתה ציריך שוויץ
הנכדים והנינים בארץ ובחו"ל

אזכרה
ביום השנה לפטירתו של היקר לנו מכל
העסקן הדגול רב הפעלים, אציל הנפש וגדול המעשים
הרה"ח ד"ר מאיר רייכמן ז"ל
בן הרה"ח ר' יואל ז"ל
תערך אזכרה ביום רביעי י"ח באלול
פר' כי תבא (13.9.95) בשעה 4.30 אחה"צ
בבית העלמין זכרון מאיר בני ברק
נפגשים ליד השער - המשפחה

בימי הסליחות והרחמים כולנו את
תהילים יסוד ומלכות
מסיימים ומתחילים
להשיג: בחנויות הספרים
* להזמנות טלפוניות: 02-389437 *

סוכות בירושלים
באזור בית וגן
גם השנה תהנו
מאוירה יהודית בתכלית הכשרות
* האוכל - בהשגחת בד"ץ העדה החרדית
* שרותים צמודים
* חדרים נוחים
* אפשרות לשינה בסוכה
פרטים בטל. 02-423607 02-411704

נא להתפלל עבור האברך
רפאל יצחק צבי
בן שרה רבקה
(אתמול הוסיפו את השם רפאל)

בלב מלא מרגשות שמחה
אשא עטרת ברכות
לידידי ורעי, כאח לי
הר' עקיבא ליבוביץ הי"ו
ונות ביתו היקרה מיכל תחי'
לרגל אירוסי הבן
הבחור החשוב כליל המעלות והמידות
כמר אהרון ברוך הי"ו.
יהי רצון שירוו ממנו רב תענוג ונחת
לתפארת כל המשפחה ולשמחת ליבכם.
בידידות נאמנה
מנחם נחום ואילה ברגר
ברוקלין ניו יורק

סמינר "בית יעקב" חיפה
המרכז להשתלמות עו"ה
בס"ד
מורות יקרות!
פתיחת שנה"ל הבעל"ט תתקיים בעי"ה ביום שלישי י"ז באלול תשנ"ה, בשעה 14.30
בתכנית:
דברי פתיחה מפי המנהלת הגב' ש. גרינצייג תחי'
דבר המפקח הרב מ. אבידן שליט"א
הרצאה מפי הרב מ. איינהורן שליט"א
הרצאה מפי הרבנית וינברג תחי'
לפתיחה מוזמנות מורות שנרשמו ללימודים לקבלת גמולי השתלמות, גמולים בשבתות, תעודת רכזות מיחשוב, התואר "בכירה" ★ התואר "מורה מאמנת" ★ הסמכה לחינוך המיוחד ★ דרגת שכר מעל ל"בכירה".
"המרכז להשתלמות עו"ה שע"י סמינר "בית יעקב" חיפה הינו המסגרת החרדית היחידה באזור חיפה והצפון המוכרת להקניית תעודות רשמיות מטעם משרד החינוך ללומדות לקבלת:
תואר, הסמכה ודרגת שכר מעל ל"בכירה".
נ.ב. על פרטי פתיחת שנה"ל לגננות תשלח הודעה אישית

משה יהודא ליב לנדא
בן הרב הגה"ח מוהר"ר יעקב זללה"ה
רב אב"ד דבני־ברק
ב"ה י"ב אלול תשנ"ה
זיוף גמור
זה כבר כמה חודשים שלא מיצרים בונבונירות בהשגחה שלי
נתברר לי שמשווקים בונבונירות מזויפות
עם חותמת שלי
ידע הקהל להיזהר!
ועל"ז באעה"ח
משה יהודא ליב לנדא
רב אב"ד דבני ברק

במוצאי שבת המכירה הגדולה
ב"רהיטי רפאל"
לקראת החגים מבצע שלם וקח!
מיטות מתוצגה ובהזמנה
מיטות משולשות ומרובעות במבחר דגמים
מעץ סנדוויץ בלבד
אפשרי עדיין לספק מיטות לפני החגים
מיטות רפאל - כל מילה נוספת מיותרת
ר' עקיבא 19 בני־ברק 03-5790437
מאה שערים 31 ירושלים 02-811380

קשישים/תשושי נפש רבים
נתקלים בבעיות תפקוד יומיומי
וזקוקים לעזרה
אנו הכתובת עבורכם!
מתן שרות מטפלים/ות זרים ל-24 שע'/חצי יום
★ יחד ולא לשום ★
לפרסים טל: 03-5782956
תנו לנו לעזור לכם

תשוש
רח' קוטלר 18 בני ברק
טל. 03-5799010
מיטב התכשיטים במגוון העשיר ביותר
פתוח קבוע עד 10:00 בלילה
במחירים מפתיעים
גם בתשלומים
תכשיטים קונים בתשוש.

01091311

הד היום

מוקדם מאסד לקיים טכס חגיגי

מ/ה. הטירור הפלשתיני ממשיך להלום בנו, הרצח בישוב "מעלה מכמש" ליד רמללה מעיב על השיחות שמקיים שמעון פרס עם יו"ר אש"ף בטאבה ואבו מאזן יחד עם אחמד טיבי בירושלים. השיחות מורכבות ועמדות שני הצדדים אין בה לעודד וכל ההכנות לקראת קיומו של "טכס" חתימה בוושינגטון של הסכם אוסלו ב', נראה מאוד מוקדם, לאחר שנדחה כבר כמה פעמים על אף הצבעות מצד נציגי ישראל לעשות ויתורים לאש"ף. אם היה צורך בהוכחה נוספת בא הנסיון לפגוע בתלמידי בית הספר בצרפת, מעיד, שהטירור הפלשתיני ממשיך להתגלגל לחדרים בכל העולם מתוך שנאה כבושה בכל מקום שהם נמצאים, הטיעון של יצחק רבין ושמעון פרס, שהחמאס רוצה לפגוע בסיכויי השלום נשמע כמטבע שחוק.

נוצר הרושם שהחמאס או כל ארגון אחר של הפלשתינים, מאמין שיש בכוח של הטירור, להפעיל לחץ על ישראל יותר משהוא מכוון לפגוע בתהליך בין הצדדים. הרוצחים הפלשתינים הולמים ומנצלים נקודות תורפה ליצור לחץ על התושבים השלווים, אם זה במעלה מכמש ואם זה באחת העיירות בצרפת, מדינה שבה משתולל טירור נגד אזרחים אחרים.

פעולות אלו היו צריכות לעורר מחשבה חדשה בלבו של שמעון פרס, ומוטב שהיה מפסיק את השיחות בטאבה והיה אומר לערפאת, כך לא מנהלים משא ומתן, ואין בו לחזק מדה אלמנטרית בכוונותיו של אש"ף, זה משתמש בדרכים משלו להפחיד את אזרחי ישראל, על ידי הסיוע הטרוריסטי. אי אפשר גם לנתק את הפעילות הטירוריסטית מן הנאומים שמשמיע ערפאת באוזני עמו על העתיד להתרחש לאחר שיחזיר לעצמו את השליטה בערי הגדה. שמעון פרס בטאבא אינו יכול להעלים עין מן הסכנות האורבות לממשלתו, אם אכן ינסה לפגוע בישוב היהודי בעיר חברון, ממנו נאלצו יהודים לברוח אחרי פוגרום תרפ"ט. פוגרום שבו נשחטו עשרות תושבים שלווים שחיו בשלום עם התושבים הערביים.

הרצון להטיל את כובד האשמה של התושבים היהודים, שנכנסו לדירות רכוש יהודי בחברון, אינו מתקבל על דעתם של יהודים. תושבי חברון הערביים, נושאים על מצחם אות קלון שאין למחוק אותו במס שפתיים של יהודים שבידיהם השלטון. זכותם של יהודים לחזור לחברון וליצור בה רצף של ישוב יהודי, אינה אלא תגובה טבעית, היהודים לא פלשו לבתיהם של תושבים ערביים, הרכוש הוא יהודי שנגזל כל השנים ואין שום גורם, לא בינלאומי ולא יהודי, שיש לו הכוח והזכות לשלול מן היהודים לחזור ולשקם את הרובע היהודי הקרוב למערת המכפלה, מקום מנוחתם של אבות האומה הישראלית.

ביקורו של אבו מאזן בירושלים אין בו להוסיף כבוד לשר הישראלי, ההולך שולל אחרי מסע החיוכים של אבו מאזן ושל אחמד טיבי. אלה יכולים לחייך במלוא חופניים, על שהצליחו להוליך שולל את "העם החכם והנבון ביותר". אם אש"ף אינו יכול, או אינו מוכן, להפסיק את פעולות הטירור נגד יהודים, מטיל ספק בכוונתו וברצונו להשליט שלום. לישראל יש נסיון מר עם החיוכים הפלשתינים שהגיעו עד רחובות ירושלים ויש בהם לעורר ספק בכוונתן של ההצהרות על ריבונותה של ישראל בירושלים.

האינטרסים של אש"ף המצפה לתרומות, או לצרכי התעמולה של הנשיא קלינטון, העומד לפני בחירות. אך אין בה לשרת את האינטרסים של הישראליים.

לנגד עיניו של שמעון פרס הממשיך בשיחותיו עם ערפאת צריכה לעמוד הסכנה של מלחמת אחים העלולה לפרוץ ביום מן הימים, אם אכן ינסה להטיל את כח הצבא על תושבי הישוב היהודי בחברון. גם אם בידו העוצמה הצבאית של מדינת ישראל, עוצמה שעד כה לא הופעלה נגד הטירור הפלשתיני, זה ממשיך להתל בתושבים היהודיים, במדינת ישראל, שלא יכולים לשכוח מה שעולל להם הטירור הפלשתיני.

בכל אופן, מוקדם מאוד לתכנן טכס חדש של חתימה בבית הלבן, כל עוד נהרגים יהודים על ידי רוצחים פלשתינים, הממשיכים במקום שהפסיקו הטבחים לטבוח יהודים בתרפ"ט וממשיכים בכך גם קרוב לחמישים שנה אחרי שקמה מדינת ישראל. אין להעלות על הדעת שתושבי חברון הערביים ימשיכו לצעוק את הצעקה שבה השתמשו לפני חמישים שנה, "איטבח אל יהודי", החברונים הרוצחים צריכים לדעת, שהמדינה הפלשתינית לא תקום לתחיה על חורבות הישוב היהודי לא בחברון ולא בכל מקום אחר. אם אכן מוכנים הם לשלום עם יהודים, הם צריכים לבלוע את הישוב היהודי בחברון, אם אינם מוכנים לכך, סימן שהן לא מתכוונים להמדד של שלום והחכם עיניו בראשו.

לפני תרפ"ט לא היו בחברון לא משה לוינגר וחבריו ובכל זאת נטבחו עשרות יהודים, ביניהם תלמידי הישיבה ללא שום התגרות.

במעמד גדולי ומאורי התורה:

במוצ"ש – המגבית השנתית לטובת מוסדות פנים מאירות

תכונה בקרב מאות מידידי, אוהדי ותומכי מוסדות "פנים מאירות" בבני ברק, לקראת המלוה השנתית, אשר תתקיים במוצאי שבת, באולמי "קונטיננטל" בבני ברק, במעמד גדולי ומאורי התורה, אדמו"רים, רבנים, ראשי ישיבות, דיינים, ואישי ציבור.

מוסדות "פנים מאירות", החוגגים בימים אלה 25 שנים לקיומם, נוסדו בשנת תש"ל ע"י הגאון רבי נתן גשטטנר שליט"א, גאב"ד ור"מ דקרית אגודת ישראל. המוסדות, אשר קנו להם שם של כבוד בהיכלי התורה בבני ברק, כוללים: כולל לאברכים מצויינים, כוללי ערב, כולל בעלי בתים, בתי הוראה, רשת שיעורי תורה ומכון להוצאת ספרים. גולת הכותרת של המוסדות, היא כולל האברכים שהוקם במגמה להעמיד מורי הוראה ודיינים בישראל. מאז קיומו של הכולל נלמדו בו רובן של ההלכות הנוגעות למעשה בארבעה חלקי שולחן ערוך, החל מהש"ס והראשונים ועד הטור והשו"ע ונושאי כליו, כאשר מדי יום ביומו מוסר הגאון ראש המתיבתא את שיעורו היומי לפני הלומדים.

המסיבה החגיגית, הנערכת מדי שנה בשנה במוצאי שבת שלפני שבת סליחות, מיועדת להחזקת המוסדות החשובים בהם לומדים עשרות אברכים תלמידי חכמים מובהקים, בעלי משפחות גדולות. במסיבה תועלה דבר הרחבת גבולות הקדושה של מוסדות פנים מאירות, עם הקמתו ובנינו של בנין מפואר להרבצת תורה, ברחוב מתתיהו בבני ברק.

השנה יופיעו בהתכבדות כבו־אם הכבוד הגאון רבי ברוך דב פוברסקי, מראשי ישיבת פוניבז', והאורח הכבוד הגאון רבי שמואל אליעזר שטרן, דומ"צ ור"מ בישיבת מחנה אברהם "חוג חתם סופר". את הנאום המרכזי ישמיע נשיא מוסדות "פנים מאירות", הגאון רבי נתן גשטטנר שליט"א, גאב"ד ור"מ קרית אגודת ישראל. דברי פתיחה ישמיע הג"ר שלמה גשטטנר, אב"ד ור"מ קהל "תפארת משה אהרן" בירושלים.

חברי הוועדה המכינה, ביקרו השבוע בבתיהם של גדולי התורה והחסידות, אשר הבטיחו השתתפותם במעמד התורני. מארגני החגיגה צופים השתתפות רחבה של ידידים, אוהדים, נדיבי עם ומוקירי תורה.

הר"ר גדליה דוד כהן ז"ל

אתמול הובא למנוחות הר"ר גדליה דוד כהן ז"ל שנפטר במיתת נשיקה אחר מחלה ממושכת, בשנת ה־82 לחייו אחרי יסורים ומכאובים.

נולד בשנת תרע"ג בין חומות העיר העתיקה. ולמד שנים רבות בישיבת "עץ חיים", שם התחבב על רבותיו הדגולים אשר הכירו בכשרונותיו הברוכים. ללימוד התורה בהתמדה.

בהיותו אברך, צעיר לימים, התייתם מאביו הרה"ח ר' הלל זצ"ל, אשר הותיר אחריו אלמנה עם יתומים רכים. עול הבית הי־הולך נפלו על כתפיו הצעירות, והוא נשא בעול זה במשך שנים רבות בגידולם של אחיו ואחיותיו, עד לנישואיהם לאברכים תלמידי חכמים כשאיפתו ושאיפת הוריו.

המנוח קיבל לידיו את הנהלת יקב "עינבי" שנוסד ע"י סבו הרה"ח ר' משה מאיר הייזלר זצ"ל והרחיבו.

בשנת תש"ח נדד עם משפחתו, כיתר פליטי העיר העתיקה, לשכונת קטמון, ושם הפיח חיים רוחניים, בהקפדתו על קביעות עתים לתורה, בבתי הכנסת ובתי המדרש שבה.

בעשור האחרון, לחייו עבר להתגורר בשכונת סנהדריה המורחבת. גם כאן התקבל באהדה, והתחבב על קהל תושביה, והיה מהבולטים בשיעורי התורה הקבועים. בבקר בישיבת "שערי השמים" ובערב בישיבת "כנסת יהודה" הקרובה לדירתו.

השאיר אחריו, את אלמנתו תחי', בנים, נכדים ונינים, דור ישרים ההולכים בדרך הסלולה, דרך התורה והיראה. יהי זכרו ברוך.

בהלויתו השתתף קהל רב. הספידוהו רבותיו שהיו משומעי לקחם, הרב הגאון ר' אביש אייזן והרב הגאון ר' אברהם גוטליב, ונפרדו ממנו חתנו הרב מנחם גריינמן ממנהלי משרד "עזרת תורה" בירושלים ובנו הרב מרדכי.

הוארך מעצר המחבל שדקר ישראלי לפני חודשיים

בית משפט השלום בירושלים האריך אתמול את מעצרו של צעיר ערבי, תושב העיר העתיקה בירושלים, החשוד כי דקר בתחילת חודש יוני מאבטח של ישיבת "עטרת כהנים" סמוך לשער שכם.

בדיון להארכת מעצרו, אמר בא כוח המשטרה, כי הצעיר — עבדללה עודה (26) — חשוד בנסיון לרצח וכי מעצרו ל־15 יום נדרש לצורך השלמת החקירה. לדבריו, ישנם חשודים נוספים בפרשה ויש לעצרם ולחוקרם.

נעצרו 6 פעילי תנועת נאמני הר הבית

משטרת ירושלים עצרה אתמול בבוקר שישה פעילים של תנועת נאמני הר הבית שביקשו להיכנס להר הבית ולהתפלל בו.

מקבלים אברכים צעירים חובבי אנגלית לכולל אוהה"צ בהר־נוף לזמן חורף מלגה בבא קמא בעיון ובהעמקה 02־6518945 אוהה"צ ובערב

הודעה חשובה

המעונין שיזכירוהו לטובה בקויטל בציוני הצדיקים הבעש"ט, ר' לוי יצחק מברדיטשוב ובער"ה על קברו של ר' נחמן מברסלב באומן ישלח 20 ש"ח או כפי יכולתו לת.ד. 1545 ב"ב עד יום ה' י"ט באלול

התענינות רבה בציבור לקראת שיווק הבקר מחו"ל בהשגחת בד"ץ אגודת ישראל

התענינות ציבורית רחבה דוקא, לקראת שיווק ומכירת בשר בקר אשר נשחט, נבדק, הודח, והומלח, פורק ונארז בפיקוח והשגחת הבית דין צדק של אגודת ישראל בבית המטבחיים "פרימו" שבברזיל, לקראת החגים הבעל"ט.

כזכור, נשלח ע"י הבד"ץ צוות רם מעלה בראשותו של הרה"ג ר' אברהם יצחק ליכטנשטיין רב דבית המטבחיים "מרבק" ורב ביהכנ"ס "רמת אהרן" בב"ב. לשם קיום שחיטת בקר למהדרין בחו"ל לרווחת הציבור החרדי הרחב בכל חלקי הארץ, אשר מקפיד על הכשר הבד"ץ של אגודת ישראל.

בשחיטת הבקר, בדיקתו והכשרתו הגיעו שליחי הבד"ץ להישגי כשרות מדהימים, זאת לאור העובדה שמכל הכמויות שנשחטו בהשגחה קפדנית זו לא הביאו לארץ "בשר שהורה צליו חכם". עפ"י הסכם שהיתנו חברי הבד"ץ מראש עם הספק בחו"ל, התנהגו גם החומרות לשיטת מרן ה"בית יוסף".

מנהל מועצת הכשרות של אגו"י, מסר לכתבינו על תגובות נלהבות המגיעות למשרדי המועצה, לאחר שאלפי משפחות חרדיות החלו לאחרונה להשתמש בבשר והביעו את שביעות רצונם המלאה מטיב המוצר, תוך שהם מציינים, שבגלל מחירו הנמוך יכולים הם לכלכל את בני ביתם במזון עשיר בחלבונים.

מכבר יצאו חברי הבד"ץ בקריאה קדושה כי "מוטלת החובה על כל אחד ואחד להקל על מחסורם של משפחות בני תורה וברוכות ילדים ולהביא להוזלה ניכרת במחיריהם של מוצרי המזון המשווקים לצרכני המהדרין בכשרות". לאור קריאה זו, עמלים במועצת הכשרות למנוע ניצול העסקת הכשרות והפקעת שערים למהדרין.

חברת "סוחף מזון" מב"ב, אשר ייבאה ומשווקת את הבשר וחב' "שיווק חלקי" מהקריה החרדית באשדוד, אשר לוקחת חלק בעיבוד ושיווק, מוסרים על היערכות מתאימה בהתקרב החגים הבעל"ט ונערכים לקראת גל הקניות המאסיבי אשר יקיף את כל ריכוזי האוכלוסיה החרדית בכל חלקי הארץ. יפורסמו רשימות הסיטונאים, רשתות שיווק וצרכניות חרדיות, חנויות בשר וקצבים, בהם ניתן יהיה להשיג את הבשר הכשר למהדרין.

● בוקרשט, — רעידת אדמה בעוצמה של 4.8 בסולם ריכטר פקדה אתמול את מזרח רומניה אולם לא נמסר על נפגעים או על נזק. (עתי"ם — רויטר)

● סופיה — ארכיאולוג אמריקני החי בבריטניה, גורש מבולגריה לאחר שהואשם בפעילות "המאיימת על האינטרסים ועל בטחון המדינה". (עתי"ם־איי.אף.פי.)

מתיבתא פנים מאירות בני ברק

בנשיאות מורינו ורבינו הגאון רבי נתן גשטטנר שליט"א

גאב"ד דקרית אגודת ישראל

הזמנה של מצוה

הרינו מתכבדים להזמין את מעלת כבוד ידידינו היקרים אוהבי תורה ולומדיה הי"ו למסיבת

מלוה דמלכה חגיגית

הנערכת לכבודה של המתיבתא הקדושה

שתתקיים אי"ה במוצאי שבת קודש פר' כי תצא י"ד לחודש הרחמים אלול תשנ"ה

בשעה 8.30 באולמי "קונטיננטל" רח' בן יעקב 21 בני ברק

במעמד גדולי ומאורי התורה שליט"א

* * *

מורינו ורבנו הגאון אב"ד שליט"א ישא דברו מעינא דיומא

הופעת מעלת ידידינו ואוהדינו הי"ו במסיבת מצוה זו

תתן כבוד לתורתנו הקדושה ולנושאי דגלה

בברכת כתיבה וחתימה טובה

ההנהלה

חיים אשר ברגמן

סוף שבוע

"המחבל שרצח יהודי במעלה מכמש היה משתף פעולה והחליט לחזור בתשובה".

ככה זה אצל הערבים. כשרוצים לחזור בתשובה, הולכים לרצוח יהודים...

*

אסור לתת לפלשתינים כל אחיזה שהיא באתר קבר רחל. מקום זה מסמל יותר מכל את ההבטחה לשיבת ציון "ושבו בנים לגבולם", ואין לפלשתינים כל זיקה שהיא לאתר.

*

לאחר השלמת סלילת כל הכבישים העוקפים בתחומי הערים ביו"ש, לא יסתפקו בכך הפלשתינים!

הם ידרשו מממשלת ישראל לסלול עבור אזרחיה, כביש... עוקף ארץ ישראל...

*

רבין: "האיחוד האירופי לא עושה מספיק למען תהליך השלום".

והסיבה היא שמה שרבין וממשלתו עושים למען "השלום", אין שום גוף שיכול להתחרות איתם, לא בקצב ולא בהיקף ובלהיטות...

*

"ישראל דורשת מהפלשתינים הסגרת 7 רוצחי ישראלים וערבים".

נמאס כבר! על מי חושבת הממשלה הזו שתוכל לעבוד! הרי אנו יודעים בדיוק מה תהיה תגובת הפלשתינים! ומה שיקרה במציאות זה, שישראל תשחרר כמה אלפי מחבלים מהכלא, מבלי לקבל תמורה כלשהי...

*

שגריר ישראל במצרים מגלה: "הפרסומים בעתונות הישראלית מזיקים ליחסי ישראל־מצרים".

אין זו תגלית כלל וכלל: הרי ברור וידוע לכל, שהנזקים הגדולים והחמורים ביותר למדינת ישראל, מקורם בישראלים עצמם...

*

"בצפון תל אביב עלתה מכונית על המדרכה ופצעה קשה שני תיירים".

והאמריקנים בודאי ימהרו להמליץ לאזרחיהם השוהים בארץ, שימנעו מ...להלך על מדרכות!

*

"מאז תחילת שנת הכספים הנוכחית "ברחו" 5.045 מיליארד ש"ח מקופות הגמל".

כאשר נמצאים במצבי לחץ כל כך קשים, אין זה פלא שבורחים מהבית...

והשאלה היא רק לאיזה כיסים הם ברחו...

*

"בקרוב ישווקו ירקות שישאו את שם המותג 'מבחר הארץ'".

זה לא יכול להיות! הרי את 'מבחר הארץ' משמידים בכמויות גדולות, כדי לשמור על רמת המחירים...

אופטיקה הלפרין

בבעלות הרב רפאל הלפרין

הזולים במדינה!

משקפיים תוך שעה

מבצע חלוקת המתנות – נמשך!!!

פתחנו בפתח־תקוה

ברחוב חיים עוזר 33 (פינת רח' הרצל)

חינם למזמינים עדשות מגע בקבוק "ריניו" (באריזת נסיעות + מחסנית)

חינם עדשות למשקפיים לכל מסגרת עד ±6 ללא צילינדר

לרגל הפתיחה מחירי מבצע מדהימים בכל סניפי הרשת

מחסנית לעדשות מגע		1 ש"ח
תמיסה לעדשות מגע	"ריניו" לנסיעות + מחסנית	8 ש"ח
תמיסה לעדשות מגע	אדום וכחול	17 ש"ח
משקפי קריאה		49 ש"ח לזוג
עדשות פלסטיק		49 ש"ח לזוג
ציפוי לעדשות	חוסם שריטות	50 ש"ח לזוג
מסגרת מתכת	עם קפיץ לגברים	75 ש"ח לזוג
עדשות זכוכית	עם ציפוי אנטי רפלקס - נגד סינוור	80 ש"ח לזוג
ביפוקל	עדשות לרחוק/קרוב	99 ש"ח לזוג
מסגרת מתכת לילדים	עם חיזוקים וקפיצים	118 ש"ח לזוג
משקפי גברים	עם קפיץ זהב, שחור, חום	128 ש"ח לזוג
עדשות מגע רכות	אמריקאיות כולל בדיקה והתאמה	148 ש"ח לזוג
משקפי ראייה לנשים	"כריסטיאן דיור" - "אופטיל"	190 ש"ח לזוג
משקפי "פאלומה פיקאסו"		190 ש"ח לזוג
עדשות מגע צבעוניות	(ירוק כחול ועוד) כולל בדיקה והתאמה	199 ש"ח לזוג
עדשות דקות "פלינט"	עם ציפוי אנטי רפלקס - נגד סינוור	200 ש"ח לזוג
משקפי שמש אופנתיות		250 ש"ח לזוג
משקפי שמש וראייה	"כריסטיאן לקרואה"	350 ש"ח לזוג

תל־אביב	ירושלים	בני־ברק	כפר־סבא	רחובות	פתח־תקוה
אבן גבירול 93	סנטר 1	רבי עקיבא 92	קניון הצומת	קניון רחובות	חיים עוזר 33
(פינת ארלוזורוב)	(ליד תחנה מרכזית)	(ליד גן ורשה)	(מול המשטרה)	הרצל 157	פינת רח' הרצל

שברנו את המונופול-עובדה! הזולים במדינה

לכולל חשוב

דרוש תורם

ל"יו"ט געלט"

לפרטים בטל' 02־806583

ועד נשים שע"י ס.ל.ה.

הוזמנו לערב נשים עשיר ומאלף

שיערך בס"ד ביום ב' ט"ז באלול תשנ"ה (11.9.95) בשעה 7.30 בערב באולמי "התמר" רח' עזרא 20 ב"ב

בתכנית:

19.30 - 21.00 תערוכת תמונות, עבודות פימו ותכשיטים עבודות יד (מכירה במקום במחירים עממיים)

21.00 - 23.00 "ממוות לחיים" סיפורם של אנשים שחזו מוות קליני. יתנהל דיון בנושא "מוות קליני" מנקודת השקפה יהודית, רפואית ופסיכולוגית מפי הרב משה וינברג והגב' יפה בלומנטל.

23.00 הופעה אומנותית מיוחדת במינה־הפתעה!!

כרטיסים ניתן לרכוש בסמינר ס.ל.ה. רח' השל"ה 13 בני ברק. טלפונים: 5798003, 03-6183275

ראו אור לקראת החגים הבעל"ט:

עטרת צבי — ביאור נחוץ ונפלא למאמרי חז"ל על ההפטרות לשבתות וימים טובים. ב"כ מהודרים, 852 ע'. מאת הרב יוסף כהן שליט"א (מכון הרי פישל).

דיני הרופא בשבת וביום־טוב (פורמט כיס, 128 ע') מאת פרופ' א"ס אברהם בעמוהו"ס **נשמת אברהם** ד"כ

בהדפסה: **דיני החולה בשבת, ביו"ט וביום הכיפורים**

חוזר ונדפס: **יסופר לדור** — קורות משפחה בשואה קידוש ה' במחנות המות כפי שעולה מזכרונות ומכתבים

הזמנות: **הוצאת רימונים** 02־419727 ובחנויות הספרים

אורט המחלקה לחרדיות

מסתיימת ההרשמה לקורסים הבאים:

❖ עיצוב ואדריכלות פנים [גם לעובדים בנפרד]
❖ עיצוב גרפי (כולל גרפיקה ממוחשבת)
❖ גרפיקה ממוחשבת בלבד
❖ מזכירות בכירות ורפואיות
❖ פאות ❖ שזירת פרחים
❖ רתמוסיקה ❖ הכרת המחשב ושימושיו

פרטים והרשמה: רח' דורות ראשונים 8, ירושלים

טל' 02-251979 בשעות 9.00-18.00, מ-21.00 02-386434 (נחמה)

לומדים אומרים עובדים

קורסי בוקר וערב

משה עקיבה דרוק

מערכת החינוך והבטחון

פתיחת שנת הלימודים החדשה, עמדה בצל המשבר על נושא הבטחון של התלמידים בבתי הספר, סכסוך שדחק כל נושא אחר, שכמעט היה תמיד "מסורתי" כל השנים. ציבור המחנ־כים נעשה "בטחוניסטי" יותר מכל העוסקים בנושא. אולי מפני שמי כמותם ההוראה יודע היכן נגרמו התפרים ומי כמותם יודע היכן צריך לחבר את הפרימה. הקשר היחידי שהיה ידוע כל הזמן בין חינוך ובטחון, מצא את ביטויו בעובדה, שבתי הספר מגדלים את הדור הבא של אנשי בטחון, כקצינים ומפקדים ואם כשוטרים וחיילים, שתפקידם לשמור על הבט־חון של האזרחים באופן אישי ובאופן כללי. כמו תמיד, נדחקה הצידה המשימה העיקרית שהוטלה על כתפי הנושאים בעול מערכת החי־נוך, שאלת הבטחון האישי של האזרח בחברה שבה מתגלים עבריינות אלימה, לא עלתה על סדר היום של מערכת החינוך, זו שהצמיחה גידולי פרא אלימים, משא שצריך לעמוד במרכז עבודתם של המעצבים של דור חדש.

אולי אסור לעשות הכללות, וליצור תמונה מעוותת של הדור הצעיר, אבל אסור להתעלם מן הרושם הכללי שנוצר על ידי הכרוניקה הפ־לילית, שאנו ממעטים לעסוק בה. מערכת החינוך אינה בעלת אמצעי התקשורת, שמן ההכרח יוצרת תגובות שרשרת. תגובות שורשרת אינם אלא תוצאה של מדיניות פרסום, שבדרך כלל היא שלילית. שוברת כלים שהיו מקובלים מאז ומתמיד על כל חברה, ביחסים בין אדם לחברו. התופעה המפחידה של מעשי רצח אכזריים בתוך המשפחה, אינה אלא תוצאה של שבירת כלים, שתמיד היה בהם לשמור על שלימות המסגרת.

וכאן יש תפקיד מרכזי למערכת החינוך והמו־לא נושאת במדה רבה של אחריות מהותית, לאותן תוצאות שנתגלו בגופה של החברה החי־לונית, זו ששברה את כל הכללים שהיו תמיד מקודשים על החברה היהודית. גם אם לא תמיד שמרה בקפדנות על תרי"ג מצוות. גם מי שלא הגיע לדיוטא התחתונה של אלימות, מפעם לפעם מתגלים פושעים קטנים וגדולים שנתערער אצלם היחס היציב אל הזולת, אם זה לרכוש היחיד ורכוש הציבור. ומי שנתפס בקטן עלול להתפס גם בגדול, אין שום חסינות, כי כך דרכו של היצר, היום אומר לו עשה כך, עד שמגיע אל הנקודה שממנה אין מפלט.

* * *

ספק לנו אם היתה עוד תקופה שבה עוס־קים מחלקות החקירות בחקירות פשעים שנע־שו של אנשים, שלפי כל הכללים וההגיון, היו צריכים להיות שומרי חוק. מרוב עצים לא נראה היער, אומר פתגם ידוע. כך אפשר לו־מר, מרוב פשעים לא נראית אפס קצהו של מערכת השפיטה, מערכת שתפקידה לאכוף על כלל הציבור את שמירת החוק ולהרתיע עבריינים בפוטנציה. כי יצר האדם רע מנעו־ריו ולכן זקוק לאמצעי חסיון שבהם עסקו תמיד חכמי הנפש, עד שבאו פורצי גדר שה־תירו איסורים רבים עד שנהרסה המחיצה שהיתה שומרת על דמותו.

אילו היתה מערכת החינוך עומדת על תפקידה המקורי העיקרי, להיות גורם מחנך ולא רק יצרן מלאכותי של ציונים, היתה חוסכת הרבה עבודה מן המערכת המשפטית, אילו היו המורים עוסקים יותר בעיצוב דמותו של החניך ולא רק בהלעטת ידע, שלא תמיד יש בו לשרת את צרכיו הזיותיים של החניך, היינו יכולים לשבת יותר במנוחה. אין אנו רשאים להכנס לפרטים שיש בהם לזעזע את האדם. למרבית הצער חדר יצר העבריינות לתאים שונים של החברה, שאין לה הגדרה אחרת אלא, "איש את רעהו חיים בלעו". גם אם נחזור לעסוק בפרשה שכמעט נשכחה, כמו משבר מניות הבנקים, שהיתה פרשת האנואה הגדולה ביותר בחיי הכלכלה, הדרישה שהועלתה בתקופה האחרונה, לבדוק את חיובי הריבית שהטילו הבנקים על הקיבוצים יש בה לזעזע כל אדם ישר, אין לנו הכלים הדרושים, ספק גם אם יש מי שיכול להתמודד עם הבעיה, שעלתה על סדר היום במלוא חריפותה, די לנו בלשונות הרעים, בהם מעורבים לא רק אנשים מן השוק אלא גם אנשים הקרובים אל החלל. כדי להגיע למסקנה נמהרת שנושא זה שנקרא "חובות הקיבוצים" אינו אלא בלוף נפתח. מתוך הבוזה, שמה שלא יהיה, יש מי שיכול לפרוע את החשבון ולא במקרה מתעכב ההסדר של חובות הקיבוצים.

הזכרנו פרשה אקטואלית זו מתוך שפע של נושאים אחרים, שיש בהם להעיד שקיים זלזול בכללים אלמנטריים של נאמנות, שהיו צריכים להיות מקובלים על חברה תקינה השומרת על אותם כללים מבלי לסטות מהם. העובדה שגם הפעם השניה הועמדה המערכת הפיננסית של ספסל הנאשמים, מטילה צל כבד עליה. ומבלי להיכשל בהוצאת דיבה, אנו מוכנים לומר, שזו תוצאה של אווירה שלילית, שפגעה עד צומת הגידין של המדינה.

* * *

אילו התיצבה המערכת החינוכית בראש המאבק, לעקור את הנטיות השליליות שבהן לקו, או רק נחשדו והגיעו מן הספק, היינו חוסכים הרבה עוגמת נפש שנגרמה מצד המ־עורבים בפרשיות ולא פחות מהם באנשים שמוכנים בקלות להאשים את הכל לצור ור־שם של חברה אלימה, של רדיפה אחרי הממון כדי לספק את כל השחיתות ואת כל היצרים שאחריהם הולכים כצאן בלי רועה. יצר הממון אינו אלא "קצה הקרחון" שפגע בחברה, הה־שתלשלות שצמחה בעקבותיה, אינה יודעת את הגבול, יצר הרדיפה אחרי הממון יש בו להעביר אנשים על דעתם, ומערער את הבטחון האישי. כנגד הסיכון הבטחוני, אפשר להעמיד אמצעים שיגנו על חיי הפרט ונגד תופעה זו היורדת לחייהם של אזרחים רבים לא שמענו שצוות המחנכים במדינה יתיצבו במלוא קומ־תם וכוחם, כפי שעשו זאת בראשית השבוע בשם בטחונם של מאות אלפי התלמידים, שלכ־אורה הם, מטרה בשביל אותם אנשי טרור, שהם מעיזים לפוצץ אוטובוס מלא נוסעים במרכזה של עיר ולהטיל חללים, ומי זה יכול למנוע מהם מלהתנכל לאלפי ילדים הבאים בצל קורתו של בית הספר.

הבטחון האישי יכול לשמש מטרה לעבריין מקצועי או לא מקצועי, גם במקום שנדמה כי הוא לא צריך הגנה. איש מן הנפגעים בגל האלימות, אינו מוכן לחשוש שהוא הקרבן הבא. בשביל העבריין, שהוא גם רוצח בפוטנציאל, לא חשוב מי הקרבן ומי יתאבל אחריו וכמה הוא ישלם, אם יתפס בקלקלתו. ספק, אם מערכת החינוך חשבה להתמודד עם בעיה זו. החברה שבתוכה חיים רבים פרצה את כל הגדרות, מה שהיה רשות היחיד, נעשה רשות הרבים וברשות הרבים, עושים אנשים את כל מה שלבם חפץ.

בחברה שסיגלה לעצמה את הכלל "שלי שלי ושלך שלי", אינה יודעת לתחום תחומים, שיה־דירו לה את הגבול האסור והמותר, הדברים מגיעים לשלב של הידרדרות, שבה נפרצו כל הגדרות. מטעמים מובנים, שאינם מקובלים בדרך כלל על חברה שפרצה כל הגדרות, אין אנו יכולים להרחיב את הדיבור על נושאים שהם בגדר של צנעת הפרט. במקומה של מערכת החינוך נכנסה לרשות הרבים רשות אחרת, רשות התקשורת לסוגיה, ולא במקרה נמנעים שומרי תורה ומצוות, הממשיכים לשמור על הכלים, מלהזדקק לאמצעים אלה שהפכו לשו־רש פורה ראש ולענה של ההפקרות, שאינה יודעת גבולות, ועד שמגיעים לשלב האחרון. עובר זמן ולא כל אדם מסוגל לעצור בסוף הדרך כשבא לחסל את חייו של זולתו על כל שווה פרוטה. הוא חסר מעצורים והחברה שהנשק מצוי בידו של כל אדם, בצדק או שלא בצדק, מסתיים האירוע באופן שאין לו תקנה.

* * *

כאמור, מערכת החינוך שעסקה השבוע באינטנסיביות ובתקיפות, בנושא הנוגע לבט־חון, השמיטה מידה את הכלים של חכמי הנפש המקוריים, שידעו לא רק ללמד אלא גם לחנך את האדם בשנים שבהם היתה הש־פעתם גדולה, ומשום כך הבינו כיצד לעצב את דמותו של האדם הנברא בצלם אלוקים.

אין אנו רוצים להאריך יותר מדי בפרטים הכרובים, בכל אחד מענפי החיים שלתוכה פל־שה האווירה של קלות דעת, זו פגעה ברקמות העדינות ביותר של מערכת החיים הפרטיים והציבוריים. זו פלשה גם למערכת האימונים של הצבא, במערכת המשפט מתגלים דברים, שיש בהם כדי לזעזע, ומן המעט אנו למדים, שאין תשומת לב מספקת לעצור את הגל העכור. הדרגים מתייחסים לתופעות כאל שיגרת חיים שאין מנוס ממנה, ורק ההורים נושאים בלבם את צלקת האסון, בעבר קיבלו ההורים את הדין כתאונת עבודה שאין מנוס ממנה, באחרונה נתערער הבטחון והאימון הדל מלהיות גורם שיש בו להרגיע את הכאב החודר עמוק עמוק.

הבטחון אינו מן הדברים שנרכשים במשיכת יד. בטחון זה טעון טיפול שמיוסד על המשכיות מקודית, אחד הדברים שנעדרו ממערכת החינוך, המעדיפה לעסוק בדברים חומריים יותר וזהו עקב אכילס שלה, שפגעה ברקמות העדינות של החברה, ההולכת ומידרדרת, ללא שיהיה לה הכוחות לעצור את ההידרדרות.

החברה החילונית איבדה את הבלמים שתפ־קידם לעצור את ההידרדרות ואינה מציוה להת־מודד עם כח הרסני כמו התקשורת, שנעשתה מטבע עובר לסוחר, שאין לה האומץ להתיצב בשער ולעצור את התפשטותו של נגע חברתי זה והוא יורד לחייה של החברה, עד שהיא מסתגלת לתוצאות כאילו זהו חלק ממערכת החיים.

מערכת החינוך, ההולכת בעיניים עצומות אחרי מי שהשעה משחקת לו, כצאן בלי רועה אינה חושבת על תפקידה להתמודד עם הבעיות שניצבו בפניה, מהם ביודעין ומהם בלי יודעין, על פי הכלל שקבעו חכמים "אם אין דעת הבדלה מניין". לחברה השומרת על מורשת היהדות, יש כלים טובים להתמודד עם פגעי הזמן. מי שמ־תחנך על פי עיקרי התורה יודע, שיש גבול ליכולתו של האדם ומחובתו להתמודד עם היצ־רים האפלים ובדרך זו להשיג את הבטחון האישי שזקוק לו האדם, בהתאם לכלל שעליו נצטווינו "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו", ולכן הוא שואב את כוחות הנפש וכושר עמידתו בפני כל הפיתויים, מתוך הספרות התור־נית העניפה המדברת על הכוחות הגנוזים בנפש האדם, שמכוחם מעצב את דרכו ומחסן את עצמו ואת ביתו אחריו, מפני פגעי הזמן שפגעו בחברה שאינה אמונה על ערכי היהדות המעלים את נפש האדם לדרגות העליונות של החיים, וזה היה צריך להיות תפקידם של המחנכים, אלא שהם מועלים בתפקידם זה.

יצחק מתתיהו טננבוים

ירושלים היהודית

"ליש רוב לא ציוני בירושלים" — כואב מי שהיה ראש העיריה, מר טדי קולק — "זו הסכנה לעיר", הוא כותב צערו. שיצטער! ואנו קובעים בדיוק ההיפך: הסכנה הגדולה ביותר לירושלים היא — — — רוב ציוני!

תארו לעצמכם, כיצד נראית היתה ירושלים העיר, אילו היה בה רוב ישראלי־ציוני [חילונים] ולא רוב יהודי־מסורתי [חרדים] — הלוא לתל־אביב "עיר הכרה" דמינו! לאילת עיר ההפקר נחשבנו! מזל טוב יש לה לירושלים עירנו, שרוב תושביה היהודיים אינם ישראלים־ציונים, כי אם יהודים־מושבעי־ציון. אילו היה כאן רוב ציוני, כפי שקולק רוצה, היתה כאן ירושלים של מר־צ — ה' ישמרנו ויצילנו!

[לעיתון הישראלי ל"אנשים חושבים" מגיע צל"ש לחלוקה החדשנית שהמציא השבוע: "שלושה עמים עיניים" יש בירושלים, כתב "הארץ": "חילונים, חרדים וערבים". זו היא התבדלות ציונית־חילונית ראשונה בהיסטוריה הישראלית. יש שלושה עמים: "חילוני", "חרדי" ו"ערבי"... יצירת־מופת זו תתומה ב"אהבת ישר־אל" שלובה בכבשן האנטישמי של רשעי הדו־רות. לא התקררה עטו ולא הצטננה שינאתו של העיתון, עד שתיאר את התפתחותה האורבנית של ירושלים ל"התערבות של בני ברק ורמללה"... — שומו שמים!]

לשיטתו של מר קולק, המתעקש לקרוא על יהודי ירושלים נוטרי המסורת: "לא ציונים", אנו אומרים זאת. כי הרי מר קולק אינו מעמיד את היהודי הציוני ואת היהודי הלא־ציוני בשורה יהודית אחת ומאוחדת, למרות השוני ביניהם בהקפדה על שמירת הדת היהודית. ההבחנה הקולקיאנית גורסת: שורה אחת של ערבים פלש־תיניים צמודה עם יהודים לא־ציונים, ובשורה נפרדת לגמרי עומדים ישראלים־ציונים. אם זו היא ההכוונה האתנית של קולק, טוב מאוד שירושלים ניצלה מידיהם של הישראלים הציונים.

שהרי מר קולק יודע היטב, אם כי קשה לו להודות על כך, כי הציונים האמיתיים הם הירו־שלמים האמיתיים, שומרי החומות שומרי המסו־רת. והציונים הלא־אמיתיים הם הישראלים המ־תגעגעים ללילות העיר העברית... הראשונה בחו־לות תל אביב. הציונים הללו, מעדיפים את לוס אנג'לס ואת תאילנד, מאשר את ירושלים משוש תבל. צא וטרוק, מר קולק, איפה חיים צאצאי היהודים הלא־ציונים מאלה המכונים: "הישוב הישן", ואיפה חיים צאצאי הציונים הישראליים. האמת ידועה לך היטב.

***

ירושלים העברית, ציונית, ישראלית, חוגגת. לנו, יהודי ירושלים האמיתיים, אין עדיין סיבה מספקת לחגוג חגיגות "שלושת אל־פים". ירושלים היהודית עודנה מצפה לגאולתה השלמה.

ירושלים הציונית חוגגת, למרות צילם המאיים של 'הסכמי השלום', הבטרם הוסגרו לידי הפלש־תינים סמכויות מדיניות ופוליטיות בעיר הזאת. גם מר קולק יודע, כי הבטחותיו של מר רבין שוות־ערך, אולי, ליממה הקרובה מאז הושמעו. הוא גם מודע לשתיקתו הרועמת של שר החוץ הישראלי, אודות עתידה הפוליטי של בירת מדינת ישראל. מי שרוצה לחגוג ולשמוח על מצבה המעורפל של ירושלים העברית — שיחגוג! ואילו ירושלים היהודית בוטחת בעתידה ובנצחיותה. היא לא חוגגת בפעלולים אור־קוליים, ולא מוניקה זיקר־קין־דינגר לשמיה היפהפיים של ירושלים הלילית, אבל היא נוטרת בליבה החם את חומה של ירושלים החמה. ירושלים היהודית נשבעה: "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", ועושה כל שלאל־ידה כדי שירושלים תהא יהודית — לא ציונית של טדי, ולא ישראלית של רבין — אלא ירושלים המתכוננת לגאולה השלמה.

יכול מר קולק ללעוג ליהודים שומרי הגחלת והמסורת, לשחוק עליהם, לראות בהם אזרחים ממדרגה לא־ציונית, המהווים "יחד עם הערבים" רוב לא ציוני, אבל העתיד, מר קולק, הוא שלהם, ולא של הישראלים הציונים. אם יזכה מר קולק לאריכות ימים, לא ירחק היום ותתגשם ה"סכנה" הלא־ציונית שהוא מנבא־חוזה לירושלים, שתי־פול כולה בידי רוב לא־ציוני. לא ציוני — אבל יהודי!!!

כן, היום הזה אינו נראה חלום באספמיה, ואפילו אנשים שאינם מאמינים בעיר הנצח של עם הנצח, כבר יכולים להבחין בבירור ברוב היהודי־לא־ציוני הכובש את ירושלים כיבוש טבעי. לא בחיל ולא בכח, כי אם ברוח.

ירושלים הציונית עומדת לחלוקה ב"הסדר הקבע" שידון בין ישראל הציונית לפלשתין הצ־יונית. אבל ירושלים היהודית לעולם לא תחולק ולעולם לא תוסגר לעם זר.

אלף ממשלות ישראליות ציוניות יכולות לגזור גזירת 'גזוזר' על ירושלים, אבל הנצח אינו ניתן לגזירה ולחלוקה. מה היא ממשלה זמנית בת־חלוף, מול עם שכבר חווה על בשרו יובלות רבים של ממלכה ואלפי שנים של גלות ושל חלומות־ירושלים. הציונות גזרה על עצמה את החידלון מפני שאין לה יותר זכות קיום — ככל תורות הכזב שקמו במאה האחרונה — כנגד היהדות העולמית, הנצחית, שלא היתה תלויה אף פעם בציונות, והיא הולכת ומשתחררת מעלה ומנגד שותיה, וירושלים שלאחר תקופת קולק ממחישה זאת...

***

חילוני ישראל חרדים לגורלה הציוני של ירושלים, מאז החליף מר אהוד אולמרט את מר קולק. ברעד החרדה ובסער האימה, מתכחש המיעוט החילוני הקטן של ירוש־לים לאמת העובדתית, והם כועסים על מר אולמ־רט, על שאינו מתעלם מהאמת ולא מתנכל לה.

יש אמת עובדתית בעיר הזאת: קיימת התפתחות דמוגרפית בירושלים שאי־נה מוצאת חן בעיני מקטר־גיה. אבל חוסר מציאות־חן אינו משנה מציאות. ירוש־לים היהודית חוזרת למקו־רה, לאמצע המאה הקוד־מת, לראשית התפתחותו המואצת של הישוב הישן. ירושלים היהודית מנתה אז — לפני הציונות ההרצלי־אית — רוב מוחלט, ואולי אף מלא, של יהודים חרדיים, ציוני־אמת, שעזבו את הגולה והתיישבו במסירות נפש בתוככי ירושלים, יהודים שהתפל־לו שלוש פעמים בכל יום: "ותחזינה עינינו בשובך לציון".

עם הזמן שנה אופיה היהודי־חרדי של ירושלים, ומבלי להתייחס לסיבות ולאשמותיהן, התפתחה ירושלים עברית גדולה וענפה, וגם אם הקיבוץ החרדי נותר במיעוט אבל מעולם לא פסק רוב דתי מסורתי מירושלים רבתי. המיעוט השמאלני לא הוכר כלל בירושלים עד לאחרונה, ובלעדו — ירושלים היא עיר יהודית, שחילוניה לא גדלו מעבר למיעוט וצעקני החילונים נמנו על כפות הידים. כל המכיר את ירושלים יודע, כי גם מפלגתו של מר קולק וגם מפלגתו של מר אולמרט, נהנות מתמיכה גדולה של יהודים דתיים, לא רק מסו־רתיים, כי אם דתיים ואולי גם חרדים.

ירושלים היהודית היא עיר הצורכת, כמעט כולה, רק מוצרים כשרים; ירושלים היהודית היא עיר שזוהה בתי כנסת בכל פינותיה וסימט־אותיה; ירושלים היהודית היא עיר עטורה בבתי ספר תורניים ודתיים. ירושלים היהודית היא עיר שחילונים מסוג מסויים אינם יכולים להשתלב ביהדותה הכלל־מסורתית, והם מהגרים ממנה לעיר ישראלית חילונית. ירושלים מתחדשת כתופ־עה דמוגרפית טבעית והיא שבה לימי נעוריה, לימים של העליות הגדולות ממזרח וממערב שהחלו לפני כשלושה יובלות, ושעקבותיהן מסופרים חרוטים באבני ירושלים ובחוצותיה.

מר אולמרט נופל קרבן לשונאי חרדים לא מפני התחרדותו של האיש, כי אם מחמת התחרדותה של ירושלים, שהוא ראש העיריה שלה. החילונים פורקים שינאתם ליהודי ירושלים החרדים על גבו של ראש העיריה, למרות שהוא אינו 'אשם' בהתפתחותם. הוא כן 'מואשם' בטענה אחת: שלא כקודמו הוא אינו מפיץ חרדה על ירושלים המתחרדת ולא זורע עליה בהלה. אבני־הבדלת החילוניות שספג השבוע, עם פתיחתן של "חגיגות שלושת אלפים לירושלים", הן עדות לצריינות העם ה'חילוני' לירושלים של העם ה'חרדי', ותוצ־אה של תיסכול עמוק ומייאש של מאבק דמוגרפי טבעי, שלעם החילוני אין נגדו תשובה, מלבד — העלאת גויים ארצה וציודם בתעודות הוות ישר־אליות.

ראש עיריית ירושלים אינו מוכן להתעלם ממציאות דמוגרפית קיימת ומתפתחת. זהו ההב־דל בינו לבין טורפי־דתיים לתיאבון. הוא מבין את תפקידו הציבורי ואת כהונתו המוניציפלית כמש־רת נאמן לתושבי עירו. שיוכו הפוליטי, כמו גם השקפת עולמו הדתית והאידיאולוגית, אינם צג ומצפן על המפה העירונית האזרחית. המיעוט הצעקני אינו מוחל לו על כך. כל עוד מר אולמרט מייצג את הצרכים העירוניים של כל תושבי עירו, ללא הבדל דת וגזע, אין סיבה לחפור באישיותו. אם הוא אינו פוסל תושב־עיר על ציוניותו, דתו, לאומיותו, מוצאו, גזעו ובאיזו מפלגה בחר — אין למבקריו הזכות לפרוק בו צערם על התחרדותה של ירושלים. הוא אינו אשם בכך, אם אינו מראה שעינו צרה בכך. אם יש להם טענות כנגד תופעה טבעית — לא גבו של מר אולמרט שק החבטות של המיעוט צר העין וצמוק הלב.

***

ירושלים היהודית היא קוממיותה של עיר הנצח. היא תפארתו והיא הערובה לעתי־דו. הזמן עושה את שלו בעולם, הוא אינו נח לרגע מפני שהוא צופן בחובו עתידות, והוא אוצר בקרבו התפתחויות של גאולה וישועה. אנו זוכ־רים ואיננו מסירים זאת מנגד עינינו, כי את ירוש־לים — כבירת העולם וכמיהת כל הדתות — ממלכת ישראל בנתה ועם ישראל קידש אותה והתקדש בה.

חזינו בעינינו את הפלא הזה, כיצד באלפי שנות שבי נותרה גלמודה. שתי הדתות אשר שלטו בה אלפי שנים הותירו אותה בבתולותה, עד שעלו אליה בניה והחלו לבנותה מחדש. לא הנוצרים ולא המוסלמים, הטוענים לאהבתם את ירושלים, בנו אותה והרחיבו מעגלותיה. צאו הידם וראו את ירושלים העיר היפהפיה הזאת קורמת שכונות ומגדלים. זרים חיו בה בזרות, ובשעה שכל העולם הגדול התפתח במיטב שכלולי תבל, נותרה ירושלים, זו שהיתה בידיהם, חרבה ושוממה, פחות כירושלים ממנה הוגלו אבותינו.

ירושלים היא שלנו, ואנו הערובה לשלומה. היהודים הלא־ציונים נשבעו לציון שבועת עול־מים. הציונים אוהבים את תל אביב ואת הרצליה. אנו, הירושלמים, נשמור על העיר הזאת, נבנה אותה, נרחיב גבולה בצאצאים, נרחיב אותה ונש־מור על חרדיותה. מי שרוצה להיות ראש העיר הזאת עליו להכיר את המציאות והעובדות בשטח. ירושלים היהודית — שלנו. ואת כולה נקבל במתנה מידי גואל ישראל במהרה.

א. מרגלית

להביט אחורה ביהודיה

[illegible]

וכמה צרות נעלמו מעיני —"

(המשך בעמוד [illegible])

מרדכי גרליץ

המאבק על טוהר רשות־הרבים

התבשרנו השבוע בעתונות, על יוזמה פרטית של יהודי חרדי תושב תל־אביב, אשר הגיש עתירה לבג"צ, נגד פירסומי שחץ ברשות־הר־בים, המתנפים ממש את "חופש התנועה" בחוצו־תיה של ארץ־ישראל. את העתירה הגיש, לאחר שתלונה שהגיש למשטרה בנידון הושבה ריקם — למרות העבירה הברורה על החוק שיש בפרסומים אלו — מחמת "חוסר ענין לציבור"; גם היועץ־המשפטי לממשלה, תמך בעמדתה ובטיעוניה של המשטרה, המסרבת בכלל לחד קור ולטפל בנושא.

עצם העובדה, כי שוב אין ויכוח במתוחים של 'מותר' או 'אסור', 'כשר' או 'טרף', כי אם סביב השאלה: "יש ענין לציבור" או "אין ענין לצי־בור", מלמדת על קהות־חושים תמוהה ביותר, אשר אפילו ביחס לתפיסת־עולמו ולאורחותיו של הציבור החילוני, מגוחכת היא. ההימנעות בטיפול בתלונה, בנין 'חוסר ענין', פירושה: דחיקת הנושא אל הדיוטה התחתונה ביותר בסולם העדיפויות של החברה הישראלית, או אף הוצאתו בכלל ממסגרת האתיקה האנושית. והדבר זה, חמור פי כמה, מטיהורו של השרץ בק"ן טעמים.

שכן, כל עוד מתאמצים לטהר את השרץ, ולוא אף באמצעים האבסורדיים והטיעונים הנלעגים ביותר, משמע לפחות, כי מתייחסים אל השרץ כאל שרץ; כמות שהוא... אולם, כאשר חדלים מן המאמץ הזה, ומתחילים לטעון כי טומאת השרץ או טהרתו, פשוט אינם עוד ענין לענות בו; לא מעניינים יותר אף אחד; 'חסרי ענין ציבורי' — אר־או המצב החמור־מני־חמור וגרוע־מני־גרוע! זהו כבר מצב של טביעה מוחלטת, בה משתלט על הטובע יאוש מוחלט, לא עלינו, והוא חדל אפילו לנסות להציל את עצמו — — —

החברה החילונית בישראל, הגיעה כבר למצב זה. מסתבר, כי אף אלו שהדבר עדיין חורה להם; אף אלו שזיהום החוצות פוגע בציפור־נפשם; אוחזים בפלך־השתיקה, מתוך ייאוש מוחלט ואוזלת־יד. אין להם עניין להתעמת בנושא — כך, לטענת המשטרה על־כל־פנים... נותרה לה, אפוא, היהדות התורנית, כחייל אחרון על החומה העזובה: כמגן בודד על העיר הנצורה; כמחזיק האחרון בכללי המוסר הנטושים. אולם היא לא בושה בכך. אדרבה, היא גאה בכך; לכבוד ולגדולה נחשב לה הדבר.

שהרי אליבא דאמת, צריכה היתה החברה החילונית לקבור את עצמה מרוב בושה; להט־מין את ראשה בעפר הארץ ולהתבייש להביט בנו! תארו לעצמכם, שאדם חרדי בודד, יהודי פרטי, בא לתבוע את עלבונה של האנושות כולה; את כבוד האדם של כל הגזע האנושי, או של החברה הישראלית, לפחות. והיה לבעל־דין לט־עון ולומר לו: "מי שמך?!" מי מינה אותך לפטרונה של האתיקה המוסרית?! מי הכתיר אותך לדואג לשלומו של כלל הצלם־האנושי עלי־אדמות?! שהרי מן הדין ועל־פי השכל, צריכה היתה דאגה זו, להיות, אמנם, דאגת הכלל; דאגתה של האנושות כולה, או של החב־רה הישראלית כולה; הם כולם, צריכים היו לצאת ולהגן על כבודו של האדם, בחיר הבריאה, לבל ירמס ברגלי מפרסמי השחץ למיניהם, השמים את כבוד האדם לדומן ולאשפה.

אולם, לא מיניה ולא מקצתיה! לא את זאת טוענת החברה החילונית; לא כך אמרה בשמה המשטרה; טענה אחרת לחלוטין יש לה: "אין לנו ענין־ציבורי במוסר!" "כבוד האדם לא מעניין אותנו!" "הצלם־האנושי, איננו ענין בשבילנו לענות בו!" — — —

ונותרה להם, אפוא, היהדות החרדית ובניה — במאורגן, או כל אחד בנפרד — כנוטרים היחי־דים של הצלם האנושי, של המוסר, של האתיקה האנושית, ושל טוהר החוצות ורשות־הרבים בכלל, ובארץ־הקודש בפרט.

***

כבוד עצום הוא ליהדות התורה, שהוטל דוקא עליה התפקיד לדאוג לכבודו ולתקונו של פלטרין־של־מלך; זה לעומת זה, חמור ונורא הוא הקלון, של הציבור החילוני, הרואה עצמו כמופ־קד על יהדותו וטיבעו, בכל הדרכים האפשריות, של פלטרין הקדושה — ארץ־ישראל!

וזהי, למעשה, אחת התהומות הנחרצות ביו־תר, הפעורות בין מחנה הקדושה שלנו, לבין מחנה הסיאוב שלהם; תהום, אשר עשרות־אלפי מילים ודיאלוגים לא יגשרו עליה, והיא תשאר בעינה, עמוקה ופעורה, עד אשר יחליטו מעצבי התודעה החילונית לבלום את תאוצת עגלתם במורד המידרון, ולהסב את ההגה מאה ושמונים מעלות אחורנית.

החלצותה חושים של יהדות התורה ובניה, כציבור או כיחידים, ובאמצעים שונים, ללחום את מלחמת טוהר החוצות בארץ־ישראל — מדליה של זהב היא בעבורנו, וציון־לשבח, על מעמדנו המבוסס בעולמה של האנושות: מעטים מאוד הם הציבורים בעידן המודרני הנוכחי, המסוגלים עוד לצאת בראש־מורם למלחמה על שמירת הטוהר והמוסר; שכן, חובר־ככולו של העולם האנושי בזמן הזה, סטה כבר כברות־דרך הגונות ביותר מנתיב הטוהר והמוסר הצרוף, אשר הוכר בימים כתיקונם, כפלס האתי של כלל האנושות.

אמנם, אם בכל הציבורים, שבכל האומות ושבכל הארצות, מתקבלים הדברים כפי שהם — הרי כשמדובר בציבור של יהודים, מגזע ישראל ובארץ־ישראל, אין הדברים מתקבלים על הדעת ואינם מתיישבים על הלב, בשום פנים ובשום אופן.

על הקהילייה הבינלאומית, הצועדת במאורגן אלי שחת ההפקרות, המתירנות, התרת־הרסן ופריעת־המוסר, ניתן להסתפק במנוד־ראש, בר־קיקה של גועל, וחסל. הסתאב לו הגזע האנושי; סטה מן הדרך, ירד מן הפסים, חדל בכלל להיות אדם. מילא! כל־כך סוגי הרבה חיות ישנם בעולם — יהיה עוד אחד!...

אבל העם היהודי, זה אשר נבחר להיות "ממלכת כהנים וגוי קדוש", זה אשר הונף ואשר הורם מתוך הקהילייה הבינלאומית כדי להיות "סגולה מכל העמים" — מה לו ולתהליך ההד־רדרות של הסקטור האנושי?! מה לו ולטישטוש התחומים האמור, בין נפש האדם לנפש הבהמה?!

אדרבה ואדרבה! דומה, כי דווקא בעידן כה חשוך ואפל; דווקא בצוק־העתים המחריד והמ־צמרר הזה; כאשר נדמה ועוד מעט ייאלצו בני־האדם הבודדים, הראויים לשמם ולתוארם, אשר יותרו עלי־אדמות, לתור לעצמם איזו עיר־מקלט על־גבי פלנטה אחרת, כדי שיוכלו להמשיך ולנהל שם אורח־חיים אנושי; דווקא אז, מקבל התפקיד הנעלה של "ממלכת כהנים וגוי קדוש" משנה משמעות ומשנה תוקף! דוקא אז, אמורים נושאי התואר הנכבד והמרומם הזה, להחלץ לפעולות הצלה אינטנסיביות, ולתפוס את מקר־מם ב"משמרות החירום", כדי להציל את הספינה האנושית מטביעה מוחלטת.

מה יותר מרגיז ומזעזע, אפוא, מאשר לראות את צאצאיו של העם הנבחר הזה, צועדים בראש המחנה המטורף הנוהה אל עבר הג'ונגל?! מה מקפיץ ומדהים יותר, מאשר לראות את דגל המתירנות המסואב, הצבוע בכל גווני התועבה וההפקרות, מתנוסס בידיהם של הטוענים למוצא יהודי, ולא עוד אלא המתיימרים לייצג את חובר־ככולו של העם היהודי?! היש מחזה־בלהות אומלל מזה?! — — —

לא רק החזיר — המשמש כסמל הטומאה והשיקוץ — נעץ את ציפורניו בחומות ירושלים; כל הטומאה והשיקוץ בעצמם, על כל תופעותיהם והתגלמויותיהם, נעצו כבר את ציפורניהם המ־שומצות בחומות ירושלים וארץ־ישראל. כיום, אין עוד די ב"יוד' פרסה על ת' פרסה" כדי להז־דעזע; גם כל העולם כולו קטן, מכדי להביע את הזעזוע הנורא של נעיצת ציפורני הטומאה הז־והמה בארץ מעוז הקדושה! כל היקום כולו מזדעזע, מעמקי תהום ועד פסגת גרמי השמים! אלא שהחושים קהו עד לאימה, ואין עוד מי אשר יחוש בזעזוע הנורא.

***

כאשר מרבית העם, בני עם־הסגולה, האמו־רים לצבוא לצבא צבאות ה', על משמר הקדושה והמוסר, מפנים עורף לייעודם הנשגב, מתכחשים לתפקידם הרם והנישא עלי אדמות, ולא עוד אלא ממים שכב עם האיבים, יורדים לרשות בניו וללקוט שושניו, לסבוא במרחביו ולמלאות כריסם מעדניו, וטוענים כי המאבק על הצלת המוסר "אינו מעניין אותם" ואינו "ענין ציבורי" בעבורם — אר־או, מתנשא כארי אותו קומץ מסולת, כל הברכים אשר לא כרעו לתוע־בה ולהפקר, ויוצא לעצור את ההדרדרות, בכל האמצעים העומדים לרשותו, ולוא אף באצבע־תו גרידא.

אכן, רבים ילעגו לו, המונים יתקלסו בו, יהפכוהו לחוכא־ואיטלולא וישימוהו מטרה לחץ; ישיחו בו יושבי שער ונגינות שותי־שכר — אבל הוא, מחוסן מפני כל אלו; שריון קשק־שים טבעי לו, מפני המלעיגים עליו בעבודת ה'! יודע הוא להתעלם מהם ומהמונם, מניח להם ללעג ולשחוק עד שתיפקע כריסם, את כולם הוא מבטל כלאחר־יד, ומטילם, כצרור נתעב, אל בית־החופשית אשר מחוץ למחנה.

ויצא הוא למלחמת המגן על נפשו, על נפש בניו ובנותיו, על טוהר החוצות בארץ־הקודש; הארץ, אשר עיני ה' אלקיך בה. יצא הוא למ־לחמת החלשים מול הגיבורים; למלחמת המע־טים מול הרבים; למלחמת טהורים מול הטומ־אה! ויודע הוא, כי ההיסטוריה נטה לצידו; שכן היו כבר דברים לעולמים, וניצחו החלשים את הגיבורים, המעטים את הרבים והטהורים את הטמאים — — —

והוא יצא למאבק בראש מורם, בגוו זקוף ובגאוה אין קץ; שכן נושא הוא, הציבור החרדי, את נזר הקודש על ראשו, בכל יכולת הגאוה המסוגלת לפעם בלבו של בשר־ודם — "ויגבה לבו בדרכי ה'".

העובדה, כי כל יותר העם עומד מנגד — לרבות זרמים, 'בעלי מצפון' ו'אבירי מוסר', מכל הגוונים והצדדים, היושבים להם בחיבוק ידים בין המשפתיים מבלי לנקוף אצבע קטנה למאבק המוסרי — אין בה כדי לעמעם את זוהרו באותו כמלוא־נימה. אדרבה; אפשר אף, כי קומתו עוד מזדקפת עקב כך; גאוותו מתחשלת מכך; שכן מסר זה הורו בידיו מקדמת דנא, כי רק האיש אשר אינו ירא ואינו רך־לבב מעבירות שבידיו, רק הוא בלבד רשאי לצאת ללחום במ־ערכות אלקים חיים — בעוד כל היתר נמנים על "שבי המלחמה" — — —

מה הם, אפוא, אותם כבלי עולם, הוללים לעגנים, מנבלי פיות ומפיצי טומאה, ומה שווים הם לעומת קומץ הלבונה הזכה, הנחלצת חושים לטהר את האויר ואת האוירה?! כל הבאשה והציפוש, ככל שרבים הם, יפנו את מקומם ויתפוגגו, מפני הניחוח העגוג שאמורה הלבונה להפיץ!

כלום מפני רודפי שחץ וזוהמה, נאלץ אנו לנוס ולהסתתר בנקיקי־סלעים ובמחילות־עפר?! כלום נדד כולנו למקלטים תת־קרקעיים, מפני הזוהמה שמבקשים הללו להפיץ ברשות־הר־בים?! ילכו להם הם, לערבות הג'ונגלים האפ־ריקניים, יתחברו להם הם עם הקופים ועם יתר החיות, ויניחו את כברות־הארץ, אשר ניתנה לבני־האדם לסולה, בעבודתנו! שהרי מקרא מלא דיבר הכתוב: "הרים הגבוהים — ליעלים; סלעים — מחסה לשפנים" — "והארץ — נתן לבני אדם!"

— — —

היהדות החרדית, תשתמש ללא־חשש, בכל אמצעי הלחימה הלגיטימיים העומדים לרשותה, כדי להבטיח לעצמה את זכות החיים הרוחניים בארץ הקודשה הזאת: היהדות החרדית. תמשיך "להחרים" כל מוצר אשר מייצריו יהיו אחראים להפצת זוהמה ברשות־הרבים: היהדות החרדית, תמשיך לשמור על צלם־האלקים של הגזע האנ־ושי, ולא תסכים בשום פנים ואופן להפוך את נקודות הישוב האנושיות על פני כדור־הארץ, לדיר־דבר־אחר מוצפי זוהמה!

לא פה! לא אצלנו! לא בארץ־הקודש!

המאבק נגד פירסומי השחץ בחוצות הערים, לא יירד מעל הפרק. יעמדו על הברכה כל עסקני המצוה, הפרטיים והציבוריים, אשר האילו להכ־נס בעובי הקורה, והמשקיעים מאונם ומהונם, מכשרונם וממרצם, במטרה לרסן את פשיון הנגע הזה, בכל שרק ניתן.

ובל נשכח, כי מפתח מרכזי וחשוב לתיקון המעוות, נתון בידיו של כל אחד ואחד מבני הציבור החרדי. הגשת תלונות למשטרה, עתי־רות לבג"צ, ביקורת ודרישות אל חברות הפירסום — הן פן אחד בלבד של האסטרטגיה על טוהר החוצות. פן אחר, מכריע לא־פחות, ואולי אף יותר, במערכה הרת־גורל זו, היא השליטה והריסון העצמיים שלנו, הנכונות לוותר על מצרכים, על נחויות ואפילו על איכות, מתוך עמידה עק־בית, עקשנית ובלתי־מתפשרת, על טוהר הפיר־סום של החברה היצרנית המשווקת.

יקראו לזה הם: "חרם קונים" — ואנו נקרא לזה: "עמידה על המשמר!"

עמידה עקבית זו, הינה למעשה חלק במערכת הקיום הכוללית שלנו; חלק ממערכת ההשרדות של העם היהודי לאורך כל ההיסטוריה; חלק נכבד משמירת הנצח של עם־ישראל. זוהי עמי־דה עקרונית על אחד מיסודותיה העיקריים של מהות האומה היהודית: "קדושים תהיו — כי קדוש אני ה' אלקיכם!"

כולנו למאבק המקדש! כולנו לחזית המער־כה! כולנו בהערצה ובהוקרה, לחלוצים העוברים לפני המחנה! כה לחי!

שד!!!
ור
חינם
יפי הרשת
118 ש"ח
128 ש"ח
148 ש"ח
190 ש"ח
190 ש"ח
199 ש"ח
200 ש"ח
250 ש"ח
350 ש"ח
פתח־ת
חיים עוז
במדינ

هكذا من الاصل

צאי לך בעקבי הצאן

לקראת המעמד לציון 20 שנה לת"ת "באר חיים מרדכי" — ויז'ניץ והמבחן הפומבי השנתי, בהשתתפות כ"ק מרן אדמו"ר מויז'ניץ שליט"א

ת"ת ויז'ניץ השוכן ברח' ר' טרפון בב"ב, שהוקם לפני עש־רים שנה ע"ש ולזכרו של הקדוש הרה"ק מויז'ניץ זצ"ל בשם "באר חיים מרדכי", יציין בשבת הבא מעמד "כבוד התורה" בשילוב מבחן פומבי הלימוד. הפרסים השנתית.

המעמד יתקיים בראשית כ"ק מרן אדמו"ר מויז'ניץ שליט"א אשר בנשיאותו ובפיקוחו הגיעו עד הלום, פרק נכבד ומפואר של עשרים שנה רצופות פעילות תור־נית — חינוכית נכבדה.

ריקוד עשיר של עשייה כבירה טמון תחת הציון המיוחד. עשייה פוריה ומיוחדת של צוות מחנכים יראי השם ואנשי מעשה, צוות מלומד העומד הכן עם כל נשימה תשימה להרבות פעלים לתורה ותעודה. צוות הראוי לשבח שב־של היותו מגובש קצר הצלחות למכביר.

במעמד יכתרו 20 תלמידים ממצטייני הת"ת על פרקי הגמ־רא שלמדו בת"ת. בין הנבחנים תלמידי כתות ה —ח, יהיו תל־מידים שיבחנו על 100 דפי גמרא שקלא וטריא בע"פ.

לאחר עמל ויגיעה תעמידה במבחנים המקדימים של כל תל־מיד במשך שנה תמימה, נבחרו 20 התלמידים המצטיינים.

"התחדשות מתמדת" — סוד ההצלחה ומלת המפתח — כפי שמכנים אותו גדולי הפדגוגים — עקרון המנחה את ההנהלה כעמוד ענן לפני הת"ת, כשמידי שנה נערכים תוכניות חינוכיות חדשות המתפרסות על פני כל השנה, ומטרתן לעניין את התל־מידים ולמשוך את לבם בבחי' קנאת סופרים תרבה חכמה והעי־ורתם של המחנכים המוכשרים והמנוסים מתבצעות התוכניות על הצד הטוב ביותר.

דגש חזק מושם על רמת לי־מודים גבוהה, החל מהקניית הקריאה למתחילים תוך מעקב צמוד אחר כל תלמיד ובשיתוף ההורים לכל פרט, המשך לאורך כל תקופת לימודיו של התלמיד בת"ת באמצעות מבחנים קבו־עים. בנוסף, נבחנים התלמידים אצל גדולי הרבנים והפוסקים המעמידים אותם בכור המבחן, דבר אשר ממריץ ומעודד כל תלמיד ותלמיד באופן אינדווי־דואלי.

ההצלחה הגדולה בהמרצת התלמידים, היא גם פועל יוצא משיתוף פעולה הדוק ופורה בין צוות המחנכים המתאספים אחת לחודש ל"סדנת חינוך" מיוחדת, בה מלבנים יחדיו שאלות ונוש־אים שונים בענייני חינוך, וכן מאזינים להרצאות חינוכיות מטו־בי הפדגוגים בארץ.

במיוחד יש לציין את התמס־רות ההנהלה הנותנת את דעתה ליצירת האוירה הטובה והרגועה השוררת בין כותלי הת"ת. ספריה גדולה לשעות הפנאי ומבצעים מרתקים, היוצרים תחושה חיד־בית, בכלל. הנוגע לפעילות החינוך התורני. כותלי הת"ת מעוטרים בציורים ואמרות מפרי יצירתם ורעיונם של התלמידים. מסגרת "אהבת תורה" פעילה לאחר שעות הלימודים בת"ת. מסגרת זו כוללת ישיבת מתמידים מיוחדת, מבצעי התמדה, שעות לימוד בבית ועוד, המקיפים את התלמיד בכל שעות היממה בזוממה חיד־בית ותרבית. כמו"כ קנים התל־מידים ידע רחב ומקיף בנושאים חשובים ומגוונים: מדות וסיפורי צדיקים להשרשת אמונה והשג־חה פרטית.

תזורויות החיבורים הנערכות בת"ת על נושאים שתים מחדי־רה בתלמידים מדות טובות ומ־פתחת את כשרון ההבעה בכתב המקל עליהם לכתוב חידושי תו־רה — בבהירות, בהגיעם לישי־בה.

בנין ת"ת ויז'ניץ "באר חיים מרדכי" בבני-ברק

כמו"כ הקר־מה ההנהלה במה מכובדת, הוצאת עלון חודשי "בין כתלנו" בו מפורסמים מגוון הפעילויות הד־אירועים שה־תקיימו במהלך החודש, וכן את שמות התלמי־דים שהצטיינו בלימודים, דרך ארץ. וכו'. הע־לון המופץ בין הורי התלמידים מהווה ציור להעברת מידע בסיסי להורים.

בת"ת פועל מכון מיוחד בשם "מסילות התלמיד" בהוצאת ספ־רים וחומר לימודי.

על הת"ת אפשר להמליץ "כתינוק הבורח — לבית הס־פר" כאן "ממהרים" מהבית כדי להגיע לבית הספר. בימי בין הזמנים מתאספים הבוגרים הפ־זורים בישיבות הק' לפעילות תורנית "שבת אחים גם יחד". אין כל פלא שהבוגרים מרגישים שהת"ת הוא ביתם לאחר שנות הלמוד בת"ת, ובפרט בכתה הג־בוהה בה מתקיימת מסגרת מיוח־דת של "הכנה לישיבה" מלווה ע"י מגיד שעור בישיבה קטנה.

על הפעילות הענפה מנצח ביד רמה המנהל המסור והמוכ־שר ה"ה הרב יצחק רוט, המנהל בשעות הערב גם את אגף החינוך בארגון הפעילים "יד לאחים".

ומטה שבט ליהודה לקדום הנוער בעיירת ב"ב, תפקידים בעלי אחריות בעשית הגורמים בעקבר תיהם מודעות עמוקה ורגישות עירנית לכל התופעות הצלולות לצרך במקרים ובבילאים השונים.

המעמד ביום ראשון הבא ט"ו אלול בהשתתפות רבנים אורחים הורי התלמידים ובוגרי הת"ת. יהיה לא רק נקודת ציון להנצחת העבר אלא גם כנקודת תנופה לעתיד בבחינת "שאי סביב עיניך וראי כולם נקבצו באו לך".

בית החולים ביקור חולים ירושלים
ברכות מזל-טוב
להולדת הבנים\הבנות

אבוטבול משה ואתי	בת	חוברה עזר וסימה	בן
אדרי דניאל ואפרת	בת	חמו אברהם ופנינה	בת
אוהב שלום יהושע ותמר	בת	חפצדי אמנון וחנה	בן
אוזן יהושע ודפנה	בת	טברסקי משה ואסתר	בן
אונא אברהם וחסיה	בן	טויסיג שלמה ובלה	בן
איינהורן שלמה ויוכבד	בן	כהן ניסן ובת שבע	בת
אלבז אהרן וגילה	בן	כהן אריה ונגה	תאומים
אלגבסי שמואל וחנה	בן	לוגסי דרור ודורית	בת
אליהו רפאל ויפעת	בת	לוי דוד ואילה	בת
ביבי דוד ונעמי	בן	ליזרוביץ אריה ואסתר	בן
בידרמן נחמן ובלומה	בת	מועלם יוסף ואירית	בן
ביטרספלד אברהם ושרה	בן	מזרחי שלמה ואילנית	בת
בן עמרם יעקב ונירה	בן	מן מנחם ורחל	בת
בר שלום דוד ומירה	בת	מפעי זכריה ואוסנת	בן
גוטפרב מרדכי וחנה	בת	משה שמשון ועליזה	בן
גוטפרב משה ומלכה	בן	סופר אורי ושרה	בת
גול מיכאל ודבורה	בת	סעדון אורי ואורנה	בת
גולדמן שמשון ויוכבד	בן	פולק רפאל ואנט	בת
גליק אהרן וזהבה	בן	פרידמן שלמה ושרה	בן
גנטסמן יששכר ובילה	בת	פתייה אליהו ושושנה	בן
דאנו מנות ואירנה	בן	קופרמן הלל ואילנה	בן
דזיורייב מיכאל ואסתר	בת	קרישבסקי אריה ופסיה	בת
דוילובסקי יהודה והנה	בן	קרישנסקי משה ומרים	בת
דחבש זבולון וצפורה	בן	רוזנבלט משה וגיטל	בן
דייטש מתתיהו ושרה	בת	שרבי אסף ואתי	בת
זנגר מרדכי וחוה	בת		

יזכו ההורים לגדלם
לתורה לחופה ולמעשים טובים

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לחברה ולנוער
היחידה לפיתוח שרותי האגף בציבור החרדי
המחלקה לאמנויות הבמה

החלה ההרשמה לשנת תשנ"ו
סדנאות דרמה לנשים ונערות
בהדרכת במאית חרדית
פיתוח מודעות עצמית ותקשורת
באמצעות הדרמה, הקנית מיומנויות במשחק
עד להעלאת מחזה על הבמה
שאלו את מי שכבר היה!
פרטים והרשמה: דינה שוחט, טל': 02-9932006
או בטלפונים: 634089, 02-634082
בימים א-ה בין השעות 9:00-13 ; 16:00-18:00
המחלקה להסברה

לא צריך
להשקות, לגזום, לזבל או לדשן...
רק להנות!

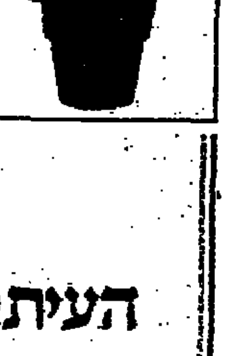

גני עד - יפים לעד!
צמחיה מלאכותית (משי)
- צמחיה עומדת ומשתפלת
- הצמחיה והעצים באיכות הטובה והיפה ביותר בארץ
- מעוצב ע"י צוות מקצועי ומנוסה
- בלעדי בירושלים, שיווק בכל חלקי הארץ: מוסדות, משרדים, אולמות ואנשים פרטיים
- מחירים מיוחדים לחנויות פרחים
- **מבצע התקנה חינם לוועדי בתים**

ישירות מהיבואן
מרכז ספיר בנין 3/31, גבעת שאול, ירושלים ת"ד 35004
טלפון: 02-6514429, פקס: 02-6512457
שעות פתיחה: א'-ה': 6.30-16.30, ו': 9.00-12.00

המודיע
העיתון של היהדות החרדית

בנס נמנע אסון במטוס מטען של "אל-על" בהולנד

בחסדי שמים נמנע אתר ליום אתמול אסון במטוס מטען של אל־על, בנמל התעופה "סכיפהל" באמסטרדם.

לאחד ממנועיו של מטוס בואינג 747 חדרו ציפורים בעת שהיה בריצת המראה בדרכו לניו־יורק. המנוע הפסיק לפעול, והקברניט הצליח לבלום את המטוס במרחק של פחות מ־200 מטרים מסוף המסלול.

גלגלי המטוס התפוצצו מעוצמת החיכוך, והקברניט הוריד את המטוס מהמסלול כדי לא לחסום אותו. (עתי"ם)

שר הבינוי והשיכון:
בנק ישראל ישא באחריות אם יתמוטט ענף הבנייה

מאת סופרנו הכלכלי

שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר מאשים, כי אם ענף הבנייה בארץ יתמוטט הדבר יהיה לראשים את בנק ישראל. בפגישה עם עתונאים בדיפה קבל בן אליעזר על כך שבנק ישראל לא מוכן לאפשר לבנקים להרחיב את האשראי לנדל"ן ולממן את תנופת הבנייה בארץ.

לפי הוראותיו של בנק ישראל תקרת האשראי לשוק הנדל"ן עומדת על 20% מסך האשראי של בנק מסויים. חלק ניכר מה־בנקים הגיעו לגבול העליון של מתן האשראים לבנייה, ולכן במקרים רבים דוחים הבנקים פניות של קבלנים לבקשת ליווי פיננסי לפרוייקטים. בן אליעזר העריך, כי בשנת '95 צפויות 60 אלף התחלות בנייה והיקף הב־נייה יהיה כ־9 מיליארד דולר, דבר המחייב את הבנקים להשת־תף במימון.

בבנק ישראל הגיבו על דברים אלו, שענף הבנייה חשוף לתנו־דתיות של מחירים ולכן מטבע הדברים יש לנקוט באמצעי זהי־רות לטובת המערכת הפיננסית כלה.

ח"כ דוד לוי פתח את מסע הבחירות לתנועתו

ח"כ דוד לוי פתח את מסע הבחירות של תנועתו החדשה בעצרת המונית שקיים בקרית שמונה, שם גם חנך את המטה האזורי.

לעצרת עם דוד לוי הגיעו מאות מתושבי הגליל, משלחות דרוזים, צ'רקסים ובדואים ממ־קומות שונים. ח"כ דוד לוי הד־גיש בנאומו את טיפולו בנושאים חברתיים, והבטיח שהנושאים האלה יהיו במרכז פעילותו גם בשנים הבאות. בנושאים המ־דיניים חזר על עמדתו, כי הוא תומך בפשרה הוגנת ברמת הגו־לן. הוא תקף את הממשלה שקב־עה את עומק הנסיגה כעומק השלום.

בהתייחסו לסיכויים לאיחוד בין תנועתו לליכוד, אמר לוי כי אין סיכוי לאיחוד השורות, ומב־חינת תנועתו הוא יצא לדרך שבה הוא מתכוון להתמודד על ראשות הממשלה ולהכניס נצי־גים רבים לכנסת ישראל. (עתי"ם)

ברעם: 3.5 מיליון תיירים לישראל בשנים הקרובות

שר התיירות, עוזי ברעם, אמר, כי בעקבות ועידת ראש הממשלה לתיירות שלום, ישר־אל נחשפה בפעם הראשונה לגורמי התיירות הגדולים ביו־תר בעולם, וצפוי גידול הן בתי־ירות לישראל והן במספר הטי־סות אליה.

השר ברעם, שקיים מסיבת עיתונאים במהלך הוועידה, במ־לון "הילטון" בתל־אביב, אמר כי עדיין קשה לסכם את הישגי הוועידה, אבל כבר יש לו הת־רשמויות ראשונות מהשיחות שקיים עם כמה מגורמי התיי־רות הגדולים שהגיעו לוועידה. כך למשל סיפר, כי חברת התעו־פה הבריטית "בי־איי" (B.A.) שוקלת להגדיל את מספר הטי־סות שלה לישראל.

בתשובה לשאלה, אמר עוזי ברעם, כי לפי תחזית משרד הת־יירות יגיע מספר התיירים בישר־אל בשנת 2000 ל־3.5 מיליון וב־2006 ל־4.5 מיליון, שהוא השיא שישראל תהיה מסוגלת לקלוט על פי גודלה ומספר תושביה. הוא אמר כי היעד הזה ניתן להגשמה והוסיף, כי אם ייבנו מספר מספיק של חדרים יש סיכוי טוב להורדת המחירים בארץ. (עתי"ם)

שומר פלט כדור מאקדחו ופגע בחלון ראווה בת"א

שומר, שניצב בפתח מיבנה ציבורי ברחוב אבן גבירול 71 בתל אביב, פלט ביום ד' בש־עות הערב כדור מאקדחו. הכ־דור פגע בחלון ראווה של חנות סמוכה וניפץ את השימשה. צוות שוטרים ממרחב הירקון עצר את השומר לחקירה והחר־רים את אקדחו. (עתי"ם)

כולם רוצים בנסון
חוזרים בגדול!
עם שלל סריגים
לתינוקות ולנוער לבנים ולבנות
לימות החול, שבתות ואירועים
נשות החיל מקדימות את הקניות
בגלל הכמות המוגבלת של הדגמים
(שנועד לבצוע הצפה של מחלים)
גם השנה אוספים תויות בנסון
וממתינים להפתעות.
שיווק (לסוחרים בלבד)
ברוריה בן דרור
המשביר 6 תל אביב 03-6824559
BENSON
סריגי רשלי -40 שנות איכות
הכל בסדר!

מסעי פרסום יקרים על חשבון הציבור

שלושה מוסדות ציבוריים, הנהנים מתקציב המדינה, מנהלים בימים האחרונים מסעי פרסום בזבזניים מעל עמודי העתונות, שעולים כסף רב על חשבון הציבור.

המאבק בין קופות החולים מתנהל בצורה של מגנון אגרסי־בי, הכטרה, למשוך חברים ול־העביר אותם מקופת חולים הכל־לית לקופות החולים האחרות, ולהיפך. במרכזו של מסע זה עומדת קופת חולים "מכבי", זו מנסה למשוך אליה חברים מקו־פת חולים הכללית של ההסתד־רות. ההחברים העוקבים אחרי מסעי הפרסום הרעשניים והפרו־בקטיביים, אמרו, כי בסופו של דבר הם ישלמו את חשבונות הפרסום.

גם משרד החינוך מבזבז כס־פים ואמצעים מרובים כדי לשפר את תדמיתו של המורה, על ידי פרסום מודעות גדולות תחת הסיסמא, "מורה טוב — מורה להיים" בליווי של תמונות פר־רטרט של מורים ומורות. מורים וותיקים אמרו שלדעתם זהו בז־בוז שאולי ישפיע רק על תקציבי העתונים, אך לא ישפיע על דמ־תם של המורים הנקראים על ידי המוסדות לשפר את תדמיתם הציבורית.

בין יתר המפעלים שהחלו במסע פרסום מקיף נמנים גם הבנקים, שכמו כימים הטובים שלפני משבר המניות הבנ־קאיות, ההחירו את מסעות הפר־סום לעצמם על ידי מתן הט־בות ללקוחות מהם על ידי הענ־קת תגאים אישיים ללקוחות, וכמה עובדים בבנק ישראל, שא־לו השבוע מתי נצטרך לשאת בעול זה.

שגריר בוסניה המוסלמית בוואשינגטון הוא יהודי ממדינה זו

שגריר מדינת בוסניה בוו־שינגטון, אינו אלא יהודי. אף שבוסניה ידועה בעולם כמדי־נה מוסלמית, המקיימת קש־רים טובים אפילו עם מדינה כמו איראן. לבוסניה אין קש־רים עם מדינת ישראל, אולם השגריר מבטיח, כי "תוך הש־נה תקשור יחסים עם ישראל".

לדבריו בראיון עם עתונאי ישראלי, היו בבוסניה כשלושת אלפים יהודים עד המלחמה וע־תה נותרו בה רק שש מאות יהודים. אביו של השגריר, יהו־די בן שמתים, דוחה הצעה להי־צטרף לבנו בארצות הברית. לדבריו אין שום ביטויים אנטי־שמיים בבוסניה, גם לא במלח־מת ששת הימים, כאשר יוגוסל־ביה התייצבה לימין המדינות הערביות.

השגריר הסביר כי עד עתה נהרגו בבוסניה 200 אלף איש ביניהם אלף ילדים והמספר עלול עוד לגדול, כשיתגלו לא מעט קברי אחים. רוב אזרחי ארצות הברית אינם מזדהים עם אחד הצדדים הלוחמים. השגריר היהודי של בוסניה מקיים קשרים הדוקים עם שגריר ישראל בארצות הברית. ובאותה שעה מקב־לת בוסניה סיוע מאיראן בעיקר נפט. בוסניה מקבלת נשק ממקו־רות שונים.

[illegible]

[illegible]

חסימת רחוב בשבתות בירושלים קשה יותר מקריעת ים סוף

תושבי הקטע של רחוב ים סוף, עוקבים אחרי המאבק שמנהלים תושבי רחוב בר אילן ומקווים כי במאבק זה יזכו גם הם, שסוף כל סוף ייסגר לתנועה בשבתות, גם קטע זה שבו מתגוררים רק תושבים חרדיים שלבם מתגלגל למראה חילולי שבת המתרחשים בכל שבת, כא־שר תושבי רמת אשכול מקצ־רים באמצעותו את הדרך לר־מות אלון ועושים זאת רק להכעיס.

בפיהם שגורה ההגדרה: "קשה קריעת ים סוף" והכוו־נה לקטע של רחוב על שם "ים סוף". תושבים אלה שהם חלק משכונה חרדית מובהקת הס־גורה בשבתות להתבורה, מספרים שהיה זה ראש העי־ריה טדי קולק, שנתן את הס־כמתו לסגור את הקטע. אלא שלצערתו התקוממו פורצי הג־דר המנמתיים השייכים למרצ והתייצבו על רגליהם הא־חוריות באיומים, שיבואו כל שבת לעמוד על המשמר של קטע זה שלא ייסגר וסדי נרתע מהם.

תושבי הרחוב הזועמים, על שהם נאלצים לראות כבלע את הקודש מדי שבת בשבתו, מע־שה שיש בו להפריע את מנוחתם בימי שבתות וחגים, מזכי־רים שמזה שנים לא נסגר אף רחוב בירושלים, למרות שה־ציבור החרדי מיוצג במספר גדול של חברים.

בין כפר העברי לנוה יעקב

שכונת "כפר העברי" שנ־הפכה לשכונת נוה יעקב הוקמה לפני מלחמת העו־לם, על ידי כמה אישים חרדיים שבנו בה בית כנסת ומקוה טהרה כדת וכדין. תושבי "כפר העברי" היא היום "נוה יעקב" נאלצו לב־רוח מבתיהם לאחר שפור־עים ערביים התנכלו לחיי־הם, וכמה מהם נהרגו בדר־כם, ביניהם היה הנהג הנאמן של השכונה יעקב הי"ד שהחירף את נפשו לש־רת את תושבי השכונה.

במקומה הוקמה שכונה גדולה בשם "נוה יעקב", הבא־חד מחלקיה נבנו שיכונים עבור יהודים חרדיים, כמו "קרית קמניץ" וסביבותיה, ועד היום טרם נבנה להם לא בית כנסת ולא מקוה טהרה. המקוה שהוקמה לפני שנים על ידי המועצה הדתית, רחוק מהם, וכל פניותיהם לר־שויות לא נענו עד כה והם נאלצים לטלטל את עצמם למ־רחוקים, כדי לטבול טבילה של מצוה לכבודה של שבת.

השבוע שקראו כי מינהלת הדת של עירית ירושלים החד־לישה למצוא פתרון מהיר לב־עיה זו הביעו תקוה, שיבוא קץ לסבלותיהם, ויקימו גם בית כנסת כראוי למספר גדול של תושבים חרדיים, שנכנסו להתגורר בשכונה זו כבר לפני זמן רב.

מתעכב האיכלוס של הדירות ב"רמת שלמה" אין בית כנסת ואין מקוה טהרה

חלק גדול של הדירות ברמת שלמה מוכנות לאיכלוס, הכבי־שים נסללו, רשת החשמל הוב־רה רוב המדרכות נסללו כבר, התקוה לאיכלוס הדירות לקר־את ראש השנה נכזבה לפי שעה. העיקר חסר מן השכונה שצריכה לאכלס יותר מא־לפיים משפחות חרדיות, אין בית כנסת ואין מקוה, שני מוסדות חיוניים לתושבי הש־כונה.

בינתיים אנו חיים מהבטחות — אמר לנו אחד מתושבי רמת שלמה, שמכר את הדירה שלו בעיר "והחזק עליו הקונה, מי שקורא את ההודעות יכול לה־תרשם שהבעיות נפתרו על ידי הרשויות ולמעשה אין עוד לא בית כנסת אחד ולא מקוה אחד לשכונה הגדולה המשתרעת לרוחבה ולאורכה של הגבעה, שמגיעה כמעט עד לגבולותיה של "רמות אלון" שגם תושביה נאלצו להמתין תקופה ארוכה עד שזכו למקוה ולבית כנסת.

בין המתיישבים שהשקיעו מי־טב כספם בעד הדירות שורדת התמרמרות עצומה ויעבור עוד זמן עד שיזכו לראות את המקוה היהודה שלא תוכל לשרת את כל התושבים המרוחקים ממנה. כמה מן העסקנים התרעמו על שתש כוחם של הנציגים הדתיים שהם כוח ניכר בין חברי המוע־צה.

ברמת שלמה אין מקלטים שיכולים לספק באופן זמני את צרכי התושבים ובלית ברירה יצטרכו לטלטל את עצמם עד לשכונות הסמוכות כמו שכו־נת ריה המורחבת שגם לה אין בית כנסת שיכול לקלוט את כל הצי־בור וחלק מהם נמצאים במקל־טים ובצריפים — בעוד שמספר המתפללים הולך ומתרבה וכיו־הם מספר גדול של תושבים שאינם מתוילים. בתפילה לפני שטבלו כדין.

התבשרנו על הקמת מינהלת דת, שאינה מבטיחה הקמת מוס־דות הדת בשכונה, ואין אנו יכו־לים להתפלל במשרדי המינהלה ובוודאי לא לטבול במשרדי המי־נהלה המרוחקים.

התנגדות בממשלה לפנות את הישוב היהודי מחברון

ההצעה לפנות את הישוב היהודי מחברון, נתקלה בהתנ־גדות תקיפה של חברי ממש־לה, גם אם יש סכנה להפסיק את תהליך השלום, במקרה שהפלשתינאים יעמדו על דע־תם.

בדיון שהיה השבוע בישיבת הממשלה על נושא זה, נשמעו דעות תקיפות, נגד כל תוכנית לצאת מחברון, על אף תכיכתם של ראש הממשלה ושר החוץ, אלה מבקשים להעביר את הי־שוב. בחברון רוצים תחילה לפנות את הישוב מחברון העיר, כיון שלדעתם מהווה הישוב מקור לחכוכים בין הי־הודים לערבים.

כמה מבין חברי הממשלה שהתנגדו לתכנית-אמרו, שלא יתכן לשכוח את העיר חברון, בה נרצחו כל כך הרבה יהודים על לא דבר בפוגרום שערכו תושבי העיר בשכנים, שעמם חיו כל השנים בשלום, חדרו לתוך הישיבה ושחטו את התל־מידים.

לא מגיע לתושבי חברון פרס על התנהגותם הברברית, הם הוכיחו גם כי תושבי חברון נמנו גם על ההמונים שהתנפלו על תושבי כפר עציון ושחטו אותם חיים לפני שנכבש על ידם במלחמת העצמאות תש"ח. חלקם הלכו לשבי לירדן יחד עם תושבי העיר העתי־קה שנשארו בחיים.

כידוע, יש החלטה בממש־לה, שאין לדבר על פינוי הישו־בים של גוש עציון. מדובר בר־כוש יהודי שאין להחזירו לידי־הם של הערבים. דעה זו היתה מקובלת על רוב השרים, אפילו אם עמדה זו עלולה לפוצץ את "תהליך השלום".

בינתיים נודע השבוע, כי הממשלה החליטה לצרף לתח־ום ירושלים את מעלה אדו־מים ואת הישוב היהודי "ביתר" שבדרום מזרח ירושלים. בזמנו הביע שמעון פרס התנגדות לשמור על הישוב היהודי בבי־תר. אולם בזמן האחרון שינה את דעתו והוא תומך בהתפת־חות העיירה החרדית המתפת־חת בקצב גדול.

מוסדות הישוב היהודי החזירו לאירופה "מקרים סוציאליים" גם לאחר שהנאצים עלו לשלטון

האשמה קשה נגד מוסדות הישוב היהודי בארץ ישראל, קרי הועד הלאומי והסוכנות היהודית כלולה בספר על "תולדות הישוב היהודי בא־רץ ישראל" בתקופת המנדט הבריטי. את הסיפור גילה ההיסטוריון פרופיסור יואל גלבר.

לדבריו של גלבר, החזירו המוסדות הציוניים בשנת 1936 מאה יהודים לאירופה למרות שכבר ידעו אז שיהודי אירופה צפויים לכלייה. אשמ־תם של המוחזרים לאירופה היותה מפני שהם הוגדרו כמק־רים סוציאליים. ושליחים נת־בקשו לא לשלוח לארץ ישראל עולים שיפלו על חשבון הצי־בור. אלה שהגיעו למרות ההוראה הוחזרו לאירופה.

הכסף למטרה זו באה מקרן מיוחדת שהוקמה על ידי הליגה למלחמה בשחפת, בה השתת־פה גם עירית תל אביב והועד הלאומי. "מצוקת היהודים באירופה לא עמדה בראש מע־יניהם של מוסדות הישוב הי־הודי בארץ".

לגילוי זה לא הוקדשה תשו־מת לב מיוחדת, אלא פורסם דרך אגב. לדברי תום שגב "החזרת המקרים הסוציאליים לאירופה ממחישה את הפן האכזרי של המהפכה הצי־נית; הקמת המדינה הפכה להיות מטרה בפני עצמה, מצד־קת היהודים בחו"ל לא עמדה בראש מעייני של הישוב". לדבריו, הקמת הקרן המיוחדת ממחישה את הפער בין הריטו־ריקה לבין המציאות.

ספר זה הוא החלק השני של תולדות הישוב היהודי, ובין היתר נגע גם בשאלת, בזירת נשים למוסדות הועד הלאומי שנתקלה בהתנגדותם התקיפה של גדולי הרבנים. את הספר הוציאו מתקציב המדינה, בינ־הם כל שרי החינוך מיגאל אלון, כך שהספר מהווה "ספר היסודיה רשמי", שיש לו משמ־עות חשובה בפני עצמו.

מרוה לצמא
השבועון לבית היהודי
אוצר גדול
בסכום קטן לבני הנעורים, לגיל הרך, לעקרת הבית ולראש המשפחה
דוגמא חינם בטל.
24 שעות ביממה 09-613755

כלי זמר
במחסן המכירות בפ"ת מבצעים מיוחדים!
פסנתרים
אורגנים
גיטרות
כלי נשיפה
תופים
ציוד הגברה
חדשים ומשומשים
פ"ת: קרית אריה, גיסין 64. טלי 03-9220528
רמת גן: קניון איילון. טלי 03-5707643

MACLAREN
מקלרן
שדרגת תיקונים

יבואנים:
אשר פרידמן בע"מ
רח' ירושלים 64
ב"ב 03-5708895
03-6953668
בני ברק: מקלין
ירושלים 64 (ליד השופר סל)
טל' 5708895, 6953668 - 03
ירושלים: שופל
מא"ש 21 טל' 02-370230
באישור מכון התקנים
עגלות ילדים תוצרת אנגליה
הישראלי, הבריטי, הגרמני והאמריקאי

ירושלים
עיריית ירושלים
אגף התברואה
פינוי פסולת חריגה
בפרוש השנה החדשה הבאה עלינו לטובה,
נערך אגף התברואה לפינוי פסולת חריגה.
תושבים ובעלי עסקים מתבקשים להרתם ולקיים
מבצעי נקיון נקודתיים הכוללים:
• איסוף גרוטאות • פסולת ואשפה בשטחים פרטיים וציבוריים
התושבים מתבקשים להודיע טלפונית על כל הוצאת והמצאות פסולת חריגה,
כדי שהאגף יפנה מיידית.
להודעות יש להתקשר לטלפון: 02-297738
עזרו לנו ולכם לשמור על עיר יפה ונקייה
המחלקה להסברה

איומי בירן: ביטוי לחוסר הנוחות בצה"ל על מהלכי הדרג המדיני

אין זה משנה אם האלוף בירן אכן התחיל להתפטר ודחה זאת או שמראש כבר קבע את המועד לפרישתו אחרי הבחירות בשטחים. דבר אחד ברור: תגובות בירן הן ביטוי להרגשה בקרב קצינים בכירים במטה הכללי שהממשלה מקבלת החלטות בלעדיהם או בניגוד לדעותיהם בשעה שהם, המופקדים על הבטחון בשטח, משדרים שוב ושוב את התחושה שלא יוכלו להבטיח לתושבים את הבטחון הרצוי בסוג ההסדרים ההולכים ומתגבשים עם ערפאת

מאת א. פאר
סופרנו הצבאי

האלוף אילן בירן הוא טיפוס מיוחד. אף דבר אחד אי אפשר לומר עליו: שהוא שומר את דעותיו בתוך לבו. בירן, אלוף פיקוד המרכז מוכר כבר שנים כמי שאינו נרתע מלהביע את עמדותיו בכל ענין ועבין, בגלוי ב מדהים ואת גם כאשר יש בהם כדי להרגיז אנשים, לקומם קבוצות — הוא על הבעת מחשבותיו לא יוותר. אולי אם היה בעל גישה אחרת, היה מגיע עוד קודם לדרגת אלוף, מין עזר ויצמן בקנה בירה קטן שיש לו דעה על כל דבר ולא יהסס לומר אותה בפנים גם למול ניצב הרמטכ"ל, שר הבטחון, ראשי ההתיישבות ביהודה ושומרון ואחרים. כשהוא מרוצה ממשהו יודעים זאת כולם. אך גם להיפך.

ועכשיו אילן בירן מאד לא מרוצה.

ממה?

מהרבה דברים. וכולם קשורים לתחום עיסוקו: הבטחוני, אלא שמדובר כאן כמובן בברור הנסיבות בשילוב שבין נושאי הבטחון והמדיניות.

בגדול אפשר, לומר שאילן בירן יותר ממתרעם על ההסדרים אליהם הולכת הממשלה עם הפלשתינים ביהודה ושומרון. הוא אינו נגד עצם המו"מ, אלא קובל ומעלה השגות קשות על הסדרים שבהם מתקבלות ההחלטות ויותר מכך על מהות ההחלטות שיש בהן לדעתו משום ערעור בטחונם של תושבי יהודה ושומרון בטווח ארוך.

בישיבות המטה הכללי מרבה בירן להביע את עמדותיו. הוא אינו ימני, רחוק מכך. אך כבטחוניסט שעשה שנים רבות בשטח, לדעתו, אי אפשר יהיה לתת לתושבים בטחון מירבי בהסכמים ההולכים ומתגבשים. בירן הוא "אנטי חיכוכיסט". לדעתו בכל מקום שיהודים וערבים מצויים בחיכוך מתמיד יש סכנה להתפרצות. הוא היה חסיד גדול של היציאה מעזה אך גם של בקעת הקדר ויצרת חייץ ברור בין החבל לבין ישראל. ובדיוק על אותה מסילה נעות מחשבותיו כשמדברים על חברון. הוא אינו רוצה לקבוע עמדה אם יש לצאת מחברון או לא. אבל לדעתו לצאת משם וגם להשאר שם הוא דבר בלתי אפשרי והוא מחזיר אותנו לימים שכביכול יצאנו מעזה אך היינו שם ובאותה תקופה היה מספר הפיגועים והנפגעים הגדול ביותר.

לדעתו של בירן אם ישראל מחליטה להשאר בקרית ארבע, במערת המכפלה, באזור צומת החרסינה והמבנים שבסביבה ובמספר מקומות נוספים בעיר, אזי לא ייתכן שצה"ל לא ישלוט באופן בלעדי על כל סדרי הבטחון. הוא מתנגד חריף לסיורים המשותפים, לא מאמין בהם, למרות שהוא מקיים אותם בקפדנות באזור יריחו שבפיקודו.

ולא רק בחברון הוא רואה בעיה. גם בישובים רבים ביהודה ושומרון והשבוע הוא היה בוודאי נותן את הדוגמא של הישוב מכמש שם נרצח יהודי ואשתו נפצעה קשה. מכמש, יאמר בירן רצו להיות מאובטחים אך ויתרו על מרכיב הבטחון מספר 1 והוא הגדר שמסביב לישובם. אז איך אפשר לתת בטחון לישוב פרוץ?

אילן בירן מייצג את אותה קבוצה במטה הכללי של צה"ל שרוצים לעסוק בבטחון נטו. "שיתנו לנו את הטיפול בבטחון, גורסים חברי אותה קבוצה ולא יכתיבו לנו מהלכים סגורים שבהם גם נושאי הבטחון כבר סגורים".

התחושות קשות

וכאן אילן בירן הוא קצה קצהו של קרחון גדול המוסתר מעיני רואים והפועל ללא פרסום רק בתוך צה"ל. בקבוצה זאת יש התחושות קשות ההרגשה שהדרג המדיני הפך עצמו למטכ"ל על. רבין, אומר אחד מהם בגלוי, אך בפורום סגור, חושב שהוא עדיין רמטכ"ל ויודע יותר מכל האלופים גם יחד. אז זה נכון שסדרי ממשל מתוקנים קובעים שהדרג המדיני הוא המחליט והמכתיב את המהלכים, אומרים קצינים אלו, אך לא ייתכן מצב שבו כמונו ולא ישאלו אותנו לדעתנו, וכשכבר שואלים עושים זאת בצורה היוצרת הרגשה שכל המפגש בא רק לשם יציאת ידי חובה ולא מתוך רצון לשמוע בכנות את עמדות הקצינים.

האם במטה הכללי של צה"ל מתנגדים למהלכי השלום של הממשלה?

שאלה זאת הנשאלה רבות ברחוב, אינה בכלל במקום. המגעים עם הפלשתינים כולם במישור המדיני והדרג המדיני יש לו את מלוא הסמכות לקבל החלטות. אלא שכאן יש אלא גדול. המטה הכללי והרמטכ"ל בראשו משמשים כיועצים בטחוניים לדרג המדיני ויועץ שלא מתייעצים אתו חש עצמו במצב לא נעים וזה המצב היום עם המטה הכללי כגוף. יצחק רבין, מהרגע הראשון למו"מ "שלף" מתוך המטה "גנרלים" אותם צירף לשיחות, לפי הנושא וריענן וניטרל את כל היתר. כך היה כשלקח את אהוד ברק כשהיה רמטכ"ל ונועץ בו כידיד שדעתו נחשבת. ויחד מינו השניים את האלופים, אז, אמנון שחק, עוזי דיין, דני רוטשילד ואחרים כחברי משלחת המו"מ. אלו היו נציגים של הדרג המדיני שלאותה שעה פשטו את מדיהם. הביקורת על המעשה היתה בהחלט מוצדקת, אלא שרבין לא התחשב בה.

ואז כשהדרג המדיני מתחזר בשחקנים שנלקחו מתוך המטה הכללי קיבל החלטות, הובאו אלה לדיון במטכ"ל ושם הוצגו על ידי ראש הממשלה לקבוצה שכללה חלק שבעצמו גיבש את המדיניות ואחרים שנתבקשו לחוות דעתם על ההחלטות של הדרג המדיני כשבעצם הצטרכו לבקר את ההחלטות של חברים שלהם שממש באותם רגעים של הדיון ישבו לידם על הכסאות בחדר המטכ"ל המלבני בתל-אביב.

האלוף אילן בירן, אלוף פיקוד המרכז, הקם היום ואומר: "אני במצב שהולך ונוצר לא אוכל לתת את הבטחון הנדרש לתושבי יהודה ושומרון", כאילו בא במקביל ואומר, "קיבלו כאן החלטות בלא לשתף את הדרג הצבאי המתאים" ואם הדרג המדיני רוצה להכתיב לנו, הדרג הצבאי את סדרי ההתנהגות הצבאית, אז בבקשה, אנחנו נתפטר ושיבואו הם לשבת במקומנו".

אילן בירן לא התפטר מצה"ל. כל הפרסומים על כך בהחלט מוקדמים ומוטעים. אך אין ספק שהוא ביטא את מרידותו כשאמר שהוא שוקל לעשות זאת, אך לא בטרם יתקבלו ההחלטות הברורות עם הפלשתינים ואז ישאר עד לאחר הבחירות והקמת הגוף השלטוני הפלשתיני ואז יפרוש.

היבט אישי

ויש כאן היבט נוסף, אולי אישי.

אילן בירן לצד היותו "גנרל" הוא גם חיה פוליטית עם "מתרשים" טובים. הוא, בעוד 3 שנים וקצת פחות, כשאמנון שחק יסיים את תפקידו כרמטכ"ל יבקש להתמודד על התפקיד. הוא לקח את כל שצבר בנסיונו בשדה ו"תרגם" אותו ל"מהלכי הקרבות" במפת השטח הפוליטית של היום, והגיע, ככל הנראה, למסקנה שחילופי השלטון בישראל הם דבר אולי יותר מצפוי, במצב שכזה מוטב שיהיה בין המתמודדים, מישהו שיפגין עמדות שהם מהמרכז ימינה. זה עשוי בהחלט להשתלם לו בעתיד באופן אישי. זה היבט, אך הוא לא היה עושה את המהלך הזה רק עבורו. הוא בהחלט משתלב אצלו בתחושותיו הפנימיות.

ובירן אינו היחיד. בתוך המטה הכללי יש אלופים נוספים בעלי דעות דומות אלא שהם משוכנעים שעמדותיהם יגיעו ליעדם [illegible].

במטה הכללי הנוכחי. מאפיל פקודו של רב אלוף אמנון שחק על כל יתר הקצינים. הוא ותיק, בעל נסיון, סמכותי ומעל לכל מוכר כמי שראש הממשלה ושר הבטחון נותן בו את מלוא אמונו. חלק מהקצינים מושכים אתו קו, גם כשבתוכם הם לא שלמים לגבורי עם מהלכיו וקשריו עם הדרג המדיני המחליט. אילן בירן הוא יוצא דופן ביניהם, גם בגלל אישיותו החריגה אותה תיארנו בהתחלה, אך גם מפני שבירן יודע שהוא מהמר על כל הקופה ובעתיד מדובר אצלו או על רמטכ"לות או על הליכה הביתה. והוא מהמר. גם מפני שהוא יודע שבצמרת המדיני יש הרגשת אי נחת ממהירות הריצה ומחלק מהסיכומים ולא איכפת להם, ואולי הם אפילו רוצים שבאויר יהיו גם קולות של מתנגדים, של אלופים שאינם "יס־מנים" לכל דבר אלא מציגי עמדות של "איפכא מסתברא".

המאבק הקריירסטי

צה"ל של היום שונה ממה שהיה בעבר. הקבוצתיות, המאבק הקריירסטי, וראיית הרחוב הפוליטי, הקירבה לקובעי המדיניות — כל אלו נותנים השפעתם על המעשה בצמרתו. לאלוף בירן יש אוהדים ויש שונאים. שונאיו בתוך צה"ל מאשימים אותו שהוא מכין לעצמו אליבי לימים שלאחר קבלת ההסדרים החדשים עם הפלשתינים. ואז בשיקרה משהו יוכל כאילו להתייצב ולהכריז, "אתם רואים, אמרתי לכם שזה יקרה". אלא שכל מכריו של בירן יודעים שבנושא זה הוא כל כך רחוק מגישות שכאלו שאפילו נסיון להדביק לו גישה שכזאת חוטא לאמת.

בירן איפוא באמת מאמין שהדרג המדיני שוגה לא רק בהערכותיו אלא בביצוע בפועל, של תוכניות הנסיגה והוא מתריע על כך שוב ושוב. לדעתו בהסכם אוסלו ב' טמון סיכון בטחוני גדול לישראל.

האלופים המתנגדים למהלכים הסותרים של יצחק רבין ושמעון פרס, רשמו לעצמם בחצי השנה האחרונה הישגים לא מעטים. רבין נאלץ לשנות כיוונים, לתקן עמדות, אך מהותית הם לא הביאו למהפך מוחלט. הם לא עצרו את העגלה האצה, אולי מפני שלא רצו לעצור אותה אלא רק לתקן את מסלולה.

מה למשל רוצים קצינים אלו כשמדברים על נושא חברון?

הדרג המדיני מבקש לחלק את חברון לכמה סוגים של אזורי שליטה כאלו שבהם צה"ל ישלוט בהם, אחרים שרק הפלשתינים ישלטו בהם, ואזורים אחרים בשליטה משותפת. בירן וקציניו המתנגדים בתוקף להצעה ותובעים שרק סוג אחד של שליטה יהיה בעיר וזה של צה"ל ולא רק על העיר אלא גם על דרכי הגישה אליה.

ערפאת מדבר עם פרס על חברון ומתכוון לירושלים

בקלטת חדשה קורא ערפאת לערבים להתכונן ליום בו יעלו לירושלים. "מתנגדיו" של ערפאת בחזית העממית קוראים להפסקת השיחות עם ישראל

מאת: מ. יצחקי

בשעת כתיבת שורות אלה, עומד ראש אש"ף, יאסר ערפאת, לחזור מקהיר לטאבה, לאחר שקודם לכן קיים פגישה עם נשיא מצרים חוסני מובארק, כדי להמשיך את שיחותיו עם שר החוץ שמעון פרס בטאבה.

"למעשה התחלנו לדון בנושא הקשה ביותר, בעניין חברון", אמר בליל חמישי שר החוץ פרס, בתום שיחותיו עם ערפאת בטאבה בשעת לילה מאוחרת של יום רביעי. "אני לא יכול להגיד, שהגענו להסכם בעניין חברון. מחר בבוקר (אתמול יום ו') יהיה המפגש של הדיון על חברון בצד הבטחוני, כאשר מצידנו יהיה אלוף עוזי דיין ומצידם עבדול ראזק", אמר פרס.

"בנושא השני ניסינו לצייר לוח מועדים של גמר המו"מ. אני חושב, ששני הצדדים מעוניינים לסיימו במהירות האפשרית, אבל רק לקראת סוף השבוע נראה אם זה מעשי או לא", והתכוון לשיחות שהיו אמורות להתקיים אמש, לפני עריכת כתבה זו לדפוס.

"לא לרדת מן ההר"

אך שר פרס מדבר עם ערפאת על חברון, אבל ערפאת מתכוון על ירושלים, זאת ניתן ללמוד מקלטת חדשה שנחשפה אתמול, ואשר בה קורא ראש המרצחים של אש"ף פתיה לפלשתינים ולכל ערביי העולם, "להתכונן ליום שבו יגיעו להתפלל בירושלים".

את הקלטת החדשה חשף המכון להמולת השלום. הקלטת, שהוצגה במסיבת עיתונאים משותפת לחברי הכנסת בני בגין (ליכוד) ועמנואל זיסמן (עבודה) אומר ערפאת: "לפנינו קרב קשה, ארוך ואכזר, ואנו באחד הקרבות הקשים ביותר. אני קורא לכם שלא לרדת מן ההר אלא כשתגיעו לירושלים לתפילה".

חלק מן החומר המצולם הוקלט משידורי הטלוויזיה הפלשתינית בעזה וחלקו האחר צולם על ידי אנשים פרטיים.

את נאומי ערפאת תרגם לעברית יגאל כרמון, שהיה יועץ ראש הממשלה למלחמה בטרור בימי ממשלת שמיר. כרמון, הפעיל בסכון מזה חודשים אחרים, אמר כי בביטוס זה יש כדי להבהיר שאין פניו של ערפאת לשלום. "הרטוריקה שלו מיועדת לקרב אותו עצמו לקהל המאזינים", אמר, "ודווקא משום כך הוא מעדיף להשתמש בביטויים ובהקשרים הלקוחים מהמסורת האיסלמית ומתוך הקוראן".

כרמון הביא דוגמא נוספת להוכחת טענותיו. בקטע אחר של סרט ההקלטה נראה ערפאת נושא נאום באוניברסיטת אל־אזהר בעזה. "אל לנו לרדת מן ההר", קרא, "זה דבר חשוב... שלא נעשה כמו 'בקרב אוחוד'. עדיין אנו זקוקים לאנשים שישארו בראש ההר".

כרמון הסביר: "צריך להבין את המשמעות המיוחדת של 'קרב אוחוד' במסורת האיסלמית. המוסלמים נלחמו אז בראש הר נגד צבא הכופרים. בשלב כלשהו הודיעו המוסלמים להפסיק את המלחמה. אחד הערבים, אדם בשם חאלד איבן אל־ואליד, גמל להם על כך כשהרג את כל המוסלמים. ערפאת בעצם קרא שלא להפסיק את המאבק נגד ישראל, שלא לנהוג כמו שנהגו אותם מוסלמים באוחוד. כלפי פנים הרטוריקה שלו לא השתנתה מאז נחתמו הסכמי אוסלו".

בקלטת נראה ערפאת כשהוא משתתף בטקס קבלת פנים שנערך בחודש יולי האחרון. ילדה קטנה שהשתתפה בטקס דיקלמה קטע בו קראה, בין השאר: "בניך שבים, הוי יפו, הוי לוד, הוי חיפה, הוי ירושלים, אתם שבים, אתם שבים". "באורך אולי יחלו בקטע הזה, אבל כאן אפשר לראות בדיוק נמרץ כיצד מחנך ערפאת את אנשיו בעידן השלום", אמר כרמון לאחר ההקרנה.

באותה קלטת אגב, נכללת גם אמירה נוספת של ערפאת אשר פורסמה בשבוע שעבר. על פי דברים אלה "העם הפלשתיני מוכן להקריב את הילד האחרון ואת הילדה האחרונה למען שיתנופף הדגל הפלשתיני".

חה"כים בגין וזיסמן טענו, כי הקלטת מוכיחה באופן חד משמעי שפניו של ערפאת אינן לשלום עם ישראל. "אופיו של השותף הוא בבדר שיקול בסיסי כשיוצאים עימו ביחסה משותפת", הסביר ח"כ בגין, "יש שותפים שלגביהם שום דבר כבר לא יעזור, לא משנה איזה הסכם יחתם עימם. עליך לדעת מלכתחילה ששותפים כאלה לא יכבדו את ההסכם", אמר. זיסמן הוסיף: "אני מקווה שמר פרס נושא ונותן היום על בסיס ההנחה שידיו של ערפאת אינן נקיות". זיסמן אמר, כי הוא מתנגד להסדר הביניים מאחר והסדר זה קובע, כי צה"ל, "לא יערך מחדש מחוץ למרכזי הערים אלא פשוט יסוג מהם וזאת, בניגוד גמור להסכם אוסלו המקורי".

חואטמה מגנה השיחות

נאיף חואטמה, מזכ"ל החזית הדימוקרטית לשחרור פלשתין, גינה בתוקף את המשך השיחות בין ישראל והפלשתינים, וחזר ודרש את הפסקתן. עם זאת, גינה חואטמה את קריאתו של שליט לוב, מועמר קדאפי, למדינות ערב על מנת שאלו יגרשו מתוכן את הפלשתינים.

"הסכם השלום בין ישראל והפלשתינים, מספטמבר 1993, אינו יכול להוביל לשלום כולל, ואינו עולה בקנה אחד עם הדרכיות הלאומיות של הפלשתינים", אמר חואטמה והעריך, כי בדיונים המתנהלים בין ישראל והפלשתינים בנושא הרחבת סמכויות הרשות הפלשתינית לגדה, "נזנחו הנושאים המדיניים הבסיסיים".

לדבריו, "השיחות מכוונות להרחבת סמכויות הרשות הפלשתינית לאזורים חלקיים בלבד, והדיונים סבים סביב חלוקת הסמכויות המינהליות בין ישראל והרשות הפלשתינית". הוא הטיח ביקורת על ניהולו המדיני הכושל של יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, אותו האשים בהערמת קשיים על תיפקודן של הרשויות הפלשתיניות.

"לנוכח הדרך ללא מוצא של הסכם אוסלו", אמר חואטמה כי "הציע לתנועות ולאישים פלשתיניים המתנגדים להסכם (אוסלו), לפתוח בדו־שיח לאומי וכולל, לקראת הגדרת מצע פוליטי, שיובא בפני העם הפלשתיני למשאל עם".

בנושא קריאתו של קדאפי אמר חואטמה: "אנו מתנגדים לקריאתו מפני שחזרת הפלשתינים, קשורה ליישום החלטות האו"ם בנושא זכות השיבה של הפליטים הפלשתינים".

הסיכוי לחברון

הסיכוי הנוכח בענין חברון הביא השבוע לכך שזמן קצר אחרי ישיבת הממשלה נפלו ראש הממשלה רבין ושר החוץ שמעון פרס, מסוק צבאי וטסו לחברון, שם ביקשו להתרשם באופן בלתי אמצעי על מה ולמה מתנגדים בירן ועמו האחרים.

אלא כששבו רבין ופרס לירושלים ציפתה להם הפתעה מכיוון אחר לגמרי. בירושלים קיבלו הודעה מיאסר ערפאת, ראש הרשות הפלשתינית שגם הוא מתנגד לחלוקתה של חברון לכמה סוגי שליטה, אך מהכיוון ההפוך. הוא רוצה לשלוט בעיר כולה. רבין ופרס שחשבו שהסעה לכך הוא, "יהלוקר" עומדים עכשיו בין הקצינים מהמטה הכללי האומרים שרק באחיזה כוללת ניתן להבטיח בטחון סביר לתושבים, וערפאת מנגד הרוצה את הכל ולא מוכן לוותר על כלום.

וכדי לדון בנושא נפגשו השבוע, פעמיים, יאסר ערפאת ושמעון פרס בטאבה. אך שתי השיחות הסתיימו בלא הסכמה.

ובעוד ערפאת ופרס מתדיינים בטאבה החלו הפלשתינים ליצור עובדות בשטח בכל מרחבי העיר חברון. את המוסדות הפלשתיניים הדתיים, אלו של הוואקף המקודשים החלו להעביר לעיר העתיקה כדי למנוע שחלק זה של חברון ישאר בחלק הישראלי של אזורי השליטה. בסמוך למקום נמצאת השכונה היהודית שבעיר ומתחילת שבוע זה. יש להרב משה לוינגר וליהודי האחרים המתגוררים בסביבה שכנים חדשים ודגל אש"ף מתנוסס ממש מתחת לאפם.

חברון, רק מימה היה בעבר תהיה העיר האחרונה שמדינת ישראל תרשה לפלשתינים ובעיקר לתושבי העיר להרים את אפם, אחרי הטבח הנודע שביצעו בה פורעיה ביהודים. אלא שמעשהו של יהודי אחד, בשושן פורים לפני 3 שנים שינה את המצב. יצר בתודעת הקהל הישראלית תחושה של איזון, שהביא את הדרג המדיני הנוכחי במדינה, שהשם חברון לא אומר לעצמותיהם כלום, למצב של נכונות לוותר גם עליה. אלא שרבין מצא עצמו ממולכד בהצהרותו מן העבר שלא יסוג מאזורים שבהם מתגוררים יהודים ולא יפנה אותם.

וכאן בעייתו. אם לא היו שם יהודים, דינה של חברון היה כשל שכם וג'נין ואפילו מערת המכפלה בה, אך מאחר ויש שם יהודים מתקשה רבין לשנות מהבטחתו, אך לא לעד.

הנוסחה החדשה

השבוע מצא נוסחה חדשה ולפיה תהיה נסיגה מחברון אך לא של התושבים היהודיים, אלא של... צה"ל. "אף פעם לא התחייבתי שלא נוציא יחידות צבאיות ממקומות", אמר השבוע יצחק רבין. אלא שגם הוצאה זו של יחידות אינה מספקת את אש"ף התובע נסיגה מוחלטת של ישראל מהעיר.

וכאן אנו שבים למילכוד של ראשית הדברים. ישראל היתה הולכת על פתרון של "יחלוקר", אלא שלשיטה הזאת יש מתנגדים בצד הישראלי (בירן וחבריו) ובצד הפלשתיני (כולם). ובעיר גם אי אפשר להקים גדר שכן מדובר בחלוקה שתנוע בין בתים, חצרות וחורבות.

ובלי גדר, אומר אילן בירן, אני לא מוכן להבטיח ליהודים בחברון ולאלו שירצו לבוא למערת המכפלה את הבטחון שאני מופקד עליו. ואת זה הוא אומר כבר כמה שבועות והשבוע קיבל חיזוק לדבריו ממה שקרה במכמש.

לישוב קטן חדר מחבל, תושב ישוב ערבי סמוך, דקר למוות יהודי ופצע את אשתו באורח קשה. במכמש לא הוקמה גדר. למה? מפני שהתושבים בראשית התיישבותם רצו להיות "פתוחים כלפי שכניהם". חשבו שהגדר תיצור חיץ. ועכשיו היתה אותה החלטה (שאגב, כבר הונחה השבוע) בעוכריהם. התברר שבלי גדר אי אפשר לשמור על כלום ואפילו חיילי צה"ל מצויים במקום.

ומה שקרה במכמש רק מחזק את גישתו של האלוף בירן. הוא למרות צער המקרה יכול היה להתייצב ולומר: "אמרתי להם".

והוא לא מפסיק כל הזמן מלומר, לממשלה בעיקר: "את סדרי הבטחון שאתם רוצים להכתיב לצה"ל אפשר לבצע, אבל אני, כמפקד בשטח אומר לכם שזה לא יעבוד".

בס"ד

נוף סביון

מגיע לך לחיות חיים של תורה מתוך הרחבת הדעת

החלה מכירת שלב ב' במחירים מיוחדים! לתקופה מוגבלת!

דקות ספורות מבני ברק, סמוך לקריית ישמח משה, בונה עבורכם חברת "גבעת סביון" קריית מגורים חרדית מהיפות והמתקדמות ביותר בארץ.

בתנאים מיוחדים תוכלו להנות מדירות יוקרתיות, בנות 3, 4 ו־5 חדרים, דירות גן ודירות גג בסטנדרט גבוה ביותר, עם כל מה שדרוש לאיכות החיים שלכם: גינה ציבורית ירוקה וגדולה, בתי כנסת, גני ילדים. במקום כבר קיימים תלמוד תורה בית יעקב, ישיבה, כוללים, מרכז מסחרי, בנק וכל שרותי הציבור הדרושים.

כל הדירות תחוברנה לגנרטור שבת מרכזי.

מהאתר קיימת תחבורה סדירה לבני ברק ולכל גוש דן.

משרד המכירות באתר פתוח בימים

א-ה: 10:30-13:30, 17:30-19:30 ו: 10:00-12:00

טלפון: 03-5346699

מרגוע משכן יעקב
חיפה

הרינו להודיע כי גם השנה נקיים מפעלי השתלמות הבראה ונופש בימי חג הסוכות בבנייני הישיבה

* נוף מרהיב * תפריט מגוון בהכשרים המהודרים
* סוכה מהודרת [illegible] * תוכנית [illegible] לכל המשפחה

לפרטים: לפנות למשרד הישיבה
טלפונים: 04-242153, 04-254987
בימים א'-ה' בין השעות 9:00-14:00
בשעות הערב וביום ו' טלפונים:
04-242153, 04-380335, 04-223694

פנינת רמות

פנינת היוקרה של רמות

מבצע לקראת יריד הדירות!

3+מחסן כחדר +גינה גד' $168.000*
4 חדרים מרווחות $180.500*
5 חדרים $201.400*

אכלוס תוך שנה

* לאחר הנחות מזומן

נוף • שווק נדל"ן • טל': 02-375161 (רב קווי), פקס': 02-375162

50% הנחה

דימונה טקסטיל

מבחר מגבות קלאסיק ודימונה סוג א' ב־50% הנחה
מגבות חוף עודפי יצוא רק 19.90 ש"ח
מגבות/אמבטיה 90/145 רק 29.90 ש"ח
סט קיץ יחיד רק 29.90 ש"ח

פתוח במוצ"ש

מגבות מטבח מודפסות החל מ־3.5 ש"ח

מוצ'יקה מיוחדת לעודפי יצוא וסוג ב' עד 70% הנחה

מבחר רחב של דוגמאות למצעי מיטה עד 50% הנחה

חדש "לודז'יה רוטקס" בחנות המפעל

★ חניה בשפע ★ שמרטפיה לילדים

דימונה טקסטיל
חנות המפעל

רח' הקישון 10 (בית אילון) בני ברק טל: 03-5782910 פתוח א'-ה': 9:30-19:00 יום ו': 9:30-14:00

هكذا من الاصل

יביע אומר חלק שמיני

אודה ולא אבוש, זה עידן ועידנים, כאשר עיינתי בספריו החשובים של הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף "ילקוט יוסף", [ועד כה זכינו לשמונה ילקוטים] בהם מבוססים הכרעות רבות על יסוד תשובותיו בכתב יד, נשאתי תמיד את עיני מתי נזכה להוציאם לדפוס, וכעת זכינו לחלק נכבד מהם, הכלולים בחלק השמיני "יביע אומר", שהופיע לאורה זה עתה.

מגיל צעיר מרגש הראשון לציון להכריע בשאלות הטעונות בירור יסודי, והוא נטה ידו להעמיק בהם ולהסיק שמעתתא אליבא דהלכתא, וזכינו להם בשמונת כרכי "יביע אומר" בחלק שלפנינו כלולות תשובות מתקופות שונות, החל מהתשובה הראשונה שהעלה על הכתב לפני כיובל שנים, עד היותו בקהיר [סי' א], עד תשובותיו בשנים האחרונות, כגון תשובתו להרב ידידיה מנסיכיו משנת תשנ"ב, וכדרכם של תלמידי חכמים, במשך השנים הוא בבחינת מוסיף והולך באהלי תורה.

בהקדמתו הוא מציין: "ויתעשרו בית הבאות בחיבורי זה, כמו בחלקים הקודמים, לא לבי הלך לתרוץ משפט, עד אשר חקרתי ודרשתי בעמקי העיון, ובדקתי בספרי הראשונים והאחרונים המצאים תחת ידי, עד מקום שידי מגעת, ולפעמים חיפשו מחיפשיי לברר הדין על אדני האמת והצדק, ובהורות קודש מגמתי לבירור ההלכה למעשה".

אם לפני כארבעים שנה דן במעמדם של הקראים, הרי בשנים האחרונות עם העליה מארצות מזרח אירופה, נוצרו בעיות חריפות הרבה יותר, ובכללן שיש בהן מסימני הזהות הרוחנית, וכמה עניינים הוא מביא הכרעות בע"פ של ה"חזון איש" שנמסרו ע"י חבריו לביה"ד הגדול כגון הריב זולטי והרי"א גולדשמידט [אה"ע סי' כו].

חלק נכבד מתשובותיו הן בעניני שבת. בשאלת סחיטת תפוזים בשבת ויו"ט, הוא פותח בדברי הרמב"ם לגבי מלאכה מפרק, מסתמך על דברי האחרונים כדי להחמיר, וכן הכלה בעל "משנה ברורה" בביאור הלכה [סי' שי"ב סי"א], כיון שבזמנינו המנהג בארצות אשכנז לסחוט תפוזים ולימונים לשם משקה, אסור לסוחטם בשבת, ואף הט"ז שהקל בזה יודה שבזמנינו יש להחמיר שלא לסוחטם וכל שכן תפוזים שמגדלים מהן, ודרך בני אדם לסחוט מהם הרבה מאוד, שיש לאסור סחיטתם בשבת כדין תותים ורימונים.

מאידך הוא מביא דעות מחכמי ישיבתו להיתר, ומספר מפי רבי עזרא הדאיה שכן עשה מעשה כשבא רבי ישועה פלאג'י לבקר את אביו רבי שלום הדאיה, עמד וסחט לפניהם תפוזים בשבת, ואף הם שתו את מיץ התפוזים ולא אמרו לו דבר, ומוכח דפשיטא להו שמותר לסחוט תפוזים בשבת אף לכתחילה. עם זאת דעתו שאסור לסוחטו בשבת כדין תותים ורמונים, בהסתמך על דעת "החזון איש", שדרך התפוזים בכך לסחוט למימיהם, והמיץ שלהם נמכר בראש כל חוצות כאשר עינינו הרואות, וזו היא גם דעת מרן רש"ז אוירבאך בספר "שמירת שבת כהלכתה" לאיסור [סי' לו].

יצוין לשבחו שאין הוא נותן כמי תגם של כמה מן המחברים האחרונים הטוענים שאין הם מתייחסים לספרי האחרונים, ומביא את דבריהם בכבוד הראוי.

הדכירנא שלפני כשלושים שנה ציין באוזני הגאון רבי ישראל זועלץ, מגדולי הוראה בדור שלפנינו, שהרב יוסף בקי בספריהם של חכמי הונגריה יותר ממנו.

לעתים קרובות הוא דן במסקנותיו של הגרב"צ שאול בספרו "אור לציון", כגון לגבי חולה שאוכל קודם תפלת שחרית, מן הדין אינו צריך לקדש קידושא רבה קודם אכילתו, ובפרט אם אין רצונו לאכול פת או עוגה, מכל מקום אם רצה לקדש על היין על מנת לאכול אח"כ פת או עוגה, לקיים קידוש במקום סעודה, רשאי לטעום מן היין כמלוא לוגמיו, כיון שאין כוונתו אלא למצוות קידוש, אם כי לעתים חולק עליו ואת בהדרת הכבוד והיקר, "ואין דבריו מחוורים" [או"ח סי' ט].

בשאלת יחסיהם של בעלי תשובה לאבותיהם הוא מסתמך על דעת הבית יוסף בשו"ע, שעל הבן לכבד את הוריו, אף על פי שאינם שומרים תורה ומצוות, וכן פסק מהרשי"א אלפנדרי שעל פי הזוהר הקדוש גם כשאביו רשע חייב לכבדו, שכן מוכח מהמדרש, שאילו היה אחר דומיא דתרח, היה חייב לכבדו, ולאחר דברי החיד"א בפתח עינים הוא מוסיף "שבדורינו זה רבים מאלו הקראים חילוניים, הם כתינוק שנשבה בין הגוים, וכמו שכתב החזון איש".

לגבי רפואות סגוליות הוא פוסק "שאף בספק רפואה, מחללים שבת ומאכילים איסור את החולה, כל שידוע שהוא כדרך רפואה טבעית, ואף אם לא ידוע שהועיל לחולה הזה, כיון שהחולה יש בו סכנה אמרינן ספק נפשות להקל", אולם לענין רפואה שהיא בדרך סגולה, כגון קמיע בשבת, הוא סבור שאם הזמן בהול, ואנתמהי נברא שהועיל בהצלת נפשות מישראל, ניתן לסמוך על הראשונים המקלים להיתר.

החלק שלפנינו מוקדש לזכרה של הרבנית מרגלית יוסף בת זכיה עליה השלום, ובדברי המחבר בהקדמה עמדה לימינו וסייעה בידו כל שנות חייו, מיום נשואיו במשך למעלה מחמשים שנה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ובעידודה הגדול זכה לחבר ולהוציא לאור את כל החיבורים שכתב מאז ועד היום, ואמנים דברי אמת.

כך הוא מציין את מסירותה בהשגחתה על בניו ובנותיו, לגדלם לתורה למצוות ולמעשים טובים, ואמנם זכו להקים דורות מפוארים הממשיכים את שרשרת הקודש להרביץ תורה ברבים.

ב. לנדוי

דבר יום ביומו – תשנ"ו

"כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" — זו היתה מגמתם של רבני ירושלים לפני כחמשים שנה, כאשר עודדו את הרי"מ טוקצינסקי לסדר את "לוח דיני ומנהגי א"י". במשך השנים, הפך להיות בין תשמישי המצוה, המצויים בכל בתי הכנסת בארץ הקודש, וכשמו הוא כולל את הדינים והמנהגים המקובלים בארץ הקודש, ויותר נכון, מנהג אשכנזים פרושים בירושלים.

"כי מציון תצא תורה" — מגמה זו עמדה גם לפני הרה"צ רבי אליהו ויגר, ממורי ההוראה המבורקים בעיר הקודש, כאשר נצטווה ע"י כ"ק האדמו"ר מבעלזא שליט"א, לסדר ולהביא לדפוס לוח דינים ומנהגים להולכים בדרכי החסידות. רי"א ויגר נענה לתביעה, ובסייעתא דשמיא הוציא דבר מתוקן מתחת ידו.

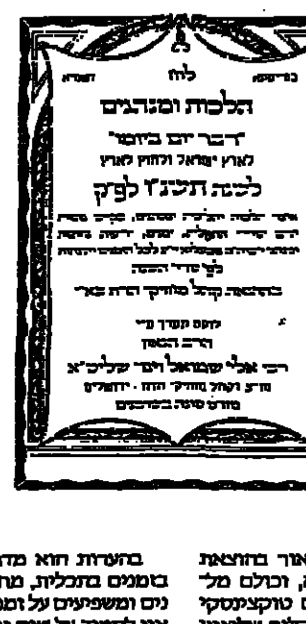

הלוח "דבר יום ביומו" הוא אוצר מלא הלכות, הלכות ומנהגים, במצוות היום, וסדרי התפילות, מנהגי ישראל קדושים, וכן זמנים לכל זמני ומועדי השנה, להיות מוכן ומסודר לפני כל אחד ואחד, כענין קיצור שולחן ערוך לכל יום ויום מימות השנה, וביחוד למועדים וזמנים מיוחדים, לדעת את הדרך אשר ילכו בה והמעשה אשר יעשון, בקיום המצוות, לפי פסקי השו"ע ונושאי כליו, גדולי האחרונים ופוסקי הדורות, ויוחדו של הלוח שלפנינו שהוא כלל גם מנהגי בית בעלזא.

זה שנים אחדות שהלוח יוצא לאור בהוצאת קהילת מחזיקי הדת דחסידי בעלזא, וכולם מלאים שבחיו. בעוד שהלוח של הרי"מ טוקצינסקי כולל כשמו מנהגי ארץ ישראל, הרי הלוח שלפנינו "דבר יום ביומו", כולל גם מנהגי קהילות חו"ל, ואין איפוא כל פלא שלוח הרי"א ויגר נתקבל באהלי תורה בעולם כולו.

מסדר הלוח הרב אלי' ויגר קנה את עולמו בספרו "יסודה בשושנים" בהלכות טהרה, ועוד לו שלשלת יוחסין נכבדה, כנכדו של הראב"ד דעיר הקודש רבי פנחס אפשטיין, זכה לקבל מפיו את מנהגי ירושלים, ואילו מפי אביו הרה"ח רבי הלל, ששימש בקודש את כ"ק האדמו"ר מהרי"א, שילב בינותם מנהגי החסידות, ביחוד מנהגי בעלזא. זה שנים אחדות שהלוח יוצא לאור והוא משתפר והולך משנה לשנה מכל הבחינות.

לוח תשנ"ו, למשל, נפתח במפתח הענינים, ראשי פרקים לכל ההלכות, מראשית השנה ועד סופה, ובסופו כללים בהפרשת תרומות ומעשרות, לכל הדעות וכן את השיעורים בהתאם לדעות השונות.

עלות השחר הוא שיעור הילוך ארבע מיל לפני נץ החמה, והמחבר מוסיף את דעות הפוסקים על שיעור הילוך מיל. אם דעת מרן בשו"ע שהוא 18 דקות, אם דעת הרמב"ם והרב בעל ה"תניא" שהוא 24,5 דקות, ואם הדעה המובאת ב"פחד יצחק", והנתמכת ע"י החתם סופר, שהמיל הוא 22,5 דקות.

האחרונים מחולקים בדעותיהם כיצד לשער את ארבעת המילין. יש המשערים לעולם ד' מילין לפני הנץ, לדעת הגר"א ובעל התניא מחשבים לפי שעות זמניות, המשתנות לפי אורך היום, או שמשתנה לפי מציאות מידת האור ברקיע, ונקבע בכל ימות השנה כמצב השמש תחת האופק, שזה למצבה בימי ניסן ותשרי, בשיעור ד' מיל לפני נץ החמה.

שתי טבלאות לפנינו על זמני עלות השחר: אם לפי מנהג ארץ ישראל, המובא ע"י הרי"מ טוקצינסקי, שהוא 90 דקות לפני הנץ, והיינו בימי ניסן ותשרי, אבל בשאר ימות השנה ישתנו שינוי, ואילו בטבלה ב' מופיע זמן עלות השחר, לפי המנהג כרוב הקהילות בישראל, שהוא לעולם 72 דקות לפני הנץ, וכשיטת הסמ"ע שהשיעור שוה לכל ימות השנה.

גם לגבי סוף זמן קריאת שמע סודרו שתי טבלאות, אם לפי דעת ה"מגן אברהם", על פי שיטת הרי"מ טוקצינסקי, ובטבלה ב' מופיע הזמן על פי עלות השחר עד צאת הכוכבים. אף סוף זמן תפילה מופיע לפי שלושת החישובים הנ"ל.

בהערות הוא מדגיש שאין כל אפשרות לדייק בזמנים בתכלית, מחמת גורמי מזג האויר המשתנים ומשפיעים על זמני היראות הנץ והשקיעה, ועי"כ אין לסמוך על שום זמן בצמצום, ומה גם שהזמנים עוגלו לדקות שלמות.

מעניני דיומא נזכיר כי בראשית הלוח הוא מביא לגבי עשרת ימי תשובה, דברי הרמב"ם: "נהגו כל בית ישראל להרבות בצדקה ובמעשים טובים. ולעסוק במצוות מראש השנה ועד יום הכיפורים, יותר מכל השנה", ומוסיף דברי הרמ"א "יש לכל אדם לחפש ולפשפש במעשיו, ולשוב מהם, בעשרת ימי התשובה, וספק עבירה צריך יותר תשובה מעבירה ודאית".

ומסיים בברכת כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א, שתהא השנה הבעל"ט שנת הרמת קרן התורה וקרן ישראל, שיתרבה כבוד שמים, שנת גאולה וישועה, להשיב שבותנו ולקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ, בב"א.

ב. לנדוי

הפרח המושאל

היה היתה גינה
ובה אוסף של פרחים.
סדורים היו בערגות,
פרחים בשלל צבעים.
ניחוחם היה כה עז, הופץ למרחקים,
כה יפים היו, פורחים ומרהיבים.

יפה היה הפרח, מרהיב בכל מראהו.
שונה היה מכל רעיו.
אף לא אחד דמה לו.
אהבתי את הפרח על אדן חלוני,
ריחו היה טהור כל כך, נעם לנשמתי.

בינותם גדל לו צמח,
פרח אחד עדין וקטן.
ובעל הגן טיפחו ונצרו,
שמר עליו מכל משמר.
היה הוא — בן טיפוחו.

וכך —
ביום מעונן וקודר, בעל הגן
את פקדונו ביקש לפדות;
את הפרח שהשאיל בא הוא לקטוף.
ביקשתי עוד קצת זמן,
רציתי עוד להריח,
להנות מהאוצר, צרותי בו להשכיח.

השקהו ודשנו, הגן על האוצר,
וחיפש הוא גם שומר
שישמור לו על הפרח,
ובינתיים שיזכה להתבשם מזה הצמח.

אך נקטף הוא ממני, נעלם.
לעולם הוא לא יופיע.
הלך ויכוב, ונהגה, הלך לו לרקיע.

השאיל הוא לי לזמן מוגבל,
להנות מהניחוח.
לטפחו ולדשנו, שימשיך הוא כך לגדול.
שמרתי על הפרח ואת עליו [illegible]
אהבתי את הצמח — [illegible]

את הפרח שלי בתוך לבי צרותי.
אותו אשקה שעה שעה בעוצם דמעותי.
עמוק בתוכי חקוק, שמור הוא.
[illegible]

חידודי שולב

מאת **אבינועם שולב**

מספר קוראים הצליחו לפתור את החידה ובהגרלה שנערכה בין הפותרים נכונה, הועלה שמו של הזוכה בפרס.

הפתרון: **ברכת "ולמלשינים".**

היא הגיעה לאחר המנין — ברכת "ולמלשינים" שבתפילת שמונה עשרה, אינה ממנין שמונה עשרה הברכות שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, אלא נוספה במועד מאוחר יותר.

בשל פגעי הזמן — ברכה זו נתקנה כנגד הצדוקים שהציקו לישראל והלשינו עליהם לפני המלכות.

באתר אחת מהשלוש "נולדה" — שלוש בקשות ביקש רבן יוחנן בן זכאי מאספסינוס קיסר, כאשר הצליחו תלמידיו להוציאו מחוץ לחומות ירושלים ולהביאו לפניו, ואחת הבקשות היתה "תן לי יבנה וחכמיה", ובאתר זה, ביבנה, נתקנה ברכת "ולמלשינים", שאף כונתה ברכת הצדוקים.

והכל בגלל תביעות שכר — הסיבה שבגללה יצאו צדוק וביתוס למינות, הם ותלמידיהם, שנקראו צדוקים וביתוסים, נעוצה בדבריו של רבם אנטיגנוס איש סוכו, כפי שמובא במסכת אבות ובפרוש רע"ב בפרק א' משנה י"א, המפרש את דברי אבטליון שאמר "חכמים הזהרו בדבריכם" וכו', על אנטיגנוס שאמר לתלמידיו "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס" וכו', ועל כך אמרו תלמידיו צדוק וביתוס "אפשר פועל עושה מלאכה כל היום וסורח ולערב אינו מקבל פרס ויצאו למינות הם ותלמידיהם ונקראים צדוקים וביתוסים עד היום", עד כאן פרוש הרע"ב, ומן הדברים מתבהר שיציאת הצדוקים למינות באה בגלל תביעות שכר.

הזוכה: פינחס ברויאר — ירושלים.

הפרס: שובר קניה בסך 100 ש"ח, מתנת **קניון רפאלי, בני ברק.**

★

אנו מציגים בפניכם חידה חדשה. עליכם למצוא את הפתרון ואת ההסבר לכל הרמזים שבכתב החידה.

כתב החידה:

הם יצאו לדרך,
ועברו תחום שבת,
וכאשר יחזרו בתשובה,
הרי יפרע השכר.

הפותר נכונה יזכה בפרס:

שובר קניה בסך 100 ש"ח

מתנת **קניון רפאלי**, המרכז הגדול למוצרי חשמל ותקשורת, קלטות, צרכי צילום ופיתוח תמונות, כלי כסף, תכשיטים ושעונים — רח' רבי עקיבא 115 בני ברק.

אם לא תיפתר החידה במשך השבוע, נוסיף לחידה רמז נוסף ונגדיל את סכום הפרס ב־100 ש"ח נוספים, עד למציאת הפתרון. אם יצליחו מספר קוראים לפתור את החידה, יוגרל הפרס בין הפותרים נכונה.

את הפתרונות יש לשלוח אל: "המודיע" — חידודי שולב, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

לתשומת לב: 1. אין לשלוח יותר מפתרון אחד במעטפה.
2. בגורל יכללו רק תשובות נכונות שיגיעו למערכת עד יום רביעי בצהריים.

בפתחי אלול

קבלני אבי —
קבלני
כעלעל מתנודד
באוושת עלים
חרישית.

קבלני
כיונה צחורה
פורשת כנף
בהמיית משק.

קבלני
כניצן
בפרוח קט
בגינת שושן.

קבלני
כעול בן יומו
כגמול
עלי אימו.

קבלני
כהושיט הדל
ידו,
להרוות נפשו.

קבלני כשה אובד
הפועה לעדרו.

קבלני אבי
וטהרני

מ. בנזימן

התקליטור התורני השלם של פרוייקט השו"ת – יצא לאור

בימים אלו הופיע ויצא לאור התקליטור התורני החדיש והמקיף ביותר של פרויקט השו"ת שע"י אוני' בר אילן.

מוניטין רב צברו במהלך השנים התקליטורים התורניים של פרויקט השו"ת, אך התקליטור החדש, מס' 4, עולה על כולם עשרות מונים. בתקליטור זה מופיעה לראשונה, בתוך המגוון העצום והמרשים של נושאי יהדות והלכה, גם שו"ת "מנחת שלמה" למרן רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל. כמו כן נתווספו לתקליטור מס' 4 הוספות חשובות ונחוצות מאוד לציבור התורני, ובהם: תוספתא, "בית יוסף" על הטור ועוד ספרי שו"ת נוספים מגדולי המחברים בכל הדורות. זאת, בנוסף למאגרי המידע הכלולים בתקליטורים הקודמים, הכוללים בין היתר את התנ"ך ומפרשיו, תלמוד בבלי וירושלמי, מדרשי הלכה ואגדה, טור, שו"ע, רמב"ם, משנה ברורה ו־264 ספרי שו"ת חשובים ונחוצים ועוד ועוד.

בין הדברים היחודיים האופייניים לפרויקט השו"ת, המחשבים אותו כאמין וכמבוקש ביותר ניתן לציין, כי לתקליטור החדש נילוית תוכנה חדשה, מהמשוכללות בעולם, לאיתור מהיר ויעיל של המידע המבוקש. כמו כן, מאופיין גם התקליטור הזה, כמו התקליטורים הקודמים של פרויקט השו"ת, ברמה הגבוהה ביותר של דיוק בטכסטים — זאת, כפועל יוצא של ההשקעות הגבוהות המושקעות במערכת ההגהה המיקצועית, כפי שלא נמצא באף מערכת מקבילה.

יצויין עוד, כי לשרותי התמיכה המהירים והיעילים של פרויקט השו"ת יצאו מוניטין רב, כמו גם לשרותי ההדרכה והליווי המיקצועי שהנהלת הפרויקט מעניקה לכלל אלפי הלקוחות ברחבי הארץ.

אין ספק, כי הוצאת התקליטור התורני החדש של פרויקט השו"ת, מהווה בשורה טובה לציבור התורני, המלווה בברכה את המפעל האדיר של העתקת הספריה התורנית לתקליטורים.

יצויין, כי תקליטור השו"ת אינו מהווה תחליף ל"מורה הוראה", אלא כלי עזר מעולה שמוניטיו יצאו לטובה בעולמה של תורה.

"יכהן פאר"

הרה"ג ר' שמואל דוד הכהן פרידמן אינו מתעטר כאיצטלא ומתפרנס ממסחר אולם למרות זאת הוא שרוי כל הימים באהלה של תורה, שקידתו המופלגת ובקיאותו בספרי ראשונים ואחרונים משתקפת בספריו, שכן הוא בין המחברים הפוריים ביותר בניו יורק.

והנה לפנינו ספר "יכהן פאר", סדר זמירות שבת קודש בצירוף טעמים ועניינים לכבוד שבת מלכתא. הספר, שהובא לדפוס לשמחת נישואין ומזמורי חתן וכלה, לציון כלולות בתו עם חתנו המעלה המושלם, חריף ובקי טובא יראת ה' אוצרו מו"ה יוסף גינזבורג, כולל ליקוטים מספרים הקדושים, מעט צרי ומעט דבש לכבוד שמחת חתן וכלה, וכן על עניני שבת ושלש סעודות ועניני ברכת המזון.

המחבר מסביר טעם הגון למה שתיקנו לברך שבע ברכות, דוקא אם באו לשם פנים חדשות כדברי חז"ל בכמה מקומות שהחתן והכלה ביום חופתם מוחלין להם כל עוונותיהן, והכי איתא [יבמות ס"ג ע"ב] א"ר חמא בר חנינא כיון שנשא אשה עונותיו מתפקקין שנאמר [משלי יח] מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' ופירש"י עונותיו מתפקקין סתמין וכו'...

בעל "יגדל מחנה אפרים" הסתמך על הכתוב "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם" דלא רק להחתן מוחלין אלא גם לכל הנלווים אליו מוחלין להם עוונותיהם.

האדמו"ר מגור בעל "אמרי אמת" מגור, היה מציין מקור לדבריו של בעל "יגדל מחנה אפרים" מדברי התוספות פסחים קי"ד ע"א, המיסב בסעודת ברית מילה או סעודת נשואין ניצול מדינה של גיהנם [פסקי תשובה סי' קצ"ו].

חז"ל הצריכו פנים חדשות בסעודת שבע ברכות, כמו שמצינו שהיו מכריזין בבית המקדש חדשים לקטורת בואו והפיסו ואיתא בגמרא מעולם לא שנה אדם בקטרת, מעולם מפני שהקטורת מעשרת ולפיכך לא הניחו לשום אדם להקטיר ב' פעמים קטורת כדי שגם אחרים יזכו בעשירות [יומא כו ע"א], ולא זו בלבד אלא שכל הנלווים בשמחת חתן וכלה נמחלין עוונותיהן, ולא בלבד ביום החופה אלא במשך שבעת ימי המשתה, א"כ מובן היטב טעם שהצריכו פנים חדשות בכל סעודה של שבעת ימי המשתה, דכיון שיש בסעודת שבע ברכות סגולה של מחילת עוונות, משתדלין לתת אפשרות בכל סעודה לאיש נוסף שיזכה למחילת עוונות.

וכך מובן היטב דבשבת אין צריך פנים חדשות. וכל הטעם שצריך פנים חדשות הוא כדי שתועיל סגולת השבע ברכות לחדשים שלא היו עדיין בשמחה זו שיתכפרו עוונותיהן, וכל זה בימות החול שהם צריכים לסגולה זו לכפרת עוונות, משא"כ בשבת קודש, דאם יעשו תשובה וישמרו שבת כהלכתה יתכפר להם ללא סעודת שבע ברכות.

ויהי רצון שיתקיים בנו "מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק", וכפירוש האריז"ל שכל הגאולות באו מכוח האותיות מנצפ"ך. והגאולה העתידה תהיה באות צ' של אותיות מנצפ"ך, וזהו "מכנ"ף" הארץ זמירות שמענו, האותיות מכנ"ף כבר שמענו אבל צבי לצדיק [מלשון רצון והשתוקקות כמו צבי ותמיד וכו'] לגאולה העתידה שתהי באות צדי"ק, ונזכה מהרה ד' אלוקינו ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים וגו' קול אומרים הודו את ד', בביאת משיח צדקנו.

ב.ל.

שעשועי היהדות

בתלת זימני הוי חזקה, ספרו השלישי של הגאון רבי צבי פסח פראנק "שעשועי היהדות", לאחר שקדמו לו "שעשועי צבי" ו"שעשועי אמונה" — זכה להסכמות נלהבות מגדולי הרבנים המלאים שבחו ושבח ספרו השוה לכל נפש למרות העמקות הטמונה בו.

הספר משקף את מחברו הנעלה, שהעלה על הכתב הגיגיו ורעיונותיו ובהיותו מזכה הרבים העניק את אוצרו המבורך שהוא אוצר של תורה ויראת־שמים, המדרש להתעוררות חשק התורה להתמדה רבה, ולעבודת התפלה בהתבוננות, כלשונו הצחה של המחבר "לבל תהיינה עבודת חמשה מוצאות הפה בלבד ומצות אנשים מלומדה, כי אם בהצמדת המחשבה והגיון הלב למה שאנו אומרים בפינו".

בספר שלפנינו כרוכים יחדיו חכמה ויראה גדלות בתורה עם בירורי תורת היראה בגישה למדנית, בו מתבררים פרטים ופרטי פרטים ביסודות האמונה, כתוצאה מהתבוננות בבריאה, ובהארת פסוקי התפלה בשילוב מתוך ספרי חסידות ו"נפש החיים" להגר"ח מוולוזין זצוק"ל.

לפנינו פלפולים הלכתיים בדברי הרמב"ם ובנושאי כליו אודות הדרך להגיע לאהבת השי"ת, בהארת מאמרי חז"ל ובזוהר, בשילוב עובדות מצדיקי הדורות, וברור שאפילו מי שלא זכה להתעלות עד עתה, יהיה "שעשועי היהדות" לביו דחיפה חזקה לרצות ולשאוף להתרומם משאון ההרגל היום־יומי, או כלשון המחבר (סימן ג' סעיף א) "אפסיותו וכלומיותו של העולם הזה", ולדבוק בעבודת הקודש של "הצדיקים" (ראה סימן ד והמסתעף הימנו).

המחבר פותח לנו שער בכל ענין מדרכי העבודה, אם במעלת קביעת עתים לתורה, ואם בתיקון המדות, ומאחר שאנו כעת בימי הרחמים והסליחות של חודש אלול, מהראוי להתבונן בסימן המצוין שהקדיש לחובת אמירת מלכיות בראש השנה: כדי שתמליכוני עליכם, הוא סימן י"ב בספר, כשהוא מיישב בטוב טעם את הערת הגה"צ רבי יצחק בלזר זצוק"ל ב"כוכבי אור" אודות קדימת ראש השנה לפני יום הכפורים, וכמה נעימים דבריו אודות האושר והתענוג, הקורות רוח ושביעות הרצון ממלכותו של השי"ת עלינו, בניגוד להשקפה השטחית של אימה ופחד, וראייתו המוצקת לכך, שהרי אין מזכירין פסוקי מלכות של פורענות, ועל כגון דא ניתן לומר "שפתים ישק משיב דברים נכוחים".

יבורך המחבר על הסימן שהקדיש — סימן יח — "טוב לשמים וטוב לבריות וטוב לעצמו", וזאת על יסוד דברי רבינו המהרש"א זללה"ה במסכת בבא קמא, שהוא מבארם ומאיר עינינו בהם בבהירות ובהבנה, ודומה כי סימן זה הוא עצמו מעין ספר־מוסר אודות השלילה של המדות הרעות. ומהראוי לציין את ההערות בדרך אגב בביאור פסוקי מכירת יוסף (סעיף ד שם) שנכתבו בטוב טעם ודעת.

לפנינו מובאות קצרות על הספר מדבריהם של הגאונים שרי המסכימים שבראש הספר הכותבים בין השאר: מה נכבד היום בהגלות הספר היקר "שעשועי היהדות" שחיבר חד מיקרי חכמי ירושלים... כל דורשי ה' והנכנסים בשערי העבודה ישמחו לקראת חיבור חשוב זה, וכל אחד ימצא בו חיזוק לעבודת ה', וגם טובים וחשובים המה חידושיו בהלכה שהוסיף בסוף הספר, בהם הולך בסברא ישרה ועמוקה בהיקף ובבקיאות... דברי הספר "שעשועי היהדות" מביאים ליראה ולאהבה, מתוקים מדבש, אודות קיום התורה והמצוות, ובפרט בעבודת התפילה... והחיוב להדפיסו במהרה ולהפיצו בישראל למען הרבות חיזוק בתורה ותפילה ובכל מידה נכונה... נתמלא הבית אורה מדבריו המאירים והמשגבים המיוסדים על אדני פז, כדי להבין ולהשכיל את חובתו של האדם בעלמא זה, ואיזהו הדרך אשר ילך בה למען לזכות לחיי הנצח בעולם הבא... עיינתי בו ומצאתי רב טוב צפון בו, עניינים נשגבים, דברים מאירים ושמחים, דשנים ורעננים, חודר למעמקי העיון ומצולות העניינים, חושף האור הגנוז, חושף ומהיר, מבהיר ומסביר... כי הספר יהיה לתועלת המעיינים, ורבים יהנו לאורו, ואין ספק שספר כזה נחוץ מאד שימצא בכל בית של שוחרי תורה ומוסר וקובעו הלימוד בו...

מצטרפים אנו להברכה: ישוטטו רבים בספרו וישתעשעו בנועם דבריו כראוי ל"שעשועי היהדות", וחפץ ה' בידו יצלח להגדיל תורה ולהאדירה ברוממות הדעת, וגדר לה זכות התפילה לקרב ישועתינו ותחל שנה וברכותיה לטוב לנו כל הימים, ויזכה הגאון המחבר להפיץ מעינות חכמתו ויראתו מתוך בריאות ונחת כמידתו הטובה לזכות את הרבים.

מ.מ.ש.

תשבץ / מס' 255

פרשת כי תצא

מאת **אבינועם שולב**

בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. על הפתרונות להגיע למערכת תוך שבוע. את הפתרונות יש לשלוח על גבי התרשים המודפס בעתון: המען למשלוח הפתרונות: "המודיע" — תשבץ מס' 255, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

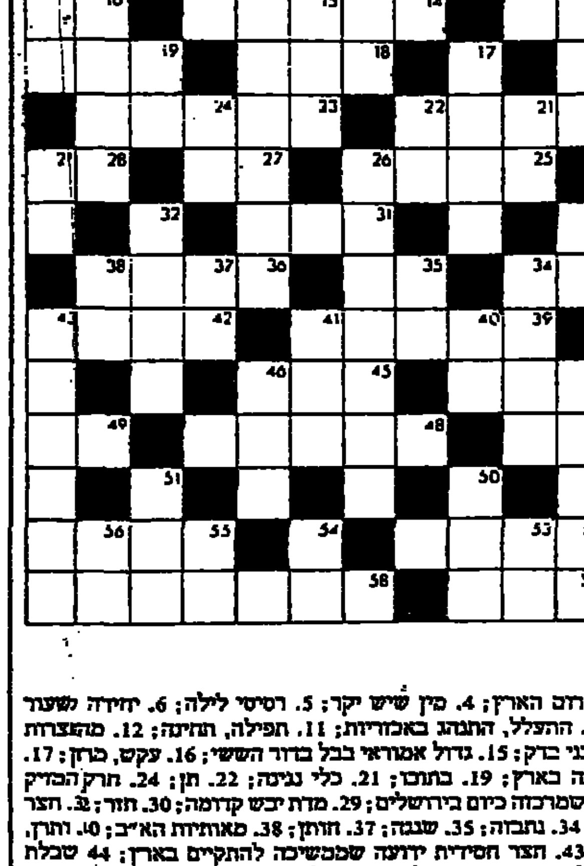

מאוזן:
1. מסכת בתלמוד; 6. תבואה בשלה לפני הקציר; 9. מושל, שולט; 10. ישוב בשפלה הדרומית; 13. מושחז; 14. חצר חסידית הממשיכה להתפתח בארץ; 16. רעל; 18. רבית; 19. יסוד כימי, אלמתכת; 20. גוש של תאנים מיובשות; 23. מסוק צבאי בשימוש צה"ל; 25. מרבה בשתית משקאות חריפים; 27. אדם; 28. בלבד; 31. מתק, טוב; 33. חייב (מלקות); 35. מין שיש יקר; 36. מתקן לטחינת תבואה; 39. חצר חסידית, מקורה ברוסיה ומרכזה כיום בירושלים; 42. מקל ארוך לכוון ולזרז את הבהמה החורשת; 44. עֵצָה; 45. חדר ובקע, הפציע; 47. מסולם התוים; 48. חצר חסידית גדולה שהתפצלה למספר שושלות; 49. כלל האגודה; 52. בעל חיים ממחלקת הזוחלים; 55. אמורא ארץ ישראלי תלמיד רבי יוחנן; 57. בטול; 58. חצר חסידית גדולה בפולין.

מאונך:
1. מקצוע; 2. אנקול; 3. ציר בדרום הארץ; 4. מין שיש יקר; 5. רסיסי לילה; 6. יחידה לשעור המהירות של אניות; 7. ארון; 8. התעלל, התנהג באכזריות; 11. תפילה, תחינה; 12. מהחצרות הגדולות בפולין שמרכזה כיום בבני ברק; 15. גדול אמוראי בבל בדור הששי; 16. עקש, כרון; 17. חצר חסידית הממשיכה בפריחתה בארץ; 19. בתוכו; 21. כלי נגינה; 22. תן; 24. חרק המזיק לבגדים; 26. חצר חסידית בפולין שמרכזה כיום בירושלים; 29. מדת יבש קדומה; 30. חזר; 32. חצר חסידית בפולין שנכחדה בשואה; 34. נתבזה; 35. שגגה; 37. חותן; 38. מאותיות הא"ב; 40. ותרן, מקל כאב; 41. העברה תלויה; 43. חצר חסידית ידועה שממשיכה להתקיים בארץ; 44 שבלת שהבשילה וגרגריה נושרים על נקלה; 46. דריכת שבלי התבואה להוצאת הגרעינים; 50. שבר עפיים ע"י חבישה הזקה להשרת הפרי; 51. מדינה באפריקה; 53. ילדים קטנים; 54. כלת בריה; 55. בכהונה; 56. קריאה ההפצלות

פתרון תשבץ מס' 253

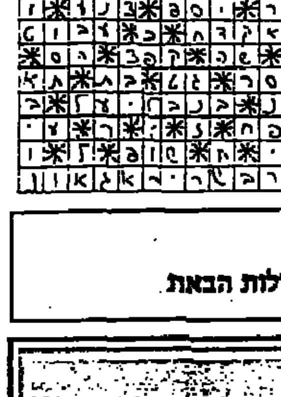

בהגרלה שנערכה בין פותרי תשבץ מס' 253 זכו:

1. יוסף מורגנשטרן — בני ברק
2. אלישבע פולק — ירושלים
3. שרה פרידמן — ירושלים
4. אברהם פרוכן — תל אביב
5. משה גלובינסקי — בני ברק

הפרסים: ספרים — מתנת רשת חנויות הספרים "סופר ספר" — ש. בלוטניק, חזון איש 23, בני ברק. "היכל הספר" — א. רובינשטיין, רבי עקיבא 98, בני ברק. "אוצר הספרים" — בלוטניק, שד' פיטסבורג 44, אשדוד. הודעות ישלחו לזוכים.

לתשומת לב:
הזוכים בפרס לא יוכלו להשתתף ב־3 ההגרלות הבאות.

המודיע
העיתון של היהדות החרדית

לשון מרפא

לפני למעלה משלוש שנים הלך לעולמו אחד מחשובי הרבנים בארץ ישראל, רב מזור קמאי, זקן ויושב בישיבה, הרב הגאון הצדיק רבי פרץ אריאל זצ"ל רב ואב"ד הוד השרון וראש ישיבת "אור הנצח" שייסד במקומו.

זכרונו לא מש מקרב תלמידיו ומוקיריו הרבים, ועתה רחש לב המשפחה הגדולה ובפרט הנכד שי' להדפיס ספר זכרון בשם "לשון מרפא" בו דברי תורתו שחידש ובעיקר בדרוש "ודבריהם הם הם זכרונם" דברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב. בספר גם מאמרים ותורמים של נכדיו, שהשאיר אחריו דור ישרים יבורך כולם תלמידי חכמים מובהקים חן בניו וחן ותנויו וכל נכדיו הולכים בדרכי אבות לתפארת המשפחה החשובה.

חלק אחר שבספר מכיל את כל דברי ההספד שאמרו עליו ע"י גדולי וחשובי הרבנים בשעת ההספד, בתום השבעה והשלשים ובתום י"ב חודש לפטירתו. כולם דברי שבח והלל על דוגמא ומופת לרב בישראל שכזה ישאר בזכרוננו עוד רבות בשנים.

בחלק נוסף של הספר מובאים קורות חייהם של הרב זצ"ל והרבנית מרת מרים ע"ה בת הגאון רבי אברהם אדלר־נשר זצ"ל, שהיה מחשובי וגדולי הרבנים בירושלים ויד ימינו של הגרצ"פ פרנק זצ"ל רבה הראשי של עיה"ק. הרבנית נפטרה שנתיים אחריו וזכויותיה רבות בהעמדת צאצאים לתורה ולתעודה.

הנכד ר' אברהם הכהן ארנטרוי נ"י כינס וערך את הספר לדפוס, ואביו שיחי' כותב ההקדמה ומבאר למה נקרא שם הספר "לשון מרפא" כי שם הרב רמוז בו — "מרפא" נוטריקון מורנו רבי פרץ אריאל, וגם לשון מרפא בגימטריא פרץ מרים. וכך הציבו בטוב טעם ודעת את הרב והרבנית למשפחת אריאל ע"ה.

יהא הרב זצ"ל למליץ טוב בעד משפחתו ובעד קהילתו ובעד כלל ישראל הזקוקים לישועה רבה וגדולה, ותשועות חן חן למשפחתו שמצאו דרך נאותה ויפה להנציח את זכרו זיע"א.

א.ש.

כור ההלכה — ה'

"אורח חיים" סימנים: תרכ"ה־תרצ"ז

"כלתה שנה וברכותיה", מליצה זו יכולים "מוסדות זכרון משה ומרים" להמליץ על עצמם, בבואם לחתום שנה נוספת בפעילותם הברוכה.

שנה זו היתה פוריה במיוחד, באשר בשנה זו הופיעו, במשך הזמן שמחנוכה ועד חודש תמוז, ארבעה ספרים מסדרת ספרי "כור ההלכה" שבהוצאת מפעל ההלכה הארצי שע"י המוסדות הנ"ל. עתה נתבשרנו בבחינת דבר בעיתו מה טוב, על הופעתו של הכרך החמישי, הכולל בתוכו שאלות ותשובות על הלכות סוכה, לולב, חנוכה ופורים, וזאת בנוסף למהדורה שניה של הספר על הלכות חוה"מ, ת"ב, תענית, ראש השנה ויום הכפורים המופיע יחד אתו.

סדרה זו המעוטרת בהסכמותיהם הנלהבות של גדולי ישראל, יצא לה מוניטין בזמן הקצר שמאז הופעתה, ונעשתה לחם חוקם של רבים בבואם לחזור ולשנן את דברי השו"ע עם פסקי ופירושי המ"ב, וכן לרוצים להבהיר ולהבין היטב את המקומות העמומים שבדברי המ"ב לכל חלקיו: המ"ב, ביה"ל ושעה"צ. על זה העידו בעבר שני הכרכים העוסקים בהלכות הפסח שנקלטו בצורה מאוד חיובית בקרב הציבור הרחב על כל גווניו ועדותיו, ולאחר מכן כאשר יצא כרך א' העוסק בהלכות השכמת הבוקר, ציצית ותפילין — כרך המועיל רבות להבין את הלכות תפילין על כל פרטיה ודיקדוקיה ובסיומו משנת סופרים כרך המתאים מאוד הן לבני הבר מצוה והן לעוסקים בהלכות אלו והן לשאר בני תורה אברכים או בעלי בתים העוסקים בד' אמות של הלכה כל אחד ואחד ממצא בזה את תועלתו הרבה.

מבחינה מסוימת יש יחודיות בולטת בצורת עריכת הסדרה הנ"ל: סדרה שלימה של ספרים שעורכיה עסקו אך ורק בעריכת וסיכום דברי השו"ע והמ"ב, בלא תוספת כל חידושים והערות משלהם, כדי שיוכלו הלומדים לחזור על דברי הפוסקים כמו שהם, דבר המעיד שכל מגמתם של המוציאים לאור היא הגדלת תורה והאדרתה, כדרכם בכל מפעליהם האחרים.

המעיין בספר החדש, שבו זיכו אותנו חברי "מכון כור ההלכה", בראשות הרב יהושע בוק, לכבוד השנה החדשה הבעל"ט, יראה כי המוניטין שיצא לסדרה זו הוא מוצדק בהחלט, ועדיין לא הגיעו למקצת שבחו. אולם באמת רק מי שלמד, למשל, הלכות סוכה ונתקל בקושי לסכם ולזכור את כל פרטי ההלכות המפוזרות למרחים בכמה סעיפים בסימן אחד, או אף בכמה סימנים שונים, הוא אשר ידע להעריך את העבודה העצומה שנעשתה בספר זה, ואת התועלת הגדולה אשר יוצאת ממנו ללומדים בכל דרגותיהם, לאלו לחזרה, לאלו לסיכום, ולאלו להבהרת העניינים. גם אלו אשר שבילי המ"ב לא נהירים להם יוכלו להפיק תועלת גדולה מספר זה, ואף אם הדברים הכתובים בשאלה ותשובה זו או אחרת לא יהיו מובנים להם כל צרכם, הרי שיוכלו להעזר במראה המקומות המפורטים המופיעים בגוף התשובות כדי לברר לעצמם את העניינים ביתר ביאור.

בתכניתם של ראשי מוסדות "זכרון משה ומרים" לסיים בשנה הבעל"ט את הוצאתם לאור של כל הספרים בסדרה חשובה זו, אשר רובם נמצאים כבר בסידור לדפוס, מקוה כי חפץ ד' בידם יצלח, ובקרוב נוכל לראות את כל הספרים בסדרה (י"א במספר) כלולים בהדרם, ותופסים את מקומם הראוי להם בעולם הספר.

מ.ק.

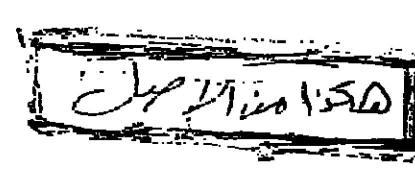

ל. איכפת

החרדה הגדולה הזאת

חרדי שעמד בחצר בית החולים, הטיח לעומת השר אשר בא לבקר את מוכי הפיגוע: אתם אשמים בכל.

חרדי החנה את רכבו במקום שסומן תפוס, על ידי המשטרה.

חרדי נעצר בחשד, שתקע בשופר בהפגנה נגד חיטוטי קברים, ובכך עבר על חוק כנוביץ, האוסר רעש בשעות המנוחה.

— ציטוטים מן העיתונות הכללית —

גרסות החדשות שנתמסרו, לאחרונה, בתקשורת החילונית, ושתכליתן התמימה היא להעניק לקורא אינפורמציה יותר מדוייקת, עשויות ליצור מהפכה של ממש בנוסח המקובל של הכרוניקה.

למען הדיוק, מסתמנת מגמה לתת סימן מובהק וברור לאדם שבו דנה הידיעה. כתוצאה מכך ישתנו, כנראה, פני הכותרות העיתונאיות בכלי התקשורת השונים, תכלית שינוי.

סמניות ראשונות — וככלל וכלל לא מעטות — של השינוי המהפכני, המקננות בשיטין ובין השיטין של כלי המידע הכלליים, הן המבשרות את העידן החדש. כך שמנו לב, בזמן האחרון, להתמסדותו של הסגנון החדש ולסיפוק מידע בסגנון כגון זה:

"חרדי קרא באוזניו של השר, אשר בא לבקר את הפצועים: אתם תתנו את הדין על כך."

או: "חרדי נראה חולף ברכבו בכביש ירושלים תל אביב, ומניף כרוזים, שתוכנם עדיין לא הובהר".

או: "חרדי סגר את חנותו אחר השעות המותרות לפי חוק העזר העירוני".

ובכן, כאמור, ברוח הדברים האלה, אנחנו נכנסים, ככל הנראה, לעידן חדש, אשר יבדוק בציציותיו של האובייקט, העומד בלב הידיעה, ואף יספק עליו מידע מדוייק, במיוחד בכל הנוגע לזיקה שלו לעניני דת, ובכך תבוא על מלוא סיפוקה זכות הציבור להכללה.

***

פני הכרוניקה המתחדשת יהיו, כתוצאה מכך, הרבה יותר פיקנטיות. צרור הכותרות האופייניות המובא בזה לפנינו, ימחיש את הנוף החדשותי החדש: * חילוני נתפס, לאחר מרדף, ובידו הכסף השדוד מפקיד הבנק. * חרדים הפגינו במחאה על בית קפה פתוח בשבת. * קבוצת אסירים חילוניים ברחו מבית הסוהר בנגב. * תלמידים חילוניים ניפצו את חלונות בית ספרם בחופש. * בקטטה שפרצה בפאב פצע נער חילוני את חברו החילוני גם הוא, שהועבר לבית חולים במצב קשה. * תלמידים חרדיים קראו "שבת" מול מכוניות נוסעות בשבת. * שוטרים חילוניים הסירו תגי זיהוי מעל מדיהם והיכו באלות את המפגינים. * חילוני נעצר באשמת מכירת נשק לגורם עוין. * נערים חילוניים נוהגים להגיע לבית ספרם מצויידים באולרים. * במופע בידור רמסו נערים חילוניים כמה מחבריהם. * חרדי נעצר בידי המשטרה בהאשמת שוא, שלא שילם את מיסיו לשנה החולפת. * חרדים הפריעו לארכיאולוגים בהוצאת גוויות מקברים עתיקים. * חילוניים מאשימים את חיילי צה"ל ברצח שבויים. * נהג חילוני נעצר על מהירות מופרזת. בבדיקת דם שנערכה לו, נמצא שהיה שתוי. * חילוניים שדדו את ארנקה של קשישה, לאחר שקיבלה את גימלת הביטוח הלאומי. * הורים חרדיים השביתו את הלימודים בבתי הספר של ילדיהם בשל תנאי הלימוד הבלתי אפשריים. * תשעים אחוז מן התלמידים החילוניים אינם יודעים מה פירוש "שמע ישראל". * בקרב הציבור החילוני בתפוצות יש למעלה מחמישים אחוז נשואי תערובת. * תשעים ותשעה אחוזים של בוגרי התלמודי תורה החרדיים ממשיכים בלימודיהם בישיבות הקדושות. * חילוני פרץ לדירה בקומה החמישית, לאחר שטיפס על צינור הביוב. * בפשיטה משטרתית נתגלה בית הימורים, מנוהל בידי חילוני. * באי הקאזינו — כולם חילוניים — נעצרו על ידי המשטרה. * תלמידי בית ספר יוקרתי חילוני בהרצליה שדדו נהג מונית ולאחר מכן... * חילוניים, אוהדי קבוצת כדורגל חילונית עשו שפטים בשופט החילוני, שניצל מלינץ' רק בהתערבות המשטרה. וכו' וכו'

***

הידיעה המרגיזה ביותר:

* בירושלים עיר הקודש יצטרפו לשנת הלימודים החדשה כאלפיים ושש מאות תלמידים חרדיים, בהשוואה לחמש מאות ושמונים תלמידים חדשים בבתי הספר הממלכתיים (כולל הממ"ד). הוא אשר אמרנו: פנים חדשות. ועל אף הכל מחייבות יותר.

בעקבות חידוש ההפצצות של נאט"ו על הסרבים בבוסניה:

רוסיה מאיימת על הברית האטלנטית על התגובה המהירה נגד הסרבים

נאט"ו גורסת כי פעולותיה בבוסניה אינן חורגות מהסכמת מועצת הבטחון של האו"ם

מאת: י. ראובני

אתמול אחר הצהריים שוב תקפו מטוסי נאט"ו — הברית האטלנטית של מדינות המערב לשעבר, מול "ברית וורשה" של המדינות המזרחיות — את מעוזי הסרבים מול סרייבו הבוסנית, במטרה לאלץ את הסרבים להסיר את המצור מעל סרייבו הבירה ולהניא להתקפות רצחניות מצידם.

אבל נשיא רוסיה, ילצין, העומד לצד הסרבים אינו מרוצה. הוא אמר, כי המשך ההתקפות של נאט"ו ושל הכוח לתגובה מהירה נגד הסרבים בבוסניה, מטרפד את המאמצים להסדר מדיני, ורוסיה עשויה לשקול מחדש את גישתה בכל הקשור ליחסיה עם הברית האטלנטית, אם לא יושם קץ להתקפות.

"ההתקפות החדשות חורגות ממסגרת ההחלטות של מועצת הבטחון של האו"ם, וגוררות את הקהילה הבינלאומית אל תוך הסכסוך בבוסניה, נגד אחד מהצדדים הלוחמים", כתב הנשיא בהודעה שפירסמה לשכת העיתונות הנשיאותית.

"הברית הצפון־האטלנטית, תוך שהיא מכנה את פעולתה "משימה של שלום", נטלה לעצמה למעשה את תפקיד השופט והתליין גם יחד. אם יימשך המצב הנוכחי, ניאלץ לשקול בקפדנות את מדיניותנו לאור הנסיבות, כולל גישתנו בנוגע ליחסים עם נאט"ו", כתב עוד נשיא רוסיה.

ילצין שב והדגיש את מחוייבותה של מוסקווה ליוזמות הדיפלומטיות הנוכחיות וציין, כי הצד הרוסי יפעל לכך שהפגישה בג'נבה (בין קרואטים, מוסלמים וסרבים) תניב פירות. "לא נשאר זמן רב להשגת הסדר מדיני", הוסיף הנשיא, שציין כי הוא עצמו תרם תרומה אישית לחיפוש אחר פתרון מדיני. "לעת עתה, חשוב קודם כל להשתחרר מהרפלקסים של שימוש בכוח, ולנוע לקראת גישה מאוחדת ופעילות משותפת מסביב לשולחן המשא ומתן", נאמר עוד במסמך.

אתמול בבוקר, בעת שקיבל את פניהם של ראש ממשלת ספרד פליפה גונסאלס — יו"ר התורן של האיחוד האירופי — ושל יו"ר הנציבות האירופית, ז'אק סאנטר, הביע שוב ילצין את התנגדותה של מוסקווה להתקפות נגד הסרבים בבוסניה. "כיצד אפשר לדבר על הסכם עם נאט"ו כל עוד מפציץ נאט"ו את הסרבים?", שאל.

כמו כן הזהיר ילצין במשתמע מפני כל הרחבה של נאט"ו במזרח אירופה, וציין כי דעותיו של האיחוד האירופי בנושא הבטחון באירופה אינן זהות תמיד לאלה של רוסיה. "לא ניתן לתאר את הבטחון האירופי ללא רוסיה. זה בלתי אפשרי", הטעים. "אם יתעלמו מהשגותיה של רוסיה, נקבל שני גושים, נהיה שוב מחולקים לשני מחנות", אמר ילצין והוסיף כי "אז עלולה אירופה להכנס למצב של מלחמה".

נאט"ו אינה מתרשמת

ברית נאט"ו מיהרה לדחות את דברי הביקורת שהשמיע נשיא רוסיה נגד מדיניות המתקפות האוויריות נגד היעדים הסרבים בבוסניה.

בנאט"ו טרחו להדגיש ולציין, כי ידעו את מוסקווה על מבצע ההפצצות, עם תחילתן. "לא ניתן לגבות את הפושעים, ואז לעצור את המשטרה מלהתחיל במירדף אחריהם", ציין המקור והוסיף, כי "ברית נאט"ו תמשיך במשימותיה נגד הכוחות הסרבים, עד אשר האחרונים ייענו לדרישות האו"ם להסיר את הנשק הכבד המאיים על סרייבו".

"איננו יכולים להרשות לעצמנו להרפות כעת. אנו פועלים בהתאם ולפי החוקים הבינלאומיים" ציין. "יתכן הוא שהמשך המיתקפות מאיים על היחסים בין נאט"ו ורוסיה, עם זאת תמכה מוסקווה בכל החלטות מועצת הבטחון של האו"ם, שנאט"ו התחייבה על יישומן", הדגיש המקור.

פיצוצים בעיר פאלה

שני פיצוצים עזים הרעידו את העיר פאלה, מעוז הסרבים בבוסניה, ועשן כבד היתמר מעל העיר דקות אחדות לאחר שמטוסי נאט"ו נראו טסים בגובה נמוך בשמי העיר. כתב רויטרס ציין, כי "הדי הפיצוצים ויעשנו בגיאיות, ברדיוס של 15 ק"מ מדרום מזרח סרייבו".

קודם לכן נמסר, כי מטוסי נאט"ו תקפו חמש מטרות ליד פאלה, מאחוזם של הסרבים בבוסניה, מזרחית לסראייבו, יום לאחר שמנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובאן קרדז'יץ' קרא להפסקת ההפצצות, מסר ביום חמישי דובר של האו"ם.

"מטוסי נאט"ו תקפו בשעות הצהרים חמש פעמים ליד פאלה", ציין הדובר, לייטננט־קולונל פייר ברייר.

כתב מערבי דיווח בשעות הבוקר המוקדמות ממקום סמוך לפאלה, על התפוצצות אדירה בשעה 9 בבוקר, ועל אחת נוספת כעבור זמן קצר, לאחר גיחת המטוסים מעל האיזור. ההתקפות באות יום לאחר שקרדז'יץ' טען כי האו"ם גרם אבידות כבדות בנפש בהתקפותיו הראשונות, וקרא "אנא, חדלו!".

יחידות נ"מ של הכוחות הסרבים בבוסניה טענו, כי הפילו מטוס אחד של נאט"ו סמוך להאן־פייסאק, לא הרחק מהמטה הכללי של הכוחות הסרבים, אבל נאט"ו מיהרה והכחישה כי סוללות הנ.ט. של הכוחות הסרבים בבוסניה, הפילו אחד ממטוסיה.

"לא איבדנו אף מטוס", מסר דובר נאט"ו בנאפולי, והוסיף: "אנו עומדים בקשר עם כל מטרסינר".

מחלוקת בין הסרבים

מפקד הכוחות הסרבים בבוסניה הגנרל ראטקו מלאדיץ', מתנגד למנהיג הסרבים בבוסניה להחליט בנושא הנשק הכבד, ועמדתו (של מלאדיץ') נחושה כי אין להסיג את הנשק הכבד מסביבות סרייבו, בטענה כי הדבר יותיר את הסרבים ללא כל יכולת הגנה, כך אמר ביום חמישי שליח האו"ם יאסושי אקאשי.

"נראה כי ההנהגה האזרחית של הסרבים, מסכימה לקו הצבאי בו נוקט הגנרל מלאדיץ', בנוגע לבטחונם של האזרחים הסרבים, בסביבות סרייבו", ציין אקאשי והוסיף, כי "חילוקי הדעות (בין קראדז'יץ' למלאדיץ') גורמים לקשיים בהסגת הנשק הכבד (ממבואות סרייבו)".

מנהיג הסרבים בבוסניה רדובאן קראדז'יץ' הכחיש בפני כתבי תקשורת מערביים ביום רביעי כי התגלעו חילוקי דעות בינו ובין הגנרל מלאדיץ'. "אני שולט במצב", ציין קראדז'יץ'.

אקאשי אמר לכתבים כי "האו"ם מעוניין להיפגש עם הגנרל מלאדיץ'. אולם ישנן בעיות ביצירת הקשר, מפני שהפצצות נאט"ו גרמו לנזקים כבדים במערכת התקשורת של הסרבים בבוסניה".

מטוס קרב אמריקני ממריא מנושאת מטוסים להפצצה בבוסניה

הפולינזים נאבקים בצרפתים

צרפת עדיין שולטת בפולינזיה ומנצלת את קבוצת איי מורורואה שבתחומה לעריכת ניסויים גרעיניים

מאת סוכנות עתונים

צרפת משגרת תגבורות של אנשי צבא, כדי לסייע בדיכוי המהומות בפאפטה, ושוקלת לשגר חיילים נוספים מצרפת עצמה.

המהומות פרצו כשמאות מפגינים זועמים, מחו נגד הניסויים הגרעיניים, וכן מפגינים התומכים בעצמאות האיים. המפגינים השתמשו בדחפור כדי לפרוץ לעצמם דרך אל תוך נמל התעופה הבינלאומי של האי, ניהלו קרבות עם שוטרים והציתו את הטרמינל במקום. בפאפטה עצמה, תקפו המתנים את מעונו ולשכתו של הנציב העליון של פולינזיה הצרפתית בבירה, בעוד המונים בוזזו חנויות במרכז העיר.

עוד נמסר מפאפטה, כי תיירים ששהו בבית מלון בבירה נאלצו להתפנות מהמקום, לאחר שהמון זועם הצית בניין סמוך, ובקושי הספיקו ליטול את דרכוניהם ומספר חפצים. כ־30 תיירים מצאו מקלט על חוף הים בפאפטה, בעת ששוטרים התגוששו עם המפגינים בעיר, מטרים ספורים מהקבוצה.

הפרת אמנת "יוראטום"

צרפת מואשמת, כי היא מפרה את סעיף 34 של אמנת "יוראטום", בכך שחידשה את ניסוייה הגרעיניים בפולינזיה הצרפתית. צרפת נקראת לעמוד בהתחייבות האמנה לאי הפצת הנשק הגרעיני.

"צרפת התחייבה ליידע את הוועדה האירופית, בכל הנוגע לניסויים, על מנת שהאחרונה תוכל לחוות את דעתה לפני חידושם, וזאת בהתאם לסעיף 34 של אמנת "יוראטום"" נאמר בהודעת ממשלת יוון.

אמנת "יוראטום" הינה אחת אמנות הבסיס של הקהילה האירופית, ומאוחר יותר של האיחוד האירופי. באמנה שנחתמה בשלהי שנות ה־50, סעיפים הנוגעים לפיקוח הרדיו־אקטיבי במקרים של "ניסויים מסוכנים במיוחד". תהליך זה הכרחי, לפי סעיף 34 של האמנה, במיוחד כאשר הדבר נוגע לבריאותם ולבטחונם של אזרחי האיחוד האירופי. "ותושבי פולינזיה הצרפתית, נחשבים לכאלה", ציינה ההודעה.

הרופאים מצטערים

אגודת הרופאים העולמית, המייצגת 3 מיליוני רופאים, אישרה פה אחד, בישיבה שקיימה בבאלי, אינדונזיה, הצעה המביעה צער נוכח כל הניסויים הגרעיניים, מסר דובר הארגון ניג'ל דאנקן.

דאנקן מסר לכתב רויטר מבאלי, שם מקיים הארגון את כינוסו השנתי, כי הרופאים צרפתים הצביעו בעד ההצעה.

ההצבעה נערכה לאחר שרופאים צרפתים איימו לפרוש מהארגון, אם יוזכר בהצעה שמה של צרפת. ההצעה המקורית, שהוגשה על ידי נציגי אוסטרליה וניו זילנד, קראה בפירוש לצרפת לשים קץ לניסויים הגרעיניים.

הארגון הבינלאומי מייצג אגודות רופאים לאומיות מ־64 מדינות.

האי מורורואה בפולינזיה הצרפתית, בו נערך הניסוי הגרעיני.

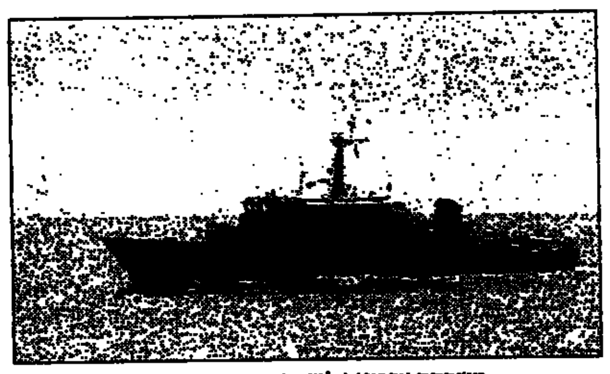
משחתת צרפתית ליד חופי האי מורורואה.

שנת שפע למהדרין

שפע מהדרין הצרכניה החרדית הגדולה בבני־ברק
ממשיכה לשנות את חוקי הצרכנות במגוון מבצעים לחג:

התמונה המצורפת לצורך המחשה בלבד.

סט כוסות יוקרתי
על כל קניה בסכום של 500 ש"ח
מקבלים במתנה* (ללא כל הגרלה)
סט כוסות יוקרתי לשולחן החג.

* תוקף המבצעים עד ערה"ש תשנ"ו (24.9.95) או עד גמר המלאי.

וזה עוד לא הכל...

כל הקונה 12 בקבוקי 1.5 ליטר
ממשפחת קוקה־קולה, מקבל חינם
חבילת טופ צ'יפס 700 גרם.

ועוד...

ממרח שוקולד של מגדים חינם
לכל הקונה ממוצרי מגדים בסכום של 39.90 ש"ח.

המחירים הכי זולים והמבצעים הכי מדהימים רק בשפע מהדרין.

שפע מהדרין
אצלנו הכל בזול ובגדול!

שעות פתיחה:
א–ה 8:00 – 24:00
ו 7:00 – 13:00

רח' השומר פינת השלושה בני־ברק, טל: 03-5782299
הכניסה בלבוש צנוע.

* תוקף המבצעים עד ערה"ש תשנ"ו (24.9.95) או עד גמר המלאי.

פקסמן יומנות

משרד הבריאות
שרותי בריאות הציבור

חיסונים בבתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים בשנת הלימודים תשנ"ו

משרד הבריאות מבקש להודיע להורי התלמידים כי בשנת הלימודים תשנ"ו, בדומה לשנים קודמות, יחוסנו התלמידים בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים על פי התוכנית המפורטת להלן:

כתה א' – חיסון נגד חצבת, אדמת, חזרת ושיתוק ילדים (פוליו)
כתה ג' – חיסון נגד אסכרה (דפטריה), פלצת (טטנוס)
כתה ו' – חיסון נגד אדמת (בנות ובנים)
כתה ז' – תבחין טוברקולין – בדיקה לגילוי שחפת

בכל הכתות – השלמת חיסונים חסרים כגון:
חצבת, שיתוק ילדים, אסכרה (דפטריה), פלצת (טטנוס).

הורים המבקשים שילדיהם לא יחוסנו, חייבים להודיע על כך בכתב למנהל בית הספר, תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

להורי כיתה א' – באם נמצא במשפחה או במשק הבית אדם הסובל מדיכוי חיסוני (בעקבות מחלות או טיפולים כימותרפיים) יש להודיע על כך לאחות בית הספר לשם קביעת סוג החיסון שהילד יקבל.

אם יתוספו חיסונים במשך השנה תבוא על כך הודעה נפרדת.

صورة عن الاصل

עבדא דקודשא בריך־הוא

שנה לפטירתו של הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל

דמות נפלאה, דמות אצילה, כולו אומר כבוד והוד היה הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל, כשהולך, כשישב ובכל תנועותיו חשו והרגישו שהוא בעיצום מלוי משימתו, המשימה של "אנא עבדא דקודשא בריך הוא", קומתו הסמירה והילוכו המיוחד היו כמו

חייל כשצועד למלא תפקידו.

עבדא דקודשא בריך הוא, עבד ה', זאת היתה משימת חייו, וכעבד ה' ראה חובתו בעולמו למלא את היעודים המתבקשים מעבד לאדוניו. הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל הסתתר במסתורים, ישב בזווית ועסק בתורה והקב"ה הראהו לבריות.

וזהו שנאמר בירמי' (כ"ג י') אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'. ע"ז נאמר במדרש בני שמות מ"ה אמר ר' בנימין ב"ר לוי אם ישב אדם בזוית ועוסק בתורה אני מראהו לבריות, הקב"ה מראהו לבריות. הוא הסתתר במסתרים, אבל שמו הולך לפניו, מיד כשראו אותו הרגישו מהוד אצילותו.

סדר יומו התחיל בתפילת ותיקין, קם באשמורת הבקר והי' מהעשרה הקבועים הראשונים במנין ותיקין, ושעה לפני זה התעורר שהי' לו שעור קבוע, ובעמדו להתפלל הי' אחרי שהשתפך לבו באמירת פרקי תהלים, הניצב לתפלה כעבד לאדוניו, עבדא דקודשא בריך הוא, היה כל כולו מרוכז בתפלה, בחינת ואני תפלה, אם הטו אוזן שמעו מה זאת תפלה, כמנות מצות, עבודה זו תפלה, עבד ה' היה, עבדא דקודשא בריך הוא. הציר הסובב כל שעות המעת לעת היו השעורים עם החברותות, עם בחירי התלמידי חכמים התחבר ולמד, אהב ללמוד ולמד בעירנות, עולמו היה עולם התורה.

בילדותו הגיע לישיבת סלבודקה הגדולה הקדושה, שם גדל באורם של עמקי הרוח גדולי הדור שפיארו עולם התורה והשראתם חפפה על אלו שזכו להסתופף בישיבה הגדולה הקדושה, ורבי שמואל יעקב רוז זצ"ל גדל בישיבה זו, וחיי הישיבה חי כל שנות חייו, גם אחרי כל מה שעבר עליו, גם אחרי כל הסערות שהסתערו עליו נשאר ברוחו ונפשו תלמיד הישיבה, לעיניו, עיני רוחו היו אותם עמקי הרוח גדולי ראשי הישיבה, כך זה היה עד ימו האחרון, התעמקו והצמדתו לגמרא וצלילי קולו בלימודו היה כאילו עדנו יושב בישיבה, ישב ולמד כבחור ישיבה עם כל הרעננות והתלהבות, כאשר שרשרות החברותות ללימוד ונמו גם כשהשעה היתה מאוחרת בלילה או מוקדם בבקר היה יושב ולומד בעצמו בקול צלול ומצלצל, פניו להטו בעת ששיחזר לעצמו סוגיה שהיה לפעבחה.

כשלמד, ותמיד למד, ותמיד היה כל כולו כאילו בעולם אחר, עלה התעלה, לא פעם כשבאתי לבקרו דפקתי בדלת, בני הבית פתחו את הדלת אני עומד מולו, והוא שקוע בלימודו כמשוחח לעצמו, מעלעל, מדפדף בספרים, כך היה שוהה בים התלמוד, ומשתקשק בגלי חיים, מסביר בשפתו המלוטשת, לחייו אדמדמות מהלהט שהוא נתון בו כל הזמן. כשחרים עיניו חדר במבטו ללב, עיניו היו פתוחות ופתח את לבו, איש בר לבב היה, כי כך נאמר, הוי מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות, הוד רשמו מאד ממאור פניו המעידנים האצילים.

כשדיברו עמו וכמחותן נצלתי הזדמנויות לשוחח עמו, בשיחות חשו נעימות מיוחדת, כשם שהיה נעים בהליכותיו, כך היה נעים בשיחותיו, במשפטים מהוקצעים העלה נשאים, הסביר אימרות, הבזיק בהברקות, דיבר לאט אבל בלהט, היה זה תענוג לשמוע את מה שאמר, כל מה שסיפר היה מלא וגדוש מכל מה שלמד ומכל מה שספג כל השנים כשהיה צמוד לעבקי הרוח. היה ירא שמים במלא מובן המשמעות, חי עם שויתי ה' לנגדי תמיד, כי כעבדא קמיה מרי. "יהנה באתי במגילת ספר כתוב עלי", אומר המדרש כל הרואה דוד המלך טבר בדבר הלכה, כי כל ההליכות היו לפי ההלכה, כך היו הליכות הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל, כל הליכותיו היו לפי ההלכה, שלחן ערוך חי היה, כל כולו כעבד ה', לעבודת ה', אנא עבדא דקודשא בריך.

כשמשחזרים כל מה שעבר עליו, ניתן לקרוא עליו "לולא תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי", שנים קשות, תקופות מרות, מצבים מטורפים עברו עליו, עבר את השואה הנוראה באירופה, פעמים אין ספור היה על עברי פי פחת, רבותיו הגדולים וחבריו היקרים נלקחו לעקידות ובעיניו ראה את מה שעשו הברברים, בנסים, נסי נסים נשאר בחיים, איך כיצד נשאר רק ה' יודע, הוא היה המום עד ימיו האחרונים לא היה מסוגל נפשית לתאר נכונה מה שעבר עליו וכיצד נשאר בחיים.

פרק או יותר נכון פרקים שלמים מרגשים מרטטים יש לכתוב על אותן השנים כאשר מצא מקלט ונמלט ונתמנה לאחר השואה לרבה של מינכן, עניית שפתנו מלתאר הגבורה הנפשית אחרי כל מה שראה כל מה שעבר איך שהתרומם והתעלה והתמסר לקבץ שרידי חרב.

דבר בעתו מעשה ע"י בנו יקר הרוח הרה"ח ר' אהרן רוז שליט"א שהוצא לאור באחרונה ספר "שירת שמואל", בו ניתנים ראשי פרקים על קורות חייו ועל המעשים הגדולים שפעל ועשה מיד אחרי השואה, כל מי שיכתב על אותה התקופה יכתוב ברטט וברגש והדערכה רבה הדבר הגדול שעשה הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל בהדפסת הש"ס, מבצע כביר וחשוב באותה תקופה אשר שרפו ללא רחמים רבבות ספרי קודש וקשה הי' להשיג גמרא, ואיזה טל של תחיה חשו כאשר הוציאו לאור את הש"ס שיצא לאור במינכן, מאז עד היום נדפסו אלפי ש"סים ורבבות ספרים אבל הש"ס הראשון שנדפס ע"י הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל וע"י הרב הגאון רבי שמואל אבא סניעג זצ"ל נשאר ונשאר חקוק בקורות התקופה הסוערת.

"ויחי יעקב", אומרים חז"ל יעקב אבינו לא מת, מה זרעיה בחיים אף הוא בחיים, הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל עם רעיתו האצילה הדגולה המהוללה מרת חיה ביילא גיטל משמתה עדן זכו להקים דור ודורות לתפארת וממשיכים שרשרת תפארת המשפחות הדגולות הרוממות. מה זרעיה בחיים אף הוא בחיים.

"עיניך בריכות בחשבון", כמו שחז"ל אומרים עיניך בריכות בחשבון, בוכים בחשבון, כשהזכיר את רעיתו אשת נעוריו האצילה, אם הילדים, פאנה אנחה עמוקה על שלא זכתה לראות נחת מצאצאיה המבורכים כל אחד ואחת מהם קובעים ברכה לעצמם. זרע ברך ה'. היה מרגש מאד, אבל היה מאופק, וכך כשהזכיר הצרות והתלאות שעבר, במסתרים תבכה נפשי, עיניך בריכות בחשבון, כלפי צאצאיו העמיד פנים שעולם כמנהגו נוהג. באמירת התהלים כל בוקר השתפכו דמעותיו, כל כולו היה רעש, אבל מאופק.

נסתרים דרכי ה', משפטי ה' אמת צדקו יחדיו, לא כשופט בשר ודם ה' ברוך הוא, שופט בשר ודם כשדן את האדם לפניו רק הנידון, לא כן הקב"ה במשפטו שוקל כמה זה יפגע, כמה צער זה יגרום לכל המסובבים, משפטי ה' צדקו יחדיו עם כל ההשלכות למשפטו, אלה היו מהלכי מחשבתו של הגה"צ רבי שמואל יעקב רוז זצ"ל, חיים עילאיים, חשבונות שמימיים, כי היה לא שיגרתי. היה ירא שמים בתכלית כל מחשבותיו ומעייניו היו שקועים בלימוד התורה בעבודת ה', החיים הם שליחות למלא משימות קדושות, לשמור על קדושת החיים, שהם קודש לה'.

הוד זוהר ורוממות אישיותו, עובד ה', עבד ה', עבדא דקודשא בריך הוא יעמוד לעינינו ויאציל מקדושת חייו לדור ולדורות שימשיכו דרכו, נשמתו תהא צרורה בצרור החיים.

מחותנו: מנחם פרוש

בכל דרכיו משכיל

דברים שאמר בהכנסת ס"ת כ-4 חדשים לפני פטירתו

שאול היה גבוה מעל כולם וכמאמר הפסוק גבוה משכמו ומעלה, ועד שדוד בעצמו קרא עליו משיח ה', ושאול עם כל גדלותו כאשר שמע שדוד רוצה לקחת מלכותו שניתנה לו מאת הקב"ה, ביקש להרגו, וישמור את הבית להמיתו, סיבב עם צבאו את הבית אשר בו דוד, כדי להרגו, הוא הרי המלך שהומלך ע"י שמואל מפי הגבורה, והנה אחד רוצה לקחת מלכותו, הרגהו. והנה קורה שעם כל השיעבוד דוד יכל להרגו ואיתו הרגו, ואז שמע שאול את קולו של דוד, ושאל האם זה אתו שוטא.

ודוד אומר להקב"ה, לא חטאתי ולא עויתי, וכיצד שאול רצה להרגני, והם הרי היו גדולי ישראל, וכמה הוא ניצל, כי בקשת הקב"ה שיהיה לו סייעתא דשמיא, וכלשונו של דוד בי כתר הקב"ה מכל ביתו אבותי, ועי"ז אמר דוד ארחך ה' אל בכל לבבי, וגו' כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה. דוד היה בבחינת וה' עמו, כל מקום שהלך ה' עמו והלכה כמותו, כשהוא מסובב באנשי שאול ובגיתים ונמצל בי היית לו סייעתא דשמיא, וסייעתא דשמיא זה הדבר הכי חשוב, וה' עמו. והנה"כ אמר שירה שהקב"ה הציל אותו מיד כל אויביו ומיד שאול, ויש להתבונן האם שאול היה שונא, הרי הוא היה גבוה משכמו ומעלה.

הש"ס שהודפס ע"י הגרש"י רוז זצ"ל, רבה של מינכן לפליטי השואה

דואג האדומי הוא היה ראש סנהדרין באותה התקופה, ובודאי היה אדם גדול בתורה מאד, אלא הוא מסר לשאול על דוד, והרי רצה רק לעזור לשאול, והוא איבד אפילו את העולם הבא, רואים מכאן מה כוח של לשון הרע, הרי לכאורה היה נראה ראש לכל גדולי ישראל.

אבל דרך הוא משיח מלכנו צדקנו, הוא צריך לבוא אלינו ולגאלנו ולבשרנו על ביאת המשיח במהרה. והכל רק ע"י שהיה לו סייעתא דשמיא.

***

חשבתי לעצמי, מה אני יכול לספר לכם על מה שאני עברתי, א"א לתאר איך שהיינו עצורים בידיהם בזמן הגיטו ובזמן הי"קאצעט", חיינו לא היו שווים בעיניהם, יכלו להרוג כל יהודי באשר הוא, ואפילו לא יצטרכו לתת דין וחשבון כי הרי בסך הכל הוא הרג יהודי, יהודי הלך לחפש לחם ראה אותו אחד מהם והרג אותו — ללא שום סיבה אלא מפני שהוא היה יהודי, ולמחרת כשאני הלכתי לשם לחפש לחם, אמרו לי שאני מיד אסתלק מפה, כי הרי הרגו כאן אתמול יהודי, וא"א להעלות על הדעת איך שהיינו ממש קבורים בעומק האדמה, ואיך ניצלתי מכל זה, רק ע"י דבר־אחד, היה לי סייעתא דשמיא, איני רואה שום סיבה למה ניצלתי ובאיזה זכות, הלכו לעבודה ערומים ממש, ותמיד טענתי בעבודה הכי קשה, ובמצב הכי קשה, הנה ממש יכול לבוא ברגע זה המשיח ויגאלנו, ובכוח מחשבה הלכתי לעבודה, הסייעתא דשמיא שראיתי לכל אורך הדרך, גם זה א"א לספר.

לא חשבתי שיכול לקרוא כדבר הזה. אחרי שמכלל המחנות קיבצו את כולנו והפרנו בור עמוק, גדול כמו בית שלם, — במו עיני ראיתי את זה אחרי כן, — והם חיכו עד הרגע האחרון כי חבל היה להם על העבודה, אבל כאשר ראו כי כלתה אליהם הרעה, שלחו פלוגה כדי להרגנו ולהכניסנו בתוך העמק ולא ישאר זכר חיו, מה עשה הקב"ה, מלך מלכי המלכים, שלח שליח את האמריקאים, נפלנו לידי האמריקאים ואז כבר לא יכלו הגרמנים לעשות לנו יותר שום רע, ועל אף שהיטלר שחיק טמיא, אמר כי יהרוג יהודים עד החייל האחרון שיהיה לו. הם ניסו להעמיסנו על רכבות להסיענו מפה לשם במשך שעות רבות מאד, ולא ידעו מדוע אינם מצליחים להבריחנו.

בשעתו לא ראיתי מספיק מה שהקב"ה עשה איתנו, אבל היום אני רואה, אני האחרון שנשארתי. נשארתי מאחרוני היהודים של ישיבת סלבודקא, ועדיין איני יודע למה זכיתי, ורק ע"י סייעתא דשמיא זכיתי לזה.

ואיך מגיע אלי שאני אוכל להקים משפחה של בני תורה, ולהכניס ספר תורה לבית המדרש, וה' עמו, רק ע"י סייעתא דשמיא; ותמיד אמרתי שהקב"ה יכול להושיענו ברגע אחד, וכן ראיתי בעיני ממש, אפשר לספר הרבה מה שראו עיני, כי הקשותי שתמיד הקב"ה לידי ממש, רק אין בכוחי לספר את מה שעברתי, אבל בכל מקום אני יודע שהיה לי סייעתא דשמיא.

ומכח הסייעתא דשמיא נשארתי מכל המחנות האחרון מכולם, היו שם גדולים וטובים והם נשארו שם, כשאני לא הייתי מגיע לקצותם, וכיוון היה רק מכוח סייעתא דשמיא.

סעקלהיד — ממלכת התורה בטרנסילבניה

פרקי זכרונות לתולדות חייו ופעליו של הגאון הקדוש רבי יהודה סג"ל ראזנר הי"ד, אב"ד וראש ישיבה הרמה "סעקלהיד", אם הישיבות בחבל ארץ טרנסילבניה, מתוך ספר היובל "שפתי יהודה", שיוצא לאור ע"י מוסדות "אמרי יהודה" סעקלהיד - ירושלים. הספר מופיע לקראת הכינוס הארצי של תלמידיו ומוקירי זכרו, לציון שנת החמישים להסתלקותו, שיתקיים ביום ד' הבא בבני ברק, במעמד מרנן ורבנן גדולי ומאורי התורה.

תלמידי הישיבה בקיץ שנת תרצ"ב

פרקי חייו המזהירים של האי גאון הצדיק רבי יהודה סג"ל ראזנר זצוק"ל, אב"ד וראש ישיבה הרמה "סעקלהיד", חרוטים וחקוקים באותיות של זהב בספר דברי הימים של קהילות הקודש במדינת רומניה — הונגריה, אשר הפיצו תורה ויראה לאלפי תלמידים, בהרבות השנים האחרונות שלפני שואת אירופה.

מהר"י סג"ל ראזנר זצוק"ל, נולד בחודש ניסן תרל"ט, לאביו הגאון הצדיק רבי מאיר יששכר בער ראזנר זצוק"ל, ולאמו הרבנית הצדקנית מרת סאלדה ע"ה. על אביו העידו חכמי דורו, שהיה בקי בכל הש"ס, כמאן דמנח ליה בקופסא. מגזע פאר היוחס היה רבנו זצ"ל. על אבות משפחתו נמנים דורות של רבנים מופלגי תורה ויראה, שהאירו קצוי תבל לפני למעלה משמונה מאות שנה.

ימי שחרותו של רבנו היו שזורים בחוט של תורה, מוסר והליכות קודש ששאב מלוא החופן בביתו של אביו הגדול. בהקדמה לספרו על סוגיות הש"ס כותב אב"ד סעקלהיד: "אבי מורי וכו' אשר האיר עיני בתורה דרכי ה' אשר מנעורי בצל ידו התחבאתי בתוך ד' אמות של הלכה ומעולם לא יצאתי מביתו... עד שהגיע העת לבנות לי בית בישראל". בהיותו בר מצוה היה כבר מנה חלקו ברוב סוגיות הש"ס. סרס התחיל ללמוד הוראה בטור ושו"ע, כבר היתה שיטת לימודו סדורה וברורה, כפי שכתוב בספרו "שהעיקר לברר וללבן הלכה לאמיתה של תורה".

בשנות נעוריו עמד במוד מבחן ההוראה אצל הגאונים המפורסמים רבי משה גרינוולד זצוק"ל אב"ד חוסט בעל הערוגת הבושם, רבי שמואל רוזנברג זצוק"ל רבה של אונסדורף, הרה"ק מליסקא, ועוד גדולים וצדיקים, אשר לא נגרע עליו תהלל, בהאריכם את ערכו בקיאותו בכל חדרי תורה והלכה. זאת, מלבד דרכי התנהגותו בקדושה ובטהרה, בחסידות ובסיגים ושגבים, אשר הפליאו כל עיני רואיו. סמוך לחתונתו גלה למקום תורה, לישיבת פרעשבורג המעטירה. היה זה בתקופתו של הגאון רבי שמחה בונים סופר זצוק"ל, בעל "שבט סופר".

בהגיעו לפרק האיש מקדש, נשא את זוגתו הרבנית הצדקנית מרת שרה ע"ה, בת הגאון הצדיק רבי משה יונגרייז זצוק"ל אב"ד קאשוי, מגזע היוחס הגאון בעל "הנודע ביהודה" זצוק"ל. לאחר נישואיו ישב על התורה והעבודה במגמת הדעת והנפש בבית חותנו אב"ד קאשוי. שנים ברוכות אלה, הכשירוהו להיות רב ומורה הוראה בישראל. בתחילה עמד לעזר לחותנו בעבודת הקודש בעניני הרבנות בקאשוי, ולאחר פרק זמן קצר נתבקש לכהן פאר כמורה הוראה בק"ק נשאפ שבצביה, שם התגורר שלוש שנים.

סעקלהיד — קהילה קטנה שמנתה כמאה ועשרים משפחות יהודיות בלבד, זכתה בשנת תרס"ה, שהאי גאון וקדוש נזר החכמים ונשיא הלויים, יאות לכהן בה כמורה דרך ומנהיג. למרות שסעקלהיד היתה עיירה קטנה בחבל טרנסילבניה, התפרסמה בכל קצוי תבל כ"אי של תורה ויראה", שהרי רבה המעריץ מהר"י סגל ראזנר זצ"ל, היה לסמל לעבודת הקודש ובהתמסרות לכלל ולפרט. מפורסמים וידועים הם קשריו המסועפים בעניני תורה והלכה עם כל גדולי הדור ההוא. עם כ"ק האדמו"ר מסטמאר רבי יואל טייטלבוים זצוק"ל היה קשור בקשרי ידידות מיוחדים, ובעל ה"ויואל משה" אף טרח ונסע כמה פעמים באופן מיוחד לסעקלהיד, כדי להיפגש עם רבנו זצ"ל וללבן עימו נושאים שעמדו על סדר יומה של היהדות החרדית. היה גם מקושר בעבותות של אהבה עם כ"ק האדמו"ר בעל ה"אהבת ישראל" מויז'ניץ זצוק"ל. הגה"ק מנאסוד, רבי אברהם יהושע פריינד זצוק"ל, שינה כמה פעמים דרך נסיעתו ונכנס לסעקלהיד, וכהגדרתו "כדי לראות את הערליכער יודי".

רבנו זצ"ל היה מהמיוחדים והמאורות הגדולים ששתלם הקב"ה בכל דור ודור, בשמי הרבנות של קהילות ישראל בגולה. הכל אמרו עליו מקודש ופסקו היה בפסק מרן החתם סופר זי"ע. מלבד היותו פוסק ומשיב לאלפי שואלים, הרביץ תורה, הוראה, חסידות אמת ויראת־טהורה, לאלפי תלמידים אשר חסו בצל קדשו ושתו בצמא את אור תורתו וקדושתו בישיבתו הרמה "סעקלהיד", שגידלה כציצים ופרחים אלפי צעירי צאן קדשים. רבנו חש בכל נימי נפשו שע"י המסירות מכל הלב והנשמה שהוא מקדיש לכל בחור, קטן כגדול, העובר את מפתן הישיבה הקדושה סעקלהיד — התוצאה היא משולמת. לא בכדי זכה להערצתם של כל צדיקי האדמו"רים דורו זי"ע. הם ראו בו כאב רחום, כמחנך וכראש ישיבה, שפילס נתיבות־זהב לליבותיהם של אלפי תלמידיו. את צדיקי דורו לא רק שהיה מעריץ ונכנע לפניהם, אלא אף היה מעודד והמריץ את בחורי הישיבה המבוגרים יותר, לנסוע לימי המועדים לבקר בהיכלי הצדיקים לקיים מאמר חז"ל "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל".

סעקלהיד — היתה לא רק מקום לתרבצת תורה. בסעקלהיד עוצבה דמותו ואישיותו של התלמיד, תוך שימת דגש על שיטת־לימוד יהודית המשלבת את הפלפול והעיון עם ההלכה הפסוקה. רבנו זצ"ל היה החלטי ואיתן בדעתו, כי שיטת הלימוד האמיתית, היא לימוד ההלכה והגמרא עם הראשונים, שנהם כרוכים יחדיו, כתרי רעין דלא מתפרשין. ראש הישיבה הבע דעתו בכל הזדמנות, כי כל המטרה של הפלפולים והסברות, נועדו לשמש כפתח ומבוא ללבן את פסקי ההלכות שבפסקו הראשונים. רבנו כותב בהקדמתו לספרו "אמרי יהודה" על סוגיות הש"ס, כי "הלומד ההלכה כפשוטה בלא הבנת שורשה ומקורה ויסודן ושורשן של הדברים, הרי הוא כהולך במשעול צר, כי אי אפשר לו לרוות את ההלכה ולמצוא תולדה חדשה מן ההלכות, היות וההלכה אצלו כמו סתומה וגזירת הכתוב. אולם, בהבין שורש הענין ועומקה, אז רוותא שמעתתא".

סעקלהיד — נאמנה לדרכו היהודית של רבנו זצ"ל, הוציאה מתוכה מאות מנהיגי קהילות ישראל, רבנים דיינים יושבים על מדין, כי הרי שיטתו של רבנו זצ"ל היתה, שיש להפיץ ולהרביץ תורה לכל שכבות הציבור. הן לעשירי העם והן לפשוטים, בין שהשגתם ורמתם גבוהה ובין שהשגתם ורמתם דלה. דרכו זו קשורה קשר אמיץ והדוק בשיטתו של מרנא הבעל שם־טוב הקדוש זי"ע, כי לא המדרש העיקר אלא המעשה, להנהיג אורחות־חיים לפשוטי העם, להשתית בריתם על אזני התורה וההלכה בקיום המצוות היום־יומיות, ללא כחל ושרק.

סעקלהיד — העיירה הקטנה, שזכתה שרבה המעריץ מהר"י סג"ל ראזנר זצ"ל, הנהיגה ברמה במשך ארבעים שנה; הישיבה הגדולה ממנו יצאו ופרחו מאות תלמידי חכמים מובהקים — שתו אף הן בכאב ובינון את כוס התרעלה, עת הגיעו ימי צרה ועברה, כאשר הצורר הנאצי ימ"ש שלח ידו בכל והמיט הרס, חורבן ואסון נורא על רבנו זצ"ל, בני משפחתו, בני קהילתו ואלפי תלמידיו אשר הוגלו ונעקדו על קידוש השם במחנה ההשמדה "אושוויץ" — השם יקום דמם.

* * *

הגאון בעל ה"אמרי יהודה" זצ"ל כתב אלפי חידושי תורה ופסקי הלכה בארבעת חלקי שו"ע. יצירות תורניות אלה היו עזוקים לדפוס. אך לדאבון לב אבדו בימי שואת אירופה. חסד עשה הקב"ה, והותיר לפליטה עלי אדמות, תלמידים וחסידים, אשר הביאו לדפוס את ספריו הנודעים: "אמרי יהודה" על התורה ומועדים, סוגיות הש"ס ופרקי אבות, שנתקבלו בברכה ובהערצה גדולה בכל תפוצות ישראל.

מגלגלין זכות ע"י זכאי, ובשנים האחרונות הוקצה שם ושארית לשמו לזכרו הטהור בהקמת ישיבה על קברו — כולל לאברכים מצויינים ללימוד הוראה "אמרי יהודה" ומכון תורני "קול יהודה" לחקר אור תורתו. המוסדות נוסדו והוקמו ע"י אחד מתלמידיו המובהקים הרה"ח ר' יהושע ורטהיימר מיקירי קרתא דשופריא, יחד עם בנו הרה"ג ר' אליעזר ורטהיימר, העומד בראש הכולל.

במרוצת שנות קיומו זכה הכולל לקצור מוניטין ולהתעטר בכתר שם טוב בהיכלי התורה והיראה בירושלים. סדר הלימוד שהתווה ורקם רבנו בספרו "אמרי יהודה", עומד לנגד עיניהם של עשרות אברכים תלמידי חכמים מובהקים, הלנים בעמקא של הלכה, מתוך ריתחא דאורייתא.

* * *

לרגל ציון שנת החמישים להסתלקותו, הוציא מכון "קול יהודה" את הספר המפואר "שפתי יהודה", המשובץ בפנינים יקרים כספירים מזהירים, מפרי יצירותיהם התורניות של גאוני דורנו היושבים על מדין וגדולי מרביצי התורה פאר ראשי הישיבות הכוללים, אשר לאור חיבת הקודש, הקדישו מזמנם היקר ובידרו מקחו של צדיק, אדיר התורה וגאון ההלכה — אב"ד סעקלהיד הי"ד.

המדור הראשון בספר, "דברי חכמים", כולל חידושים וביאורים עמוקים ונפלאים — הנסובים על פסקיו של ה"אמרי יהודה" — אשר העלו על כתב הרבנים הגאונים: הגרי"ש וואזנר, הגר"י סופר, הגרח"פ שיינברג, הגרי"ב שטרנבוך, הגראי"ד הורוביץ, הגרא"ש שמרלר, הגרי"ג גרוסמן, הגראי"פ רבינוביץ, הגרז"נ גולדברג, הגרב"ד פוברסקי, הגרי"א ורטהיימר, הגראי"א רובינשטיין, הגרי"מ שפרן, הגרי"נ נויסבוים, הגרי"א וויס והגרי"א דייטש.

ברכה מיוחדת קובע לעצמו המדור "באוהלה של תורה", בו נקבצו כעמיר גורנה, חידושי תורה שנתחדשו בבי מדרשא בדבוק חברים בצוותא חדא, ע"י 25 אברכים ובחורים, מבני ציון היקרים, תופשי תורה והלכה מכל החוגים, אשר לנו במשנת אור תורתו של ה"אמרי יהודה".

המדור השלישי בספר, "משנת אמרי יהודה", משרטט קווים לדרכו הלימודית של רבנו זצ"ל, המהווה יצירה נפלאה של שילוב ומיזוג עמקות מדויקת, לצד בקיאות מדהימה בכל מקצועות התורה. עורכי הספר השכילו ללקט כאן קטעים נבחרים ממשנתו המזהירה בסוגיות הש"ס.

"אור הגנוז", המדור הרביעי בספר, כולל חילופי איגרות מאת רבנו זצ"ל שנכתבו לפני כשבעים שנה, במלחמתה של תורה עם חכמי ישיבת "אהל משה" בירושלים העתיקה; שלושה דרושים; מכתבי קודש; ופנקס חברת משניות דק"ק סעקלהיד.

את הספר חותם מדור "וזאת ליהודה" — פרקי זכרונות לתולדות חייו ופעליו של הגה"ק מהר"י סגל ראזנר זי"ע. בצירוף מסמכים נדירים שלא שזפתם עין. במדור גם סקירה מפורטת על ממלכת התורה בסעקלהיד, מגדלור הישיבות בטרנסילבניה. המעיין בספר העבות, שמעטים ראו דוגמתו בשנים האחרונות, יבחין ב"עבודת הנמלים" העצומה שהשקיע מכון "קול יהודה", אשר לא חסך כל מאמץ כדי להציב גל עד ונר זכרון לקדוש ה' רבנו זצ"ל, משפחתו, חברי קהילתו ואלפי תלמידיו הי"ד.

זכרו הטהור של אב"ד סעקלהיד, יועלה ביום רביעי הבא באולמי "קונטיננטל" בבני ברק, עת יתכנסו תלמידים, ידידים ואוהדים ל"כינוס התלמידים הארצי", לציון שנת החמישים להסתלקותו ולרגל הופעת ספר היובל "שפתי יהודה", במעמד מרנן ורבנן גדולי ומאורי התורה, אשר ישאו מדברותם לכבודו של עמלי תורה, תלמידי מוסדות "אמרי יהודה" הכוללים ישיבות בעיה"ק ירושלים. במעמד זה יוענקו מילגות ל־25 אברכים ובני ישיבות מכל הזרמים והעדות, אשר זכו וחידושי תורתם מתפרסמים, כאמור, בספר "שפתי יהודה". כמו כן יהיה המעמד לכבודה של תורה.

בנין בית הכנסת הגדול של ק"ק סעקלהיד

חיים גשטטנר

זוטות מרחבי תבל

סיפורים קטנים מהעולם הגדול

מאת: מ. שלוי

אסון אקולוגי חמור

ממשלת גיאנה פנתה לאו"ם, לקבלת סיוע שיאפשר לה להתמודד עם אסון אקולוגי חמור, לאחר שכמות גדולה של ציאניד, שמקורו במכרה הזהב "אומאי", דלפה לנהר הגדול במדינה.

גיאנה ביקשה סיוע בינלאומי, לאחר שכ־2 מליון מטרים מעוקבים של נוזלים עם תכולה גבוהה של ציאניד, שהוא רעל קטלני, דלפו לשני נהרות ראשיים, עקב בקע שנוצר בסכר, במכרה זהב שבבעלות קנדית. נשיא גיאנה הכריז על האיזור, דרומית לבירה ג'ורג'טאון, כאיזור אסון. המדור לעניינים הומניטרים של האו"ם ציין כי הפסולת הרעילה דלפה תחילה לנהר אומאי, ומשם עברה לנהר אסקיבו הגדול במדינה ומקור חיוני למי שתיה ולדגה.

ועדת הגיאולוגיה והמכרים של גיאנה — מדינה השוכנת בחלקה הצפוני של דרום אמריקה — ציינה כי מדובר באסון התעשייתי החמור ביותר בתולדותיה. הזהב הוא אחד ממקורות ההכנסה העיקרים של גיאנה, ומכרה "אומאי", שהפיק השנה עד כה כ־160,000 אונקיות זהב, נחשב לשני בגודלו בדרום אמריקה.

הנהר אסקיבו, הזורם לאורך 975 ק"מ מהרמות שבגבול עם ברזיל ועד לחופי האוקינוס האטלנטי, חוצה את יערות העד צפונית לג'ורג'טאון.

מציאה — אוצר

ילד בחרייני בן 12 גילה אוצר שטרות בשווי של יותר מ־260,000 דולר, בבית נטוש סמוך לבירה מנאמה. הילד רדף אחרי כלב בבית נטוש, בכפר אל־היד, מזרחית למנאמה, כשהבחין בקופסאות ישנות, שהכילו צרורות של שטרות עטופים בבד.

שוויו של האוצר, שכלל דינרים כוויתיים — מהסוג שהיה במחזור לפני משבר המפרץ וכן שטרות בחריינים, הוערך בכ־264,000 דולר. הבית היה שייך לאזרח כוויתי, שמת לפני מספר שנים. אלפי כוויתים מצאו מקלט בבחריין, בשבעת חודשי הכיבוש העיראקי.

עולם החי באנגולה

מלחמת האזרחים שנמשכה 19 שנים באנגולה חיסלה כמעט לחלוטין את עולם החי העשיר במדינה, וצמצמה בין היתר את אוכלוסיית הפילים מ־10,000 לכמה עשרות בלבד, מסרו מומחים דרום אפריקנים לאיכות הסביבה.

גם אריות, ג'יראפות, קרנפים שחורים, גורילות ומינים אחרים נעלמו כמעט במהלך המלחמה בין ממשלת אנגולה לבין ארגון המורדים אוניט"א של יונס סאבימבי, שהרסה איזורים נרחבים במדינה העשירה בנפט, ציין פרופסור בריאן האנטלי, מנהל המכון הבוטאני הלאומי בקייפטאון.

"לא מדובר כאן בחיות־בר שנפגעו בחילופי ירי. מדובר בחיות גדולות שתושבים הרגו בימי המלחמה, בחפשם אחר מזון", הטעים האנטלי. "להערכתי, 21 מיני יונקים מתוך 275 שנרשמו בשנות ה־70 נכחדו, או שמספרם הצטמצם מתחת לסף המאפשר השרדות לטווח הרחוק".

ממשלת אנגולה הטילה על האנטלי את המשימה לערוך סקר מדוייק, כדי לסייע בשיקום 11 הפארקים הלאומיים והשמורות לחיות־בר במדינה, שבדרום־מערב אפריקה. האנטלי ציין שלא נותרו כמעט בעלי חיים בשמורות הטבע. אולם, לעומת מספר חיות הבר שהצטמצם, חל שיפור בעולם הצומח וביערות. הצומח והיערות השתקמו במידה ניכרת, בין היתר בעיקר באיזורים מסויימים, שהיו זרועי מוקשים, ובאחר ושטחים חקלאים רבים לא עובדו.

מהירות "מופרזת"

כרטיס הכניסה השנתי ל"דיסנילנד" של אשה נכה, הנעזרת בכסא גלגלים, נשלל בשל ביטוב שהיא נסעה במהירות מופרזת בכסא הגלגלים הממונע שלה, אמר דובר פארק השעשועים המפורסם.

תעודת הכניסה של הנכה נלקחה ממנה לאחר שהיא נסעה בכסא הגלגלים ...במהירות מופרזת לאורך "רחוב ראשי ארה"ב", והתנגשה בתייר אחר שהתלונן אצל הנהלת הפארק. "זו לא התקרית הראשונה מסוג זה אצל הגברת הזו", אמר הדובר וציין, כי ביטול הכרטיס של הנכה לא יהיה תמידי, אבל הוא עשוי להימשך לפחות חודש.

הנכה, הסובלת מפגמים בעקבות השדרה, אמרה כי היא "מצטערת מאד" על שלקחו ממנה את הכרטיס, אך הודתה כי היא הוזהרה בעבר לא לנסוע במהירות רבה מדי בכסא הגלגלים שלה. הדובר הטעים, כי בשל "הצבירה הקודמות" של לורנס, "אנשי הביטחון שלנו חשו שהמצב מספיק חמור ויש לטפל בו. זה לא עניין למהירות זה רק עניין לבטיחות".

מטאוריטים בטורונטו

להבות זוהרות באור בצבע כתום־ירוק, שנגרמו קרוב לודאי בשל נפילת מטאוריטים, האירו את שמי מזרחה וצפון מזרח ארה"ב, בשעות הלילה השבוע.

"הבטתי בשמים ופתאום ראיתי מחזה שנראה כמו זיקוקין די־נור" — אמר מפקח בשדה התעופה הבינלאומי לסטר פירסון בטורונטו — "זה היה כאילו חזר היום. התופעה נמשכה כ־10 שניות, ונראתה כמו ניצוצות שנגרמים כתוצאה מקצר חשמלי", הסביר. "זה באמת היה מרהיב, הדבר הכי מרהיב שראיתי מעודי".

ג'ף ווט, תושב קיימברידג' (אונטריו), אישר כי ראה "אש כחולה גדולה, ו"להבה כחולה גדולה". האש נראתה במשך שניות ספורות גם בארה"ב, במדינות מישיגן וניו יורק.

מים למזרח התיכון

המועצה האיזורית של וולינגטון, בירתה של ניו־זילנד, החלה בפיתוח תוכניות לייצוא מים באמצעות מיכליות למזרח התיכון.

מקורות במועצה האיזורית מסרו כי, "תוכניות לייצוא המים נבחנו במשך השנתיים האחרונות, וכעת מקיימת וולינגטון משא ומתן בנושא זה עם ערב הסעודית ועם מדינות בלתי מזוהות אחרות במזרח התיכון".

"לפי תנאי ההצעה, המדינה המעוניינת במים תצטרך לשגר לאיזור מיכליות, אותה נמלא במים", אמר יו"ר הועדה הוסיק, כי "המועצה האיזורית בוולינגטון, מקווה לשלשל לכיסה בין 2.6 ל־3.2 מיליון דולר לחודש, בייצוא של 40,000 טונות מים בחודש, למזרח התיכון".

"במשך החודשים רבים בשנה עומדים לרשותינו כמויות עצומות של מים הזורמים לנהרות, וצריכתנו לא תפגע על ידי ייצוא חלק מן המים. מחיר הייצוא נקבע ל־3.20 דולר למטר מעוקב מים. המרחק שיהיה על לקוחותינו לעבור, הנו גורם המקשה עלינו לדרוש מחיר גבוה יותר" — אמר. "עם זאת, אנו שואפים כי מבחינה שיווקית ישתווה בעתיד שוק המים לשוק הנפט", ציין הדובר.

פיצוץ במפעל זיקוקין

שני, בני אדם נהרגו וכ־21 נפצעו בשורה של פיצוצים שאירעו במפעל קטן לייצור זיקוקין דנור בדרום הפיליפינים.

בעת הפיצוצים, שאירעו בשעת בוקר מוקדמת, שהו במפעל רק כ־80 עובדים. הדליקה שגרמה לפיצוצים פרצה עקב בדלי סיגריות בוערים שבאו במגע עם מיכלים שהכילו חומרים דליקים.

ייצור זיקוקין דנור הוא עסק משגשג בזמבואנגה, עיר השוכנת כ־800 ק"מ דרומית לבירה מאנילה, וכן באיזורים אחרים בדרום המדינה. המשטרה ציינה כי מפעלים רבים פועלים ללא רשיון מתאים ומבלי להקפיד על אמצעי בטיחות.

זיקוקין דנור הם פופולרים ביותר בפיליפינים. על פי נוהג מסורתי, מפעילים תושבי הפיליפינים זיקוקין וחזיזים בחגיגות, כדי ליצור רעש מחריש אזניים...

התפלת מי ים המלח

משרד המים וההשקייה של ממלכת ירדן יספק מים לאתרי התיירות בחוף המזרחי של ים המלח, ולצורך כך תוקם תחנת התפלת מים, בחוף הצפון מזרחי. תחנה זו תספק לירדן כ־5 מיליון מ"ק מים מתוקים, וצפוי כי תוקם בתוך שנתיים. כמו כן תתבצע שאיבת חלק ממי נחלי אלואלה, אלמוג'ב והחסא.

הפרוייקטים המשותפים לצד הירדני והישראלי, בייחוד אלו הצפויים להתבצע לאחר כינון השלום, זקוקים למימון. נושא הנחת קו המים בין אלעדסיה ודיר עלא, בעלות 60 מיליון דולר, נדון עדיין עם גרמניה וצרפת, חברות האיחוד האירופאי, שהביעו נכונות למימון פרוייקטים שנחתמו לאחר ההסכם, בעלות 500 מיליון דולר.

השלב השני בפיתוח עמק הירדן יתבצע במימונה של איטליה, זאת לאחר השלמת השלב הראשון, במימונו של הבנק העולמי. כשיושלם השלב השני ידון נושא מימון הפרוייקטים הגדולים לפיתוח בקע עמק הירדן, וביניהם הנחת מסילות ברזל, הקמת גשרים, נמלים ושדות תעופה.

נמלטו מן הכלא

12 אסירים דנים נמלטו מבית־כלא בקופנהאגן, לאחר שאדם ששיתף איתם פעולה פרץ בדחפור פירצה בחומת המבנה של הכלא. צוות תקשורת מקומי צילם את הבריחה בזמן אמיתי.

האסירים, שאחדים מהם רוצחים שהורשעו במשפט, נהנו ממסיבת גריל עם בני משפחה בחצר הכלא, בעת שהדחפור פרץ פירצה ברוחב 4 מטר בחומה בשעה 5 אחה"צ בערך. צוות תקשורת מתחנה מקומית, שקיבל ידיעה מוקדמת כי מעשה כזה עלול לקרות, היה במקום וצילם את כל האירוע.

בתמונות שהוקרנו בתקשורת הממלכתית הדנית, נראה הדחפור כשהוא פורץ את החומה, ונהגו קופץ ממנו ורץ אל הכלא, וקורא לאסירים שיצאו בריצה מהחצר כשאחדים מהם צועקים "יש!".

רק שני סוהרים נמצאו בחצר בעת הבריחה ההמונית, מסרה המשטרה. שניים מ־12 האסירים הנמלטים נתפסו תוך מספר שעות. המשטרה חקרה את אנשי התקשורת כדי לברר, איך נודע להם מתי להציב את המצלמה ליד הכלא. הדובר ציין כי יתכן שנגד הצוות יוגשו כתבי אישום, על שלא הודיעו למשטרה על הבריחה המתוכננת.

"עולים" לארה"ב

תושבי ארה"ב שנולדו מחוץ לה מהווים 8,7% מכלל תושבי ארה"ב, דהיינו האחוז הגבוה ביותר מאז מלחמת העולם השניה, כך הודיע המשרד האמריקני למיפקד אוכלוסין.

על פי ממצאי הדו"ח, ב־1994, נרשמו בארה"ב 22,6 מיליון תושבים שאינם ילידי ארה"ב, 6,2 מיליון מהם ממוצא מקסיקני. שליש מהם מתגוררים בקליפורניה, דהיינו 4,5 מיליון מהגרים נכנסו לארה"ב במהלך חמש השנים האחרונות. הדו"ח כולל מהגרים חוקיים ובלתי חוקיים כאחד. על פי ההערכות מתגוררים בארה"ב בין 4 ל־5,4 מיליון מהגרים בלתי חוקיים.

בדו"ח מפקד האוכלוסין ב־1970 נמצא כי 4,8 אחוז מתושבי ארה"ב נולדו מחוצה לה. הדו"ח הנוכחי פורסם בעת בה נושא ההגירה בארה"ב מהווה פוקוס פוליטי מרכזי, לקראת הבחירות לנשיאות הצפויות להתקיים ב־1996. הקונגרס בוחן בעת הסכמים אחדים, שנועדו להגביל את ההגירה החוקית לארה"ב ולצמצם את ההגירה הבלתי חוקית.

המדינות אריזונה, קליפורניה, פלורידה, ניו ג'רזי וטקסס — בהן מתגוררים מהגרים רבים — פתחו במאבק בממשלת ארה"ב, על שאינה עושה די, לטענתם, בפיקוח על הגבולות.

ממצאים ארכיאולוגיים חדשים לרגלי הספינקס בגיזה שבמצרים בזירת הפירמידות

ישראל אישרה כניסתו של בכיר בפת"ח

מצהיר: שיבתי — תחילת השיבה של כל המגורשים

שבאם זכי, בכיר הפת"ח וחר מתגברי המכבם אוסלו, הצה את־מול בצהריים את גשר אלנבי והגיע לעיר יריחו. "שיבה זו תהיה תחילת השיבה של כל המגורשים והפלשתינים שכבר הגיע למולדת מנעה", אמר זכי לקהל המאות שקיבל את פניו.

הוא הוסיף, כי "פלשתין היא כל העולם עבורי".

זכי, חבר הוועדה המרכזית של הפת"ח, הגיע כשהוא מלווה בארבעה שוטרי ראש. שומר ראש חמישי לא נכנס בגלל מניעה בטחונית של שלטונות ישראל.

למעלה מ־1,500 איש השתתפו בחנוכת הסניף ה־6 של "אופטיקה הלפרין" בפ"ת

למעלה מ־1500 איש, הבהם רבנים וראשי המבנור השתתפו בכתיבים שנערך בחנוכת הסניף ה־6 של רשת "אופטיקה הלפרין" והצפם בפתח תקוה.

נראה כי הרב רפאל הלפרין חרשת העיניות האופטיקה שלו. מסוגלים להפוך אפילו אירוע של חנוכת סניף נוסף לרשת המשגשגת לחגיגה משפחתית של תושבי העיר שבה נחנך הסניף.

שכן אם מה שהוא כיום לציבור החרדי הוא ישיבת אנשים גם יחד, הרי שאמשר בהחלט להגדיר את האירוע כבסם משותף של התוגים השונים בזהות החרות בפתח־תקוה בשכולם יחד הגיעו בייצת ברחוב לסניף החדש.

"מזה זמן רב שלא זכינו להרגיש שאנחנו במשפחה אחת", אמר אחד הרבנים שהודה להגיע לטקס הפתיחה. "כבראה שהרב הלפרין מסוגל לחולל גם מהפכות שכאלה", הוסיף הרב, שלא ידע עדיין על המהפכה האישית שחולל הרב הלפרין בחודש אלול הנוכחי. כאשר הוא לימוד הלימודים בישיבת "אהל יעקב" בבני ברק, שם הוא שוקד על תלמודו ביניהם רבה העמל על ספריו החדשים שיופיעו בקרוב.

שעת האפס לפתיחת האירוע נקבעה לתשעה ש"ק בשעה 8.30. חצי שעה לפני השעה הייעודה כבר הגיעו רבים לצדדי התנועה. הם הגיעו עם בני שבת, הסיירים בקופסות המבוזיקות ושטרימלער. החוגרים עם כובעי הקסקט הלוי־טאים, בני השיראין המסודים עם ה"פרקיס" שמילאו גם הם את המקום, וכן כל אלה סבבו בני עדות המזרח בלבושיהם המסורתיים. כולם התאגו ובאו לסניף החדש של "אופטיקה הלפרין", שמנהליו העניקו מתנות לרוב. עושות למשקפיים עד מספר 6 חולקו חינם אין כסף, תמיסות לעדשות מגע עם ארזים מיוחדות לנסיעות, וחולקו גם לכל דורש, וכל מי שנכנס למקום קיבל שי צבע אולד עם 4 פתקציות.

היו רגעים שכל 150 המטרים המרובעים של הסניף החדש היו מלאים עד אפס מקום בציבור מכל החוגים, ולא רק מפתח תקוה אלא גם מהמושבים הסמוכים לעיר וההתנחלויות המשקיפות אל בירת השרון, בני ישיבות סוחרים ואנשי עסקים — כולם היו שם.

לכבוד האירוע המיוחד שזהה בפתח־תקוה יוצאת השבוע רשת "אופטיקה הלפרין" במבצע הנחות חסר תקדים בכל 6 הסניפים ברחבי הארץ, בבני ברק, ירושלים, כפר סבא, רחובות, תל אביב, ופתח תקוה. הרב רפאל הלפרין שלא הסתיר את שביעות רצונו מהצלחתו של האירוע, הודיע כי "אנחנו הוזבים השבוע את המחירים עד השורש".

להביט אחורה

(המשך מעמוד 1)

ומהם גאלתני,/ הבנים באו תהלאה, הקודמת לפואה. למכותי ולא הודעתני/ ובעת לא נשמרתני מכל נזק — אתה שמרתני,/ הבבואני בין שני אריות, שברת מלתעות כפירים ומשם הוצאתני..."

קריאת פרטי המאסות הקורות של הומנ־[illegible]

במעמד מרומם ומרגש ובהשתתפות אישי חינוך וציבור:

נחנכו 4 כיתות גן חדשות בשכ' נוה צבי ובשכ' בית וגן לרשת "בית יעקב"

הרב גולדקנופף: יש להעריך את האגף לחי"ח על הפתיחה המוצלחת של שנה"ל

במעמד מרומם ומרגש של חנוכת הבית וקביעת מזוזות נחנכו אתמול 4 כיתות גן חד־שות לרשת גני ילדים ומעונות יום "בית יעקב" בירושלים, 2 כיתות בשכונת נוה צבי ו־2 כיתות בשכונת בית וגן.

הטקס הראשון התקיים בגני הילדים שנבנו בשכ' נוה צבי, את דברי הפתיחה נשא סגרה"ע והממונה על האגף לחינוך חרדי הרב מאיר פרוש שאמר כי בבניית הגנים החדשים אנו דו־אים פתח של תקוה בשיפור התנאים של בנות "בית יעקב" כאשר המטרה להוציא את ילדי הגנים מדירות מגורים למבנים תקינים, בדבריו ציין שזה מאפיין את האמור בפרשת הש־בוע על הפסוק "כי תבנה בית חדש..."

הרב אברהם שורץ מנהל האגף לחינוך חרדי ציין בדבריו שלמרות שהדרישות הולכות וגוברות וזאת לנוכח הגידול הטבעי המבורך של הציבור החרדי כפי שמשתקף מנתוני הרישום, אין אנו פוסחים על צרכיו של אף מגזר וזה אחד הפתרונות. הקמת מבני חינוך גם בשכונות הותיקות כמו שכו־נת נוה צבי ושכונת "בית וגן".

הרב יצחק גולדקנופף מנהל רשת גני ילדים ומעונות יום "בית יעקב", הודה במילים נרגשות להנהלת האגף לחינוך חרדי על כל המאמצים שהשקיעו בפיתוח והציוד הכיתות החדשות של גני "בית יעקב" הכוללים גם 10 כיתות חינוך מיוחד ברחבי ירוש־לים, יום זה המציין חנוכת הבית וקביעת מזוזות הוא יום חג לצי־בור החרדי, להורים ולילדים הרואים קידום במבנים הפיזיים, אפשרויות אלו, מקילות על הגב־נת לקדם ולפתח את כשרונות הילדים. בסיום דבריו פנה לרא־שי האגף לקדם ולהרחיב נושא בניית הכיתות לציבור החרדי בכלל.

את שורת הנואמים נעל הרב דב פוקס, סגן מנהל האגף לחי"ח, שעמד על התפתחות רשת גני "בית יעקב" הכוללת השנה 138 כיתות מתוכן 10 כיתות חינוך מיוחד משולבות.

אחר הטקס בשכ' נוה צבי נסעה המפליה בשיירה ארוכה לחנוך ולקבוע מזוזות בגני היל־דים בשכונת "בית וגן" שהועברו ממה"ד והועמדו לרשות גני יל־דים "בית יעקב".

בקביעת המזוזות נתכבדו הרבנים הה"ה: מאיר פרוש, אברהם שורץ, דב פוקס, יצחק גולדקנופף ויעקב הגובטסקי — כן השתתפו עוד, נציגי השכונות, הורים ונציגות מורחבת מהנה־לת האגף לחינוך חרדי, הנהלת רשת גני "בית יעקב", צוות הפי־קוח, המרכזות וחוג ידידי "בית יעקב".

נשלמות ההכנות בישיבת נובהרדוק ירושלים להכנסת ספר תורה ואירועי שנת המאה ליסודה

הועדה המכינה לקראת טקס הכנסת ספר תורה ע"ש ראש ישיבת נובהרדוק הבה"צ רבי בן ציון ברוק זצוק"ל שתתקיים ביום ראשון הקרוב בי"ז אלול בירושלים לקראת עשור להסתל־קותו, מסיימת את ההכנות.

בימים האחרונים ביקר ראש הישיבה הרב הגאון רבי יצחק ברוק יחד עם חברי הועדה המכינה בבני ברק בביתם של ראשי ישיבות וגדולי תורה, ובהם אצל הגאונים רבי חיים קנייבסקי, רבי מיכל יהודה לפקוביץ, רבי אריה לייב שטיינמן ועוד, אשר כתבו כ"א אות בספר התורה החדש, והוזמנו אישית להשתתף באירוע ביום ראשון הקרוב.

טקס הכנסת ספר התורה יהיה כינוס מרכזי לכל בוגרי ישיבת נובהרדוק בירושלים, במשך ששים שנות קיומה, אשר יגיעו מכל קצווי הארץ להשתתף בשמחתה של הישיבה, בנוסף אירוע זה יהיה פתיחת אירועי שנת המאה ליסודה של ישיבת ותנועת המוסר נובהרדוק באירופה, אשר עד השואה היו פזורים 40 ישיבות ברחבי רוסיה ו־60 ישיבות בפולניה.

לכבוד האירוע קושטה רחבת הישיבה בשלל אורות ושלטים לכבודה של תורה.

הודעה חשובה
ללומדי נגינה וחובבי מוסיקה

בקניון רפאלי מבחר גדול של כל סוגי האורגניות במחירים הנמוכים בארץ!

רק בקניון רפאלי - אחריות לשנתים! + שרות מקצועי ואמין

בואו לקנות בקניון רפאלי וחסכו את פער התווך!

מחירים לדוגמא:

המוצר	המחיר בקניון רפאלי	המחיר אצל המתחרים	החסכון בשקלים
אורגנית ימהה 4 אוקטבות	590 ש"ח	780 ש"ח	190 ש"ח
קלידים גדולים אורגנית 4 אוקטבות	280 ש"ח	430 ש"ח	150 ש"ח
אורגנית ימהה 5 אוקטבות	770 ש"ח	1100 ש"ח	230 ש"ח

מבחר גדול גם בגיטרות, המחירים מפתיעים!
כלי נגינה קונים בקניון רפאלי, ר' עקיבא 115 ב"ב

דירות 3, 4, 5 חדרים במחירים אטרקטיביים במיוחד!

הקריה החסידית
ביתר עילית

$10.000 הלואה ללא ריבית

המבצע בעיצומו!!

הלואה בנקאית ב־ 60 תשלומים, מוגבל למס' דירות 4, 5 חדרים

הוצאנו למכירה דירות בודדות 3 חדרים לאכלוס קרוב במחירים אטרקטיביים

ראשית חכמה 29, טל' 375866, 02-377014/5, פתוח: 19 - 22

מועדים לשמחה

אין ימים טובים לישראל כימי חג ומועד.

לנוי ולהידור החג, כדאי לרכוש את מדליות מועדי ישראל, שהונפקו בהשראת הרב הראשי לישראל, הרב ישראל מאיר לאו שליט"א, ובהמלצת החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. מעניקה לקראת החגים של חודש תשרי מחיר הנחה מיוחדים למדליות "מועדי ישראל": ראש השנה, יום הכיפורים, סוכות ושמחת תורה.

מבצע בתוקף עד 31.10.95 בלבד.
ניתן להזמין אלבום למדליות המועדים.
דמי טיפול ומשלוח: 15 ש"ח

להשיג בטלפון 177-022-6000
ובחנויות החברה:

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ
ירושלים: רח' אחד העם 5, טל: 02-618105, פקס: 02-612298
תל־אביב: רח' מזל"ל 3, טל: 03-5227426

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

מכירה י־ם

● בימות־פולין 3 חדרים ק"ג + 2 מרפסות $135,000 * ברמות ג' 3 ק"ג $155,000 * ברוממה 3 $145,000* ברמות ד' קוטג' כניסה פרטית + מרפסת עקית + גינה $175,000 בלעדי לייעילי" וכן מבחר בדירות ברמות ובאזורים החרדיים (02)867276 (02)866057
325409

● ברמות ד' קוטג' גדול + 3 מרפסות + גינה ונוף (02)862384.
326142

● בהר־נוף 4 חדרים (1 קטן) + מרפסות + נוף מרהיב מוארת + מחסן $215,000 בלעדי "ליעילי" (02)866057 (02)867276
325410

● * ברכס שועפט דירת 4 חדרים ק"ב * ברמות ב' 4 חדרים ק"א * ברכס־שועפט קוטג' 5.5 חדרים + גינה + נוף דרומית "בלעדי ליעילי" וכן מבחר דירות ברמות באזורים החרדיים "יעילי" (02)866057 (02)867276
325411

● בבוכרים — מבנה בודד + מחסן + גינה — "פרפר" (02)860492
325553

● במקור ברוך — מבנה גדול (230 מ"ר) לכל מטרה!!! 8 חדרים + חצר גדולה — מיידי "פרפר" (02)860492
325554

● למשקיעים!!! למוסד!!! לב־נק!!! מבנה בן 8 חדרים + חצר מרווחות — מיידי "פרפר" (02)860492
325558

● בקרית בעלז — 3 חדשה וגדולה + מרפסות — מיידי — "פרפר" (02)860492
325560

● ברוממה — 3 משופצת ומושקעת ביותר — קומת קרקע — "פרפר" (02)860492
325561

● בזכרון משה — 2 + גלריה — ליד השטיבלאך — קומה ב' — 112,000 — "פרפר" (02)860492
325562

● בגאולה!!! הזדמנות!!! במיקום מרכזי — 4 גדולה ויפה + מרפסות + חצר — "פרפר" (02)860492
325563

● בבית וגן — 4 יפה במיוחד + נוף מרהיב!!! בבית וגן — 3 גדולה + מרפסה + נוף מרהיב!!! "פרפר" (02)860492
325566

● בנוה יעקב מזרח — 4 יפה + מרפסות וגינה — הזדמנות — "פר־פר" (02)860492
325569

● בבניה!!! ללא תיווך!!! דירות 6 ו־7 חדרים מרווחות!!! רמת בניה גבוהה!!! מפרט טכני עשיר!!! מחיר מצוין ב"פרפר" (02)860492
325575

● ברמות ג' — בניני ליפשיץ — 4.5 + מרפסות + אפשרויות + מחסן — קומה א' — "פרפר" (02)860492
325578

● בקרית משה — 3.5 מפוצלת ומושקעת + מרפסות — "פרפר" (02)860492
325579

● מציאה! במרכז נוה יעקב 5 מרווחת גדולים + מרפסת גדולה + כיווניים + נוף. $190,000 (02)434067 (02)6562616
325861

● במעלות דפנה פנטהאוז 5.5, מטבח חדש, מעלית. (02)669277
325989

● בעלי הכהן, 3 חדרים ק"א שידו"כ, הסק"פ, חצר ומחסן. (02)388094 (ללא תיווך).
326090

● לרציניים בלבד! 2 חדרים ק"ק חדשה + 2 מרפסות גוש 80 + חצר 150 מ"ר "נוף הרים" (02)382471.
326112

● להשקעה, ברוממה, 2, בית ערבי + אוחזי בניה, (02)782573
326118

● בהר נוף, במרכז, 200 מ"ר, ק"ק, כניסה נפרדת, משופץ!!! נוף!!! למגורים/למשרד/למוסד, בלעדי לטובי־זהב־דיר (02)256231
326119

● 2.5 בהיות שמורה ומטופחת + תוספות + אופציות לבניה. (02)378051
326120

● בהר נוף וילה פרטית 8 פוטנציאל להרחבה, נוף פנורמי, אנגלו סכסון (מלו"ן) (02)251161.
326124

● הבוכרית 611222, בבית וגן, 3 ק"ב מחסן, מרפסת, 180,000 $.
326129

● קוטג' ברמות ד', בהזדמנות 5 + גינה 2 כניסות "מרכז התווך" (02)6524987 (02)252940
326130

● מרכזי ושקט 2 + הול מואר + 3 מרפסות, קומה נוחה (03)6722790 (02)248857.
326135

● בהר נוף בהזדמנות 4, ק"ג פנטהאוז, נוף מרהיב (02)6519595.
326136

● נוה יעקב מזרח, 4, דרומית, מיוחדת, השקעה מצויינת $175,000 אהרן בן נבסים (02)859090
326231

● 3 בבית ישראל — $130,000 * 3 בשומרי אמונים — $150,000 * 2 + הול בסנהדריה — שטח של 3 חדרים "ימך" $140,000 (02)385755
326232

● בשועפט דירה קוטג' 5.5 חדרים + מחסן בפנים הדירה כחדר + גינה + מרפסת (אגריי) ללא תווך. איתורית: (02)252292 מנוי: 351913 אברהם.
326250

● במרכז הר נוף כ־ 4 יפהפיה, מושקעת, שמש, נוף, מוארת מאוד + סוכה, מחסן, ק"ג + מעלית. $218,000 ללא תווך. (02)6510117
326258

● לאניני הטעם! חבל להחמיץ! 4 יפהפיה במודיד 3 + אפשרות בניה מרפסת סוכה + כותים מצויינים. בלעדי "יקרן" (02)863404 (052)601551
326242

● קוטג' בטלדסטון 5 יפהפיה + גינה + מרפסות, כל הקודם זוכה. "יקרן" (02)863404 (052)601551
326243

● חבל להחמיץ! בגבעת שאול 3 עקיים, מבניה, כניסה בחנוכה + 2 מרפסות, בלעדי "יקרן" (02)863404 (052)601551
326246

● בסנהדריה המורחבת 3.5 ק"ב, מטבח חדש במחיר מציאה! "יקרן" (02)863404 (052)601551
326248

● לזריזים! בשמואל הנביא 3.5 ק"ב, חצר. תווך "יקרן" (02)863404 (052)601551
326254

● ברמות א' 3 + אפשרות בניה ק"ב + נוף + מטבח מטופח "יקרן" (02)863404 (052)601551
326256

● בסורוצקין 3 גדולים + 2 מרפסות גדולות, ק"ג + נוף מהמם. כל הקודם זוכה בלעדי "יקרן" (02)863404 (052)601551
326259

● בבית וגן בין שלם פנוי מיידית, 37 חדרים בלעדי לייציטקי" (02)638221
326187

● ברמות ד' הצעות : של 5 חדרים מכל הסוגים (תיווך) (02)866690
326227

● בקמניץ, נוה יעקב, 5, ענקית + מחסן, חדשה, מקבלן, $195,000 לא גמיש, אהרון נבסים (02)859090
326229

● למסירה חנות בענף גיהוניה, כלי מיטה ומפות. (03)5701425 (08)534123
326260

● בשועפט 5 גדולה + מחסן, 3, כ"א, ק"ב $280,000 "נוף שחק מלך" (02)375161
326268

● * בשערי־חסד, גג למכירה לבניה קוטג' * וגם מגרשים "ולמכוביץ" (02)9964760
326274

● בהזדמנות!!! 3 גדולים מאוורת בקרית צאנז + מטבח גדול + מרפסות, ק"ב (02)827429
326276

● בהזדמנות! ברמות החרדית! 4 + מרפסת + נוף, ק"ב, 4 משופצת + גינה עקית, בלעדי ל"יעילי" (02)866057 (02)867276
326279

● באזור הבניה! 3 ק"ג * ברוממה 3 מרווחת $185,000 * ברמות 3 155,000 וכן מבחר דירות ברמות ובאזורים החרדים "יעילי" (02)866057 (02)867276
326281

● בשועפט! בלעדי! 4 ק"ב + מחסן ענק בהזדמנות * בשומרי החומות 4.5 ק"ב מרווחת * בבאולה 4.5 מפוארת, יהודית. (02)374645

ערבי חשוד בזיוף המחאה

צעיר בן 21, מהכפר יאטה שליד חברון, שנעצר ביום ה' בשעות הבוקר בחולון, נחקר במיפלג ההונאה של משטרת תל־אביב בחשד שזייף המחאות.

בעת שנעצר נמצאה ברשותו המחאה על סכום של 58 אלף ש"ח, אולם מתברר כי הסכום המקורי שנרשם על גבי ההמחאה היה 58 שקלים בלבד. כמו כן נמצאו בביסיד 76 גרם של חומר החשוד כסם.

הוא נעצר ביום ה' בבוקר ברחוב רבי עקיבא בחולון על ידי צוות שוטרי מג"ב שהיה בסיור שיגרתי לאיתור חשודים. מתברר גם, כי אינו מורשה לש־הות בתחומי הקו הירוק. (עתי"ם).

● מוסקווה — בגדאד לא מסרה כל הזמנה ל־4,000 טנקים רוסים, כפי שטוען הגנרל העיראקי העריק חוסיין כמאל חסן, אמר אתמול דובר החברה הממשלתית "רוסוורז־ייניה", הממונה על היצוא הצבאי. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

לגוו
קפה - מסעדה חלבית
כשר למהדרין

סוכה גדולה
מקום טוב לאכול בו ונעים לשהות בו
קפה ומסעדה חלבית כשר למהדרין בהשגחת הרב ברוך שמעון שלומון שליט"א
מזון עשיר. טעם והכנה מקורית. ארוחות בוקר מגוונות
ארוחות צהריים. עסקיות ומיוחדות
ארוחות ערב עשירות
פתוח בין השעות 9.00 - 24.00
רח' שפיגל 3 בית קניון כיכר העיר (ליד העיריה) 9348821

מגרש למכירה בבני־ברק

מוזמנות בזה הצעות לרכישת מגרש בשטח 625 מ"ר, קרקע מינהל המיועדת למטרה ציבורית, בבני ברק, שיכון ה', גוש 6192 חלקה 641.
הצעות רכישה בצירוף פקדון/ערבות בשיעור 5% מה־הצעה יתקבלו ע"י הח"מ לא יאוחר מאשר ביום ח' תשרי תשנ"ו (2.10.1995).
פרטים בכתב על המקרקעין ונוסח חוזה רכישה יימסרו במשרדי הח"מ כנגד תשלום בסך 75 ש"ח
דיני המכרזים לא יחולו על הזמנה זו
מ. רכטמן, עו"ד
טל. 03־7522525 בתור ב"כ הבעלים

מכון צליק

בתקופת "בין הזמנים" אפשרות לטיפול מזורז!
טיפול בגמגום, בצרידות וביתר ליקויי הדיבור
הטיפול בדיבור ניתן ע"י **מר צליק**
מרפא דיבור וקול בעל מוניטין של 40 שנה
להזמנת תור לבדיקה: 03־6046620
בצהרים: 13.00־14.00 בערב: 21.00־22.30

כסאות ישראל

מזמור
מכון חרדי למוסיקה

החלה ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו:

מסלולי הלימוד:
א. לגיל הרך
ב. לימוד נגינה (יחידני וקבוצתי)
ג. מקצועות משלימים
ד. אנסמבלים (הרכבי תזמורות)
ה. תראפיה במוסיקה

ההרשמה במשרדי המכון:
בבני ברק, רח' רבי עקיבא 31, טל': 5793104
בימים: שלישי — י"ז באלול; שלישי, רביעי — כ"ד, כ"ה באלול.
בין השעות: 16.30—20.00.
בתל אביב, בי"ס "בית יעקב", בצלאל יפה פינת אחד העם.
ביום רביעי — י"ח באלול, בין השעות 16.00—19.00.
פרטים בטל': 03־499446 בין השעות: 21.30—22.30.

מרכז בית יעקב בארץ ישראל
"מרכז השתלמויות"
מלכי ישראל 57 ירושלים טל: 382455 פקס: 383012 ת.ד. 6033

הודעה למורות המשתלמות בשנה"ל תשנ"ו

הנכן מוזמנות בזה לכנס פתיחת שנת הלמודים תשנ"ו הבעל"ט "במרכז השתלמויות" שע"י מרכז בית יעקב בארץ ישראל
כנס הפתיחה יתקיים אי"ה ביום שני ס"ז באלול (11 בספטמבר 95) בשעה 17:00 באולם הכניסה של ביה"ס בית יעקב המרכז — רח' מלכי ישראל 57 ירושלים.
ההשתתפות בכנס הינה חלק ממערכת שעות הלימודים בשנה זו

בתכנית:
17:00 — 17:30 — דברי פתיחה — הרב ישעיהו ליברמן שליט"א — מלכות שמים
17:30 — 18:30 — הרב יוסף בן פורת שליט"א — האספקט התנוכי של חודש אלול
18:30 — 19:30 — הרבנית ר. וינברג תחי' — "באור פניך יהלכון".

בברכת כתיבה וחתימה טובה
ושנת לימודים פוריה
הרב **ישעיהו ליברמן** מנכ"ל

"ישהכל"
חדש ב"ברכת רחל"

כל הממתקים הכי טעימים
בהשגחת הבד"ץ
לשנה טובה ומתוקה
בואו ל"ברכת רחל" לדוכן "סוכרלנד"
לרגל הפתיחה שי לכל קונה

סוכרלנד
Sucarland
ברכת רחל — מוסדות רווחה וחסד
רח' גבעת שאול 21, ירושלים, טל' 6511997

صكنا من الاهل

תחילת הלוח בעמוד ט'

● 4.5 בגאולה ע"י מקור ברוך ק"ב $240,000 * בשועפט 4 ב"דגל" ק"ב ומחסן $210,000 * 4 + חצר + מרפסת + מחסן $220,000 המבחר הגדול בשועפט "המוסמכים" בשועפט. "המתווך" (02)370355 מלכי ישראל 6 9.30 — 1.00 6.00 — 8.00
326304

● בהר נוף 4 (1 קטן) מואות $215,000 * בשועפט 3 מרווחת $170,000 "יעד לדיור" (02)373385
326305

● 4 בסנהדריה, סוה, ק"א, חזית + תוכניות הרחבה (02)386664
326307

● בעזרת תורה 3.5 + אופציה * 3 בקרית צאנז (02)388339 "ירושלמי נכסים"
326309

● הזדמנות בלתי חוזרת בסנהדריה מורחבת 3 יפים ק"ב $168,000 * בשועפט, 4 חדרים מ' $195,000 5 מ' $250,000, וכן מבחר קוטג'ים (02)376312
326311

● בהר נוף 6.5 ק"ב + מחסנים, מיקום מצוין * 4 ק"ב + מחסן * 3 + חצר (תווך) (02)6514978
326325

● ברמות פולין — 3 + מרפסות ק"ג $130,000 "פרפר" (02)860492
[325530]

● בסנהדריה דירת 5 חדרים מטופחת "פרפר" (02)860492
[325131]

● בסלוסקין הזדמנות 4 גדולים + מרפסות + מחסנים ק"ב — "פרפר" (02)860492
[325133]

● בבית"ל 4 מפוארת + מרפסות + נוף מרהיב מרצפת שמש "פרפר" (02)860492
[325134]

גרביון
גרבי נשים ילדים וגברים
רח' יונה 2 גאולה ירושלים

מציאות!!!
מכירת חיסול לבגדי נשים במחירים חסרי תקדים
החל מ-100 ש"ח בגד
בר גיורא 4 ירושלים
מוצש"ק ראשון ושני משך כל היום

● במעלות דפנה הזדמנות 3 מסודרת + מרפסת רק 160,000$ "פרפר" (02)860492
[325535]

● בקטמון 5 + מרפסות, כניסה פרטית — הזדמנות "פרפר" (02)860492
[325536]

● בנוה יעקב 3 + מרפסות — מיקום טוב — פינוי מיידי "פרפר" (02)860492
[325537]

● בתל ארזה (הבוכרים) 4, ק"א, הסקה פרטית, כיווני (02)791239
[325589]

● בשועפט 5 חדרים 142 מ"ר + מחסן + נוף רק $258,000, 4 חדרים ק"א + נוף $205,000 "עם גר" (02)816833
[325461]

● בבצלאל אשכנזי 2.5 משופצת, ק"ק + הרחבה $140,000 ל"משכנות" 3/ (02)243502
[325505]

● בישי"י 4 גדולים + גינה + מתאר ציאל (02)388954, (02)422707 שמעון
[325254]

● בנוה יעקב מזרח 3 + גינה (דום מערב (02)835120 $120,000
[325262]

● בבית וגן, 7, ק"א, טרסה, נוף, כניסה פרטית, חניה, מקורה $450,000 אנגלו סכסון (מלדן) (02)251161
[325259]

● "הביתה" (02)611222 בגבעת שאול, 3, ק"ק, מרפסת סוכה $198,000
[325281]

● בסנהדריה, באזור הבירה, בעזרת תורה, במורחבת 3"5 חדרים. "מתרדי" (02)820126
[325325]

● בהר נוף 8, 200 מ"ר, 3 שרותים "מההדר" $650,000 (02)820126
[325326]

● בבית וגן! הפסגה! 6 חדרים, ק"ב, משוקעת. (02)412506 (050)211283
[325333]

● מציאה! בסורוצקין! 4 חד', חניה, מרפסות, מחסן, "עופר נכסים" (מלד"ן) (02)388802
[325339]

● מציאה! בקרית משה! 4 חד', ק"ג, שקטה, מיידית "עופר נכסים" (מלד"ן) (02)388802
[325342]

● ברמות א'! 4 מסודרת $165,000 * 4 משופצת $170,000 "כרמל נכסים" (02)247999
[325393]

● ברמות א'! 3.5 מסודרת $140,000 * 3 משופצת $150,000 "כרמל נכסים" (02)247999
[325394]

● 4.5 חד' בבניה במקור ברוך. בלעדי "נוף הרים" $270,000 (02)332471
[325419]

● ברמות ד' לרציניים חדשה מקוחזרת 5 גדולים ק"א 3 כ"א, ושמש (תווך) (02)866690 $300,000
[325443]

● ק"א, שלים קבלנים בגבעת שאול דירות חדשות 3,4 החל מ' $190,000 (02)733312
[325472]

● במעלות דפנה 3.5 ק"א מרווחת + 2 מרפסות + 3 כיוונים $210,000 ללא תווך (02)822157
[325507]

● בבית ישראל בית פרטי, 2 קומות, 6 חדרים + גג מרוצף 60 מ"ר + אופציה (02)822924
[325578]

● בבוש 80 מפואר מיוחד 5 חד' וד' מפלסי + מרפסת 60 מ"ר מטופחת ומושקעת במיוחד + שיכללים מיידי "יחוך" (02)806602
[326853]

● מציאה!!! 3.5 בפאגי ק"ד מאוורת + סוכה 166,000 (02)373453 (תווך)
[325061]

השכרה י"ם

● 3.5 באזור אנטרורף לתקופה ארוכה מרוהטת קומפלט (03)6775152$1000
325255

● מ"ר חדש בבית ישראל + מטבחון + שרותים לסופר (02)824358 בערב.
325964

● במרכז הר נוף 4 חדרים מרוהטת, מסוף חשון (04)223354.
325981

● להשכרה בסנהדריה 3, מרוהטת עד אחרי החגים (02)243652.
326106

● במקור ברוך 2 חדרים + מרוהטת למשרד או לינה לבחורים. "נוף הרים" (02)382471.
326110

● דירת חדר ליד קרית בעלזא. לתקופות קצרות/ארוכות. (02)374196
326188

● בבן החזות לשעבר (ע"י בעלזא) 5 + מרפסת גדולה, מרוהטת חדשה (02)386348 $1400
326206

● דירת 3 חדרים במקור ברוך כלי מרוהטים. (03)5068367
326209

● 3 במעלות דפנה לחג ק"ג + נוף + סוכה (02)421486 $650
326214

● בישעיהו 3 עבקים, משופצת, מאווררת, חימום מרכזי. (02)252012
326220

● לר"ה, יוכ"פ מטופחת מאוד לחג במרכז מטרסדורף (02)373041
326228

● ברמות דירת קוטג' מפוארת + תוספת, 4 מיידית! (02)383463
326249

● בבוש 80 מפוארת 5 + 2 מרפסות עקיות, מיידית "יקף" (02)863404 (052)601551
326250

● לרציניים! ברמות א' 3 ק"א מסודרת נקיה + דוד"ש + הסקה, כוונים מצוינים. בלעדי "יקף" (02)863404 (052)601551
326252

● 2 חדרים בבית וגן ריהוט כמעט מלא (חיוך) (02)862535 למשכנת
326253

● קוטג' מפואר מפוסה מאוד 4.5 ברמות ב' (02)864210
326255

● באיזור גאולה, אולם מסודר, 100 מ"ר. קומה ראשונה לכל מטרה (02)374858
326298

● בבוש 80 4 מפוארת + והוש קומפלט, מיידי * בגאולה 3.5 + והוש חלקי "יעד לדיור" (02)373385
326306

● בהבאר 4.5 חדרים יפה מרוהטת מיידי (02)247044
326310

● דירת 3 חדרים בקרית צאנז מרוהטת טל: (02)824198
326311

● בבוש 80 5.5 מרוהטת קומפלט, לתקופה ארוכה. (02)376485 (02)246939
[324567]

● בחיגים!!! משכיר דירותבם תוך 48 שעות, אמת בפרסום! שרות אמין! "פרפר" (02)860492
[325126]

● בפאגי — 2.5 + מרפסת!!! בבית וגן 3 מרוהטת!!! במעלות דפנה — 2.5 — $800!!! בסנהדריה 4.5 — מצוינת!!! בסנהדריה 3 מעלה $700!!! "פרפר" (02)860492
[325127]

● בגאולה, 3, מרוהטת, לחשרי בלבד, (02)244542, בשעות 17.00-20.00.
[325160]

● דירת בת 5 חדרים עד לאחר החגים במרכז, ע"י גאולה. ביפר: (02)6512131 מנוי: 1119 תפארת. להתקשר רק מיום ראשון.
[325374]

● מיידית: בסורוצקין! 5 ק"ג + מעלית, מרוהטת $1000 (02)371655
[326054]

עסקים י"ם

● בגבעת שאול בנדלים שונים, מאות מטרים לישיבה ולמטרות אחרות (02)436464 * (02)435959.
326614

● בזכרון משה 2 חדרים משרד/מחסן + טלפון. (02)634762,(052)602164
[325356]

● אין למכור נכון * להגדיל רווחים * סחורות מוכבחות * (02)386618
[325310]

מגרשים י"ם

● בהר שמואל מגרש זוגו ורבע בלעדי לתווך "יקף" (02)863404 (052)601551

חנויות י"ם

● חנות 18 מ"ר לכל מטרה, מוזוה, "נוף הרים" (02)382471
326107

● במרכז גאולה חנות/משרד להשכרה (02)253258 אוה"צ (02)811682
326255

מגרשים
דירות עסקים
רח' ר' עקיבא 11 בני ברק
טל. 03-5783002,
פקס. 03-5795096

● לארבעת המינים! להשכרה חנויות ומחסנים ביחזקאל מול סאטמר, אפשרויות לתקופה ארוכה. (02)323592
326166

● ברמות א' (לאור ליפסקי) חנות כ-60 מ"ר למכירה. "תווך אייבל" (02)234484 (02)245977
326184

● קרוב למלכי ישראל 3 + חצר גדולה לעסק שקט $180,000 "התווך" (02)376312
326314

בנינים י"ם

● להשכרה באזור גאולה, מבנה הכולל בית מדרש + חדרים מתאים לכוללים/ישיבה, מיידי. בלעדי ליי"ל (02)867276 (02)866057
326261

● למכירה בבית ישראל בנין 7 דירות, חנויות ומחסנים * בנין חדש 5.5 חדרים + גג (תווך) (02)6514978
326320

בני ברק

● בקרית הרצוג, בקוזלטקי 3 + דוד"ש מאווררת, משופצת, מיידי. (03)6185074
326051

● בקרית הרצוג 3 משופצת יפהפיה, מרווחת ק"ב $ 135,000 (03)5707028.
326096

● ב"מרכז קהילות יעקב" 4, ק"ב, + מעלית + חזית $188,000 *** 4.5 ק"ב + מעלית + חזית $198,000 *** דירות גג מפוארות "שפיצר נכסים" (03)6188685
326288

● בקרית הרצוג 6 + גג סגור, תוספות ק"ד + מעלית (03)6199844.
326097

● למכירה 4 ק"א כניסה נפרדת + חצר ומחסן (02)806050.
326099

● ביגאל 2 + מרפסות הול, עקית, ק"ב, חזית $120,000 בלעדי. המפתח בתווך "יסן — חן" (03)5793266
326150

● בבן זכאי 3 עקית + פ"א, חזית $168,000 המפתח בתווך "יסן — חן" (03)5793266
326151

● בהרצל 4 + פינת אוכל + 2 + גג ענק + מחסן, שמורה 3 כ"א, חזית, ק"ד + מעלית (03)5794512.
326168

● במרכז 3 + 5 מרפסות, 3 כ"א 114 מ"ר (03)6185456 אוה"צ ובערב.
326177

● למכירה/להשכרה (גם לתקופה קצרה) 4, ק"ג. (03)5794552
326201

● ברח' אורליאן 3 + אפשרות בניה + חזית, ק"ג $141,000 (03)6772027 (03)6769744
326202

● 3.5 באבטלין ק"ב 3 כ"א מושקעת!!! (03)6185096 (03)5790526
326224

● 3.5 + הול + מעלית, בבנין חרדי בקרית הרצוג מיידי "שפיצר נכסים" (03)6188685
326285

● 4 גדולים ברמת־אלחנן, ק"ב + מעלית, חזית "מרכז־הדירות" (03)6182903
326322

● בהזדמנות! 3 בקרית הרצוג, ק"ד חזית $110,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325289]

● בשיכון ה' 2.5 עקית + אפשרות בניה עד 150 מ"ר, מיידי, חזית, $152,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325291]

● בעלי הבזק 3.5 יפה ומושקעת ק"ג חזית $145,000 בלעדי "סן חן" (03)5793266
[325295]

● ברח' מנחם 3 עקית יפה, חזית, ק"ג, $142,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325296]

● 3 בנויפלד ק"א יפהפיה + פ"א, חזית, $129,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325297]

● 4 עקית בקהילות יעקב, בגמר בניה + מרפסת שמש עקית, דייר בכל קומה, $204,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266.
[325298]

● 4 + 2 גג, עקית, חזית + מעלית, בהרצל, מושקעת, מיידי. $305,000 "יסן חן" (03)5793266
[325299]

● בחשלושה 4 עקית כ-120 מ"ר, ק"ג + מעלית מפוארת, $225,000 "יסן חן" (03)5793266
[325300]

● 2 + מרפסת, ק"ב, בקרית הרצוג + אפשרות בניה בצד הגג, מושקעת, $ 96,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325301]

● בבניה במרכז בעלי מלאכה, 4 + מרפסת שמש הול, סטנדרט גבוה, גמר בניה תוך 10 חודשים. ע"י קבלן אמין, החל מ' $ 205,000 בלעדי "יסן חן" (03)5793266
[325302]

● במחם! בסביבה שקטה, 3.5 גדולה, יפה ומושקעת. (03)5708771
[325308]

● במרכז! 3 גדולים + מרפסות, ק"ב, מאווררת (03)5702741 $200,000
[325309]

● 2 יפה ומסודרת ק"ג בבילו 8 (03)6199551 ששון
[325316]

● במרכז מאיר 3 גדולים ק"ג כלי + תוספות (03)5709450 $180,000
[325413]

● דירת חדר גדולה + חצר במרכז. (03)5709687 $93,000
[324487]

● 9 חדרים + מפוארת + אפשרות חלוקה לשתי דירות ב"זכרון מאיר" $400,000 בלעדי!!! מיידי "שפיצר נכסים" (03)6188685
[325909]

השכרה ב"ב

● 2 מרוהטת, מרכזי $470 מראש חודש מר חשון. בערב: (03)9313223
326015

● לזוג צעיר! 3 חדרים משופצת כחדשה במקום מרכזי בשעות הערב (03)6180587

● 4 + מפוארים ומרוהטים, בבן זכאי, לתקופה, אפשרי רק לחגים, מיידית, ללא מתווכים. (03)6760073
326039

● במרכז ב"ב! להשכרה חדר + מטבח ושרותים, ק"א. (03)5707846
326040

● באמרי ברוך 3 מרוהטת + מזגן, אפשרי למשכנת (03)5709782 אוה"צ.
326095

● 3 חדרים באבטלין ק"ב 3 כ"א חזית (03)6183857.
326144

● 2 מרוהטת במרכז טלפון + מזגן (03)6188669
[325401]

● לזוג 2 מרוהטת, מאווררת, בר יוסי, ק"א, ע"צ. (03)5700803
[326052]

● 3 יפים, בהשומר, ק"ד לזוג צעיר, מיידי (03)6189672
[326057]

ביקוש דירות ב"ב

● דרושה דירה מרוהטת ומטבחה בעזרא/גוזמיה לחודש תשרי. (03)6193056
326044

אילנה סטודיו לפאות
לשעבר מסלון פאות יפה
ר' עקיבא 65 בני ברק טל: 03-5784004
מבחר פאות מכל היצרנים
בהדראות: אילנה בן שלמה
עיצוב פאות ברמה בינלאומית

עסקים ב"ב

● למסירה חנות פירזול, עקב מחלה פרנסה בשפע. (03)6193818
326200

● למסירה מינימרקט עובדת מצוין. + לקוחות קבועים. (03)5797676 (03)6197974
326223

חנויות ב"ב

● למכירה חנות במרכז רבי עקיבא, חזית כ-30 מ"ר "מרכז — הדירות" (03)6182903
326323

● להשכרה מינימרקט באבן גבירול 10 ב"ב, מיידי (03)6198361 אוה"צ.
[325285]

● לרציניים בלבד למכירת חנות גלידה פרנסה בשפע, ברבי עקיבא. (03)5783270
[325434]

מחסנים ב"ב

● במרכז הארץ להשכרה מחסן 100 מ"ר + משרד ק"ק. (03)9607024 (08)282833
326154

אשדוד

● למכירה ברובע ח' 3.5 חדרים + הול + סוכה ק"ב, חזית $105,000 (03)5709229 (03)5701810
326233

● מבחר דירות בכל הקריות החרדיות. לקניה ולהשכרה. כמו"כ דרושים דירות. (08)561575 אוה"צ
324235

● להשכרה 3 חדרים "במשכנות חרדי" מיידית, ללא תיווך (03)5741032
326271

● המתווך באשדוד!!! מבחר דירות לקניה ולהשכרה וכן דרושות דירות להשכרה/לקניה (08)653072 מאיר לפה.
[199017]

בגדי הריון
במבחר גדול
כל ערב 8-10
ברח' דברי חיים 7 י"ם

ב-337 דגמים יפהפיים
לחגים במחירים אפסיים
חליפות אלגנט חליפות ספורט חלוקים כל ערב ומוצש"ק מ-10.00-8.00 ב-337/11
שכ' אורחהחיים ב"ב

למכירה
בדים לסוכה
עבדי ביטנה
בסיטונאות
ובמחירים נוחים
(כולל הובלה לבני־ברק)
ב. פרנקל בע"מ
טל' 03-5606419

הובלות ביחד
* מחירים מוזלים
* רכבים חדישים
* הנהלה חרדית
הובלות דירות ומשרדים לכל חלקי הארץ
פירוק והרכבת כל סוגי הרהוט.
אריזת דירות בשיטה אמריקאית.
ביטוח בהעברה מ.פ. 3920005180
טל: 808745 / 050-407074

סופי SOFY
המרכז לבגדי הריון
הגיעו חליפות מקסימות לחג וליום חול
חיסול דגמי קיץ
חליפת שבת 220 ש"ח
רח' 337 ב"ב

CHIC LADY
הרב ניסים 5 ב"ב
ערב ערב 11 - 8 ומוצש"ק

CLASSIC First Lady
ראשונות בעולם ובישראל! בטיב, ביופי ובעיצוב
הגיע משלוח חדש !
דגמים מקסימים
במחירים ובתנאים מצוינים
ניתן עדיין להשיג מבחר פאות ממלאי הקודם
במחירים הזדמנותיים
פתוח רצוף 19 - 9, כולל יום ג' - ו'
הפסגה
רח' ר"ע 78, בני ברק, טל' 03-5796682

בחזו"א 44 ב"ב
חיסול בגדי
קיץ מארה"ב
במחירים מוזלים כל ערב 8-10

הדברת מזיקים
"סלע"
ללקוחות: ללא הוצאות הכלים
למקקים: אחריות לשנה
ברשיון מס' 197
מחלקה לניקיון פוליס, שטיחים ורהיטים
03-494936 ,498151 ,6473271

שווה לבדוק!
איבחונים בכתב יד
לצרכים שונים
• שותפויות • התאמת עובדים
סובה קליסקי גרפולוגית
פסיכולוגית 03-5467430

אפנת נשים מעולה
מבצע
מכירות ענק
לקראת החגים
5
תשלומים
פתוח בין השעות
4.30 - 8.00 10.00 - 1.00
10.30 - 1.00 יום ו'
יעקב מאיר 9 גאולה

לבגדי המשפט בירושלים
כתבנים/ות
מהירים/ות
ואנטלגנטים/ות
הדפסה בשיטה עיוורת
העבודה באולמות הדיונים
משרה קבועה ומשתלמת
02-247086 4

מבצע לחגים
במחירים
ללא תחרות
מכירת פאות
איכותיות
בתשלומים נוחים
אצל פאנית
מנוסה וותיקה
03-5708096
אל תחמיצו!!!

חדש! לקראת החגים
מקטה, לילות שמלות יפהפיות לחג ולחתונות 4-16 וכן חיסול בגדי קיץ במוצש"ק ובכל ערב 8-10
דמשק אליעזר 39 ב"ב

חדש!
לדרישת לקוחותינו
המרכזים שוב ניתן להשיג את השמלות המבוקשות והאקסקלוסיביות
Mein Kind
AMERICAN STYLE
ששיות כל מחיר
מגיל 3-14
בערבי שני ושלישי 8-11
בגשר החיים 3 כניסה ה'
(פינת רש"י 99)
ירושלים

בבני ברק
דרושה דירה
מרוהטת קומפלט ומסודרת לפחות 4 חדרים לכל חודש תשרי תשנ"ו
טל. 050-279528 03-5748743

לאשה ולנערה
במנחם משיב 4
מבחר מיוחד מארה"ב ואירופה לחול לשבת וחג
בגדי קיץ במבצע עד 50%
כל ערב 8.30 — 10.30

יאנג לוק
רח' יהודה הנשיא 34 ב"ב
לפי בקשת לקוחותנו
מכירה מיוחדת
לקראת החגים
דגמים בלעדיים ויחודיים
המלאי מצומצם
מחירים מחים מ-300 ש"ח
שרות אמין כמו"כ שמלת כלה מיוחדת
חדש * קורס ללימוד תפירה וגזירה.
פרטים בטלפון
פתוח: במוצש"ק 8.00-11.00
בימי ג',ז 4.00-7.00 או עפ"י תיאום טלפוני 03-6776140
בגבעת שמואל

מכוני ריקמה ממוחשבת
תדפסות ויד שניה
רקמה על תשמישי קדושה, ביגוד ומוצרי טקסטיל
*לבתי מלאכה ולתעשיה
טל. 03-5100603 (ריקי)

חדש מארה"ב
מבחר יוקרתי של
בגדי הריון
אלגנט, ספורט אלגנט וליום יום
בימי א' - ב' בערב 8.00-10.00
רח' בר אילן 35 ק"ב י"ם
או בתיאום 02-521014

אמריקן טקסטיל
בגדי מחוכים ...
רח' שפת אמת 10 ב"ב
שעות פתיחה: אחה"צ 5.00-8.30
יום ג' לפנה"צ 10.00-1.00

אכסניית נוער
ובית הארחה
צפת
בלב הדר, קרוב לקריית האמנים!
חדרים עם מקלחות ושרותים צמודים
מדשאות למנוחה
ארוחות מלאות גלאט כשר
בסיס יציאה נוח לטיולים בסביבה
להזמנות: 06-921086
רח' לוחמי הגטאות 1

פרינסס רויאל בע"מ
יבוא ושיווק לבגדי נשים
חג שמח
הגיע מבחר ענק לקראת החגים
* חלוקים מרהיבים (ארוכים וקצרים)
בשלל דגמים וצבעים
* כותנות לילה לכל סגנון
* הלבשה תחתונה בכל המידות
רח' שרי ישראל 1/א א-ה 9.30 - 7.30 בערב

מכבי
קופת החולים הטובה בישראל
למכירה בהזדמנות
קסטות לצילומי רנטגן תוצרת CURIX-AGFA מכל הגדלים עם מסמי הגברה (FOLIA) רגילים במצב מצוין.
המכירה תבוצע ביום ב' 18.9.95 החל משעה 9.00 בבוקר במחסן רוקחות, רח' בולסימור 4 פתח תקוה.
סיור מוקדם יערך ביום ה' בתאריך 14.9.95 בשעות 10.00—12.00
לפרטים נא לפנות למר עמוס פרידמן. טלפון: 03-5143650

סוף! סוף!
חוברת לימוד יסודות התקינה
מאלף ועד תו
ב-2 חלקים
להשיג בחנויות המובחרות
הפצה ראשית:
03-5780143
5780687
הנחות גדולות למורות ולמוסדות

נקיון אמיתי!
עם שואבי אבק
רוונטה
החזקים והאיכותיים ביותר
3 שנות אחריות על המנוע
1150W,1200W,1400W
מיוחד! שואב אבק ומים

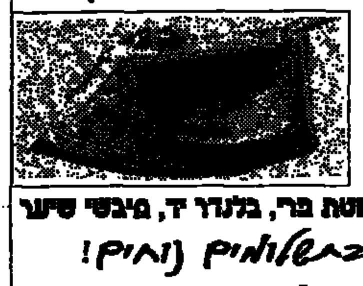

מבחר מגהצים מיוחדים וסובים ביותר, והכל של
רוונטה
חדש!
מערבל מזון ידני, מסחטת פרי, בלנדר יד, מייבשי שיער
במחירים ובתשלומים נוחים!
ניתן להשיג אצל "טכנו מיקס"
המרכז לתיקון ומכירת כלי בית חשמליים
ר"ע 72 ב"ב טל. 03-6194518 ובחנויות המובחרות
קבוצת פילוט
PILOT • Rowenta • Indesit
GRUNDIG

מכירת ענק לחגים
39 מכירות תחת קורת גג אחת
* ביגוד אלגנטי וספורטיבי לנערות ולנשים • בגדי ילדים/ות • הכל לתינוק
* הכל לילולדת • חלוקים, מגבות, מצעים וכל הבדויה לכלה • נעליים לכל המשפחה • מפות
• מטפחות, סורגים, ברטים וכובעים אלגנטיים לנשים • תכשיטים • צעצועים • ועוד...
המכירה תתקיים בעזה"י ביום שני ט"ז באלול
באולמי "בנות ירושלים" רח' בהר"ן 17 מאה שערים.
פתוח רצוף מ-11 בבוקר עד 11 בלילה
רמי כניסה 3 ש"ח

רוזה
ירמיהו 1 ב"ב, 03-5796621
הכי זול בארץ!!!
הזדמנות לקראת החגים
מיום א' מבחר חליפות תוצ"ח
במחירי חיסול
ב"ב קולקציה חדשה של חולצות, חצאיות, שמלות
מיום ג' בעז"ה — בגדי החורף

בגדים אלגנטיים
לנשים
במוצש"ק 11-9:30
בדבורה הנביאה 2 ב"ב

תמיד משתלם להכנס.
השם המוביל לאופנה
הכי הכי ...מחו"ל
לשבוע בלבד החל ממוצש"ק
כל דגמי הקיץ
בפחות מ-½ המחיר!!!
ר"ע 93 ב"ב טל. 03-5794630 (מול גן ורשא)

גן חמד
נדוניה, חלוקים ומפות
עזרא 66 ב"ב (בחניה)
כל ערב מ-5.30-9.30 מוצש"ק 9-11
הגיע
מבחר ענק
* סטים מצעים
* מגבות
* חלוקים
* מפות רקומות
הכל תוצ"ח טיב מעולה
לרגל הפתיחה
מבצעים מדהימים:
* חלוק במת מ-20 ש"ח
* חצאיות בחולצות מ-17 ש"ח
* מגבות רחצה מ-24 ש"ח
* חליפות לחג לבנים רק 75 ש"ח
בכל קניה בסך 300 ...
של סט נדוניה לכלה

בגדי הריון
אמריקאיים
הגיעו דגמים חדישים ויפהפיים לקראת החגים המבחר המרשים ביותר במחירים הנוחים ביותר מכירת סוף העונה — נמשכת בימי ראשון, שני, שלישי, רביעי, מ-8 בערב ברח' הר סיני 25 ב"ב (הכניסה רק מרח' קהילות יעקב)

מבצע מאווררי גל'און
לרגל החגים הבעל"ט
מבצע למוסדות ובתי כנסת
למאווררי גלאון "24 "20 "18 "16
הידועים באיכותם ובאמינותם

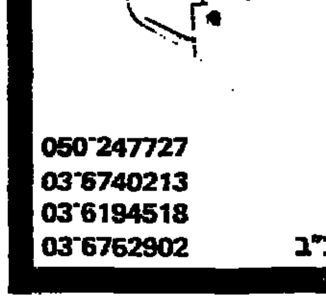

להשיג:
ג.א.ת. סוכנויות בע"מ רח' בר יוחאי 8 ב"ב
סכנו מיקס ר' עקיבא 72 ב"ב
ביגל שמעון סיטונאות חשמל קהילות יעקב 44 ב"ב
050-247727
03-6740213
03-6194518
03-6762902

אורית אליצור
יצירות אופנה
איוחד!! איוחד!!
מבצע עד החגים בלבד!!
קני חליפה מיוחדת
ב-600 ש"ח וב-3 תשלומים
וקבלי במתנה חליפת סריג יפהפיה!
כל הקודמת זוכה!!
רח' ההסתדרות 2 פתח תקוה
טל. 03-9317254

מכון להכשרה מקצועית
שליד מכון בית יעקב למורות
בשיתוף עם משרד העבודה והרווחה
שמח להודיע על
המשך הרישום לקורס
מזכירות ממוחשבת
המיועד להפתח בעז"ה לפני ר"ה תשנ"ו
הקורס יתקיים חמש פעמים בשבוע בין השעות 8:30-14:30 ומיועד לנשים או בנות מעל גיל 19.
לפרטים והרשמה יש לפנות למכון בית יעקב, ככר לוין, לגב' רחל שפירא חדר המזכירות, בין השעות 10:00-12:00 טל' 318643.

צעצועי שטראוס
לשעבר מול ביקור חולים
מבחר ענק של צעצועים משחקים
ממיטב היצרנים מבצעים לרגל החגים
עמי חכמי - .76 ש"ח
פלינו/רמי - .72 ש"ח
פעלולון 64 צלילים מדבר 62 ש"ח
קוביות מגנט 22 ש"ח
בית בובות דופלו דגם 2792 - .150 במקום 225
מלאי מוגבל
למביא מודעה זו טייפ פישר פרייס במחיר מיוחד
חדש משחק האורות לגילאי +6
משחק מחשבה אלקטרוני מהמתקדמים ביותר
המבצע בתוקף עד ט' בתשרי
פתוח רצוף 8:00 — 9:30 רח' מלכי ישראל 8 טל' 02-377559

הודעה לכל תושבי בני ברק
נפתחה בס"ד חנות פירות וירקות
בסיטונאות וליחידים
במחירים הכי זולים בעיר!
תושבי בני ברק מוזמנים לבוא, לראות ולהיווכח!!!
מבצעים מיוחדים לקראת החגים
מחירים לדוגמא:
בצל 0.60 אג' לק"ג
תפו"א 1.59 ש"ח לק"ג
תפו"ע חרמון 3.30 ש"ח לק"ג
חציל 0.99 אג' לק"ג
שוק בני ברק
פירות וירקות - בחצי חינם!
בהשגחת הרב לנדא שליט"א
סחורה טריה יום יום.
פתוח כל יום מ 8:00 בבוקר עד 22:00 בערב ללא הפסקה. חניה בשפע רח' שלמה המלך 25 (מול אשפר בשר). טל: 03-6761625

בית שמש

● למכירה בגולה ומשוחה 3 ק"ב, מרפסת + נוף + אפשרויות (02)9918505.
326507

ביתר

● לאור הביקוש הרב: חברת "יהאודים שרכבי" מתחילה את מכירת התעיה בביתר חיים (050)323320 (02)388802.
326131

● למכירה 4 ק"א כניסה נפרדת + חצר ומחסן (02)806050

חיפה

● בלעדי: בהשילוח דירת חדר גדולה + 2 מרפסות, אפשרי לשפץ 2 חדרים, ק"א $50,000 * בובלין בהזדמנות 2 חדרים ק"ק $48,000 3 חדרים ק"א $72,000 * בהשילוח 2 חדרים מסודרת + מרפסת ק"ב, חזיתית $80,000 * במיכאל 2 חדרים + פ. אוכל + מרפסת סגורות, משופצת $77,000. * בהזילת מיכאל חנות גדולה להשכרה $300 "יתוך וילנגר" (050)406419 (04)668141
[325079]

פתח תקוה

● בפרויקט יחודי לציבור החרדי בפ"ת, למכירה 5,4,3 חדרים. (050)351372 (03)5624505/7
326160

קרית גת

● למכירה 2 חדרים + מרפסת עם אופציה לבניה (07)815522.
326236

קרית הרים לוין

● למכירה 3, ק"א, חזית, כ"א, מ־ 19.30 — 21.00 (03)6487234
326296

קרית מלאכי

● בקרית מלאכי, למכירה 3 חדרים בשכונת חב"ד. (08)582550 (050)309822
326042

רחובות

● דירת 4"6 + סוכה, קטגר גדול + גינה "ידיד — פלוס" (08)492442
325862

רמת גן

● למכירה בחזי ה"בלויים" 4.5 מר שקעת 130 מ"ר. (03)6779294 (03)6734764
326050

קייט

● לריה! להחליף דירתו + מזגנים בבני ברק במכון מאיר, בירה בירושלים בטאלה/בוכרים. (03)5702125
326004

● ברבינו גרשום ליד יואל, 3.5 חדרים כחדשה, כ"ח אלול — כ"ה תשרי $2000 בגמ"ש (02)322991
326245

● ע"י עזרת תורה 2.5 לחודש תשרי + סוכה בניה (02)374190
326308

● בנוה — צבי 3, נקיה, סוכה + נוף לחודש תשרי (02)821521
[325320]

● לסוכות!!! בגוש 80 מיוחב"ק — ד"ה יפהפיה!!! עדיפות לחג!!! (02)374273
[325423]

● 4 בורי אוטיה, מהודרת, מכ"ד אלול — ב' חשון. (02)827572
[324607]

● במקור ברוך מכ"ג אלול. מוארת. סלון ענק + 4 (06)989324
[325439]

● מעוניינים להחליף דירתו בצפת או בבני ברק בדירה בירושלים לראש השנה (06) 972346 (03) 5702389
[325481]

דרושים־עבודה

● הצעה למכירה קבועה מבינוך: * לשעונים יוהפיים מלונדון * לתכשיטים מצפים מפריז. הרוויח...!!! (08)564360
195672

● למשרד עו"ד דרושה פקידה, ידע בוורדפיל 4.5 (02)235987
325344

● קופאית מנוסה ואחראית. לפנות לצרכנית "שערי חדי" ים סוף 101 ים
325614

● דרושים אברכים למכירת ארבעת המינים בזוכנים בבני ברק. (03)5799954
325729

● למוסד חנורנין דרושה מרגיה רוזקה לגנוה י"ב עם ליגה (02)6523291.
325943

● למלון התוף אשקלון דרוש סוכן מכירות מנוסה ובעל קשרים טובים, במגזר החרדי. (07)735111
326041

● דרושה מגדיש ל־3/4 משרה + עבודת פקידות (02)380699 (02)378380
326108

● דרושה פקידה ידע בקלדנות נסיון למשרה מלאה, (02)231391 ניסים.
326134

● דרושים 1) מנהל עבודה 2) נהג רשיון ב' (050)403527 (03)6778823 מיום א'.
326148

● לישיבה בפ"ת דרוש: איש תחזוקה יודע שטל: (03)9311093.
326141

● דרושים: למוסד "ישפע מהודרך" בבני ברק עובדים כלליים + עובדי נקיון עבודה במשמרות, תנאים טובים (03)6136162 (03)6133389.
326147

● לחברה בינלאומית בענף הקוסמטיקה דרושות 6 יועצות בענף. * אם את מעוניינת להפוך את סיפור הצלחה של מאות נשים, לסיפור הצלחתך האישית. * אם את מעוניינת לפעול בתחום ייעוץ אסתטיקה ויופי, להגיע להכנסות גבוהות לשווק מוצרים באר כות בינלאומית * עבודה בשעות גמישות * קרוב לאזור מגוריך * הדרכה מקצועית מתאימה. מועמדות מתאימות הענות על הדרישות, מוזמנות להתקשר ל: (03)5704272 בין השעות 5.30 — 7.00 אחה"צ. מ־ 8.00 — 11.00 בלילה. רק מועמדות מתאימות ייענו
326149

● למוסד חשוב דרושים מתרימים בארץ ובחו"ל, בתנאים טובים. (03)6768970
326207

● בבני ברק, דרושה מוכרת מנוסה ואחראית לחנות מתנות. (03)5796178
326210

● דרוש עובד מעל 22 + רשיון * סוכן + רכב. (03)5797676
326225

● דרושה פקידה + ידע בהנהח"ש לחצי משרה לחברה בירושלים (02)378380 (02)380699
[325537]

● דרושה אשה /בחורה למגורים עם אשה מבוגרת. (02)388438
[325334]

● גננת (מגיל 35) לס"ם + אופציה לקביעות, לגילאי 8 חודשים — 3 (מאחורי סוכות) (09)7746702
[325406]

● לסוכנות ביטוח בירושלים, פקידה חרוצה עם נסיון בביטוח. (02)619708 בחול.
[325420]

● לאישה מבוגרת (לא סיעודית) דרושה עזרה חלקית (כולל בישול) (03)5464306
[325454]

● מציעים בבני ברק מקום מגורים אצל אשה מבוגרת ועצמאית + עזרה קלה פרט לשבתות (03)5702786 (03)5791507
[325463]

● דרושה מזכירה + ידע במחשב + ניסוח ברמה עיתונאית, למשרה מלאה. (02)373487 אך ורק בערב 10.00 — 9.00 בלבד!
[325478]

● בית דיל, בחורה דוברת עברית חובה למשרה חלקית / מלאה טלפון: (02)630247.
[325564]

● בית דיל בחורים לעבודה במחסן בתנאים נוחים. טלפון: (02)630247.
[325565]

● דרושות קופאיות לצרכניה חרדית!!! טל: (03)5740645
[325783]

● דרושה תורנית חרוצה ואמינה למשק בית כל יום, תשלום חודשי. טל: (03)5796626.
[325963]

● דרושות מורות וגננות מוסמכות בעלות נסיון, למוסד חינוכי באזור ירושלים (02)806252
[325983]

ביקוש עבודה

● התפנתה מזכירה מנוסה לניהול משרד. בהצעות רציניות לת.ד. 2758 ב"ב.
326094

מטפלות

● דרושה מטפלת ל — 2 ילדים + עבודות בית קלות (02)810674.
326128

● דרושה מטפלת באידיש בבנינו בהר — נוף 4"8 (02)6525756
326284

שיפוצים

● שיפוצים כלליים. מבצע: חדר החל מ־ 300 !!! (03)5798272 (03)5796140.
325935

● צבע פלוס! צביעת בתים וחדרי מדרגות במחירים מפתיעים (02)380422 (02)240619.
326121

● צבע + הריסה + בניה + גבס + קרמיקה + אינסטלציה (050)298139 (03)9670280
[212433]

סיוד וצבע

● מבצע ארצי! סיוד דירה ריקה 900 ש"ח. (052)510480 (03)5705341
326278

סיעוד

● התפנה מקום לקשישה סיעודית במשפחה מסורה ומנוסה. (03)6776873
326221

קורסים

● מורה מוסמכת לאורגן ולאורגנית מקבלת תלמידים/ות במחיר מיוחד. (03)6186403 (03)5793973
326263

● קורס לפרסום שיווק ותקשורת (מחזור רביעי) עיתונאות, יחסי ציבור, דוברות, תקציבאות, מכירות ועוד... לפרטים: "שותר" (03)9678555
[213956]

● איכות ללא פשרות בקורסי בית המחשב, עבדך תמלילים, הנה"ח 2 + 1 ממוחשבת, "בית המחשב" 333/ (03)5799255

[325756]

● קורסי תכנות לגברים ולנשים ביסיון מחשבים" בב"ב (03)5708585 (03)5783350
[325402]

שיעורים

● קודס רציני ללימוד אנגלית, 12 קלטות 260 ש"ח, אידיש 170 ש"ח, ערבית 98 (גם בתשלומים) "ידגור", (03)6598597
[325532]

● מלמד בוגרת, בעל נסיון רב, מקבל תלמידים המתקשים במקצועות שרנות. (02)381771
[325483]

נגינה

● מורה מדופלמת מלמדת אקורדיון, אורגן, אורגנית, 120 ש"ח (03)5707597
[325438]

מכירות וקניות

● קנוד מייבש חדש באריזה, כל החלקים 1590 (02)812691.
325947

● מרכז התפילה שמואל הנביא 88 חידושו המלאי לקראת החגים.
325946

● מסרטה "סוני" חדשה, V — 30 במחיר הזדמנותי! (02)823913.
326089

● עגלת תאומים "פג" במצב מצוין, טלפון: (02)5796722
326213

● מציאה סט חדר שינה מסנדויץ 1900 ש"ח (03)5705614
326285

● מכירת ענק! 39 מכירות! * ביגוד לנשים, לנערות, לילדים/ות ולתינוקות * חלוקים * מצעים * מגבות * נעלי גשים * מפת * מטפחות * סודרים * כובעים לפאה * תכשיטים * צעצועים. ועוד. ביום שני ט"ו באלול באולמי "יבנות ירושלים" בהדרין 17 מאה שעשים. הכניסה 3 שקל.
326301

● מיקסר קנוד חדש באריזה + כל החלקים. (03)5709712
[325198]

● בעלי מכירות שמעוניינים להשתתף ביריד מכירות בב"ב להתקשר: (03)5795741
[326067]

● למכירה מערכת סלונית במצב מצוין. (03)6771797 (03)5747580
[326070]

● בהזדמנות!!! למכירה תנור אפיה "כל אפולו" + כיריים במצב מצוין + חלקים לפסח) 700 ש"ח בלבד! (03)5784439
[324886]

רהיטים

● ארונות הזזה, נישות, חדרי ארונות, רהיטי ילדים, ספריות, תריסים וחיציאנים, דלתות הרמוניקה. ייעוץ בבר חן. (03)9664063/4
326226

מזגנים

● כל סוגי המזגנים!!! יעוץ חינם!!! בנימין מוסבכר (02)322523
[197874]

● "איציק" מכירה ושרות לכל סוגי המזגנים במחירים נוחים! שרות אמין ומהיר! (03)5744535.
[215214]

מחשבים

● תיקוני מחשבים במחירים ללא תקרים, אחריות 3 חודשים (03)5709229 (03)5701810.
326237

● למכירה מחשב 486/66 אינטל דיסק קשיח מסך S.VGA (03)5709229 (03)5701810
326239

מכוניות

● G.M.C ספארי 1990, רמה 3 "יהודה מכוניות" (02)373323.
325942

● בהזדמנות! סובארו E.10 92, חד צוני ומכבי מעולה. (09)982441
326153

● סובארו סטיישן, 1600, 93, אוטומטית + מזגן + הגה כוח (08)472107

● אוטובוס מרצדס 303 1982 + מזגן מצוין. (050)303646 (02)431733
326232

● סובארו דסטי 86 יד ראשונה, 79 ק"מ בלבד. טסט לשנה, מושקעת, במצב מעולה. (02)821963
326319

● מיניבוס מיצובישי L 300 , 94, אוטומט, תוספות. (050)351453 (03)5225838
[325314]

הסעות והובלות

● נסיעות לכל הארץ, ירושלים — בני ברק 100 ש"ח (050)341203
326249

● G.M.C. 11 מקומות ממוזג טיולים לכל הארץ (050)207674
● הסעות וטיולים לכל הארץ. חדשים וממוזגים. (050)341203 (03)5706164
[322508]

● ירושלים — ב"ב 100 ש"ח ולכל חלקי הארץ (050)241185 (03)301988.
[325010]

● הסעות לכל הארץ ותחב"צ, חבר לחי ירושלים בב"ב (050)398650
[155361]

● G.M.C ספארי, טיולים לכל הארץ ירושלים ב"ב (050)276012
[325721]

בריאות־טבעונות

● הרשמה אצל ד"ר ספיבק רופא אמריקאי בכתובת חדשה: חגי 32 ק"א מהחצר (02)3766369 — חיפש במחשב לטיפול הכי יעיל — בדיקות במקום כל הקופות.
325945

ריתמיקאית

● ריתמיקאית מוצלחת בגננת מסלול מוזיקה, מעוניינת בתעסוקה. (02)370698 (02)6536777
325463

דפוס

● כל עבודות הדפוס, הכי זול ואמין! שלמה המלך 21 טלפקס: (03)5743610
326175

כלים

● לבעלי שמחה! השכרת כלים מרהיבים, בלי מאמץ וטרחה. (02)371080
326234

מטהרי מים

● מטהרי מים כל סוגי הפתרונות בנימין מוסבכר (02)322523
[211387]

קבלנים

● קבלן רשום חרדי מבצע עבודות בניה שלד וגמר + שיפוצים (050)351579 (02)382565
[322821]

רילאקסטייט

● אחזקת וניהול דירות לתושבי חו"ל, סדירות מובטחות מקצוען חרדי מב"ב. (03)5704874
[207367]

אבדות

● ביום שלישי י' באלול, אבד בקו 7 "תופשי תורשי" ע"ש קמינקר (02)374200
326087

שונות

● מאפרת מקצועית לכל אורע מגיעה לבתים (03)7521968 מכלל.
326122

● חדש! שרות משלוחים מבני ברק לירושלים בימי א'־ה' (03)6771143
[325286]

סלון פאות "יפה" Yaffa wigs

Yaffa wigs ז'בוטינסקי 10 ב"ב 03־5796801

מבחר עצום של פאות בכל הצבעים הרצויים!!

צוות פאניות מנוסות עומדות לרשותך הכנסי עכשיו אלינו ותבחרי את הפאה והפאנית שמתאימה לך!!

דבורה, מירי שכטר, פיירה מירי קדיש, שרת האוירית...

פאות חדשות... חדשות!!!

Yaffa wigs

רולקס - 100% טבעי - ROLEX
פאשן - טבעי מעורב - PASSION
עכשיו בכל הצבעים אצל הפאנית שלך!!!

עם כל קנית פאה 100% טבעית תקבלי שי יומן מנהלים מהודר!!!

בברכת שנה טובה

בס"ד יום ה' תשנ"ה י"ג באלול תשנ"ה

הדף היומי בבלי: שבועות ח
ירושלמי: סוטה נג
משנה יומית: סוטה ז, ב־ד
הלכה יומית: שו"ע או"ח רס, יב־יד
רמב"ם יומי: הל' גירושין פ' י"ג
הל' יבום וחליצה פ' א־ב

י־ם	ת"א	חיפה
סוף זמן		
7.41	7.43	7.41
9.00	9.01	8.59
5.56	5.57	5.59
צאת לבד		
3.46	3.48	3.47
5.20	5.21	5.15

ב"ש	אשדוד	צפת
סוף זמן		
7.39	7.43	7.43
8.58	9.02	9.01
5.57	5.57	5.59
צאת לבד		
3.43	3.49	3.49
5.15	5.22	5.20

קול הדף

לשמיעת השיעור בדף היומי — בבנ"ח (03)5794301 ,(03)5794001 ,(03)9342811 ב"ב (08)491919 ,(04)672111 ,(06)938111 אידיש (02)385843 ,(03)5794111 ,(03)9342812 ב"ב (08)492999 ,(04)672006 ,(06)938220 אנגלית (02)385844 ,(03)5794360 ,(03)9342813 (08)493050 ,(04)672006 ,(06)938220 שיעור דף היומי הירושלמי בעברית (02)385840 ,(03)5794370 משניות עברית + אידיש (02)385841 ,(03)5794380 (08)492728 ,(06)938244 השיעור נתמל בכל יום עבודה.

קול הלשון

לשמיעת השיעור היומי בספר "חפץ חיים" — עיקרי דינים. (בעברית) גברים (03)5709806 ,(02)371333 — נשים (04)677192 ,(02)373757 — לאזור הדרום: תפרח — גברים (07)926669 נשים (07)925670 (07)925671.

"ארון קשבת" (02)813370

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: שישי: ארנונה, רח' לייב יפה 9. שבת: שטראוס אי, רח' אבינדווי 3. מוצ"ש: סנטר פארם, רח' הר התרצבים.
תל אביב: שישי: בס, רח' פרישמן 66. פארברקס, רח' יהודה הימית 61, יפו. שבת ומוצ"ש: בן יהודה, רח' בן יהודה 142. בריאות, רח' המלך ג'ורג' 28.
תורנות לילה ביתורות עד השעה 03.00 לפנות בוקר בימים א' — ה' בית מרקחת "בן יהודה", רח' בן יהודה 142. עד השעה 24.00: בימים א' — ה' ומוצ"ש סופרפארם רמת אביב, רח' אינשטיין 40, רמת אביב.
בני ברק (רמת גן): שישי: רשי, רח' רשי 13, ר"ג. שבת: עליה, רח' קריניצי 2, ר"ג.
חיפה: שישי: מגן דוד, רח' גאולה 13. שבת: קרית אליעזר, רח' כנר מאירהוף 6.
הקריות: שישי שבת: קופ"ח הרמן, רח' סמטת מרדיק 4, ק. מוצקין.
פתח־תקוה: שישי שבת: קופ"ח הכללית, רח' ההסתדרות 21.
נתניה: שישי: קניון השרון, רח' הרצל. שבת: כלל פארם, רח' סיר בריזין 60.
חולון: שישי: חורי, רח' סוקולוב 70. שבת: גני בתרים, רח' הנביאים 3, בתרים.
בתרים: גני בתרים, רח' הנביאים 3. שבת: גני בת ים, רח' הנביאים 3. קופת חולים, רח' קלוטי קדיר 20.
אשדוד: שישי שבת: בית מרקחת דן, רובע ד.
רחובות: שישי: הרדה, רח' שטרנזוסקי 67.
שבת: מאוחדת, רח' בנימין 13.
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מתבצעות בהדרך לכל עד 10 בלילה.
S.O.S. DOCTORS ביקור בית ע"י רופאים. 24 שעות ביממה. טל. 03־5033939

תורנות בתי חולים

ירושלים: שישי: שערי צדק — פנימית; ביקור חולים — ילדים; הדסה עין כרם — כירורגיה, אורטופדיה, נשים, עיניים, א.א.ג.; שבת: שערי צדק — ילדים; ביקור חולים — נשים; הדסה עין כרם — פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.
תושבי השכונות: לכות, רמת אשכול, גבעה צרפתית, נוה יעקב, הרובע היהודי, הגבעה, גילה, תלפיות ומעלה אדומים — רשאים לפנות לבי"ח הדסה הר הצופים בכל יום מימות השבוע והוא מהוה בי"ח אזורי עבורם. ברשותם כמו כן לפנות לבתי חולים אחרים ביום תורנותם.

פארם־אקס
בית מרקחת בסנטר 1 פתוח רצוף 24:00 – 08:30 טל: (02) 377667

שערים יציגים

סל המטבעות	3.4507
דולר ארה"ב	3.0430
מרק גרמני	2.0613
לירה בריטית	4.7162
פרנק צרפתי	0.5981
ין יפני (100)	3.0958
פרנק שוויצרי	2.5075
דולר קנדי	2.2756
דולר אוסטרלי	2.2845

המודיע
עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
●
איזור התעשיה מקור ברוך
רח' יהודה המכבי 5
טל' 8־02־389255 ● ת.ד. 1306
פקס. 02־389108
●
דפוס "הדי" בע"מ
●
הדפסה: ג'רוזלם פוסט
●
סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307
טל: 03־5609353
●
סניף בני ברק: ר' עקיבא 147
טל. 5792490 פקס' 5707673
בערב טל' 03־5784439
●
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנון
●
סוכנות בארצות הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230 U.S.A.

פאות פיים PAME
קונה - פאה? מחפשת איכות, עיצוב ומחיר? ל"פיים" יש מבחר הצעות!!
לכלה: קרה ארוך
★ דאלאס טבעי 100% H.H. רק 590. ★ ביוטי טבעי 100% H.H. רק 660.
★ סופר דיסטבעי 100% H.H. רק 580. ★ שר טבעי 100% H.H. רק 700.
לכלה חדש! ריאמונד טבעי 100% H.H. רק 690.
דרשי את הפאנית "פיים" טלפון לפאניות 03-5795071 שלך רק

לרציניים!!!
למכירה בצפניה י"ם
4 חדרים מרווחים (אפשרות רק ל־3) ק"ב, 3 מרפסות, מזרח דרום מערב
$260,000
050־347334

"ג'ודי אקסלוסיב"
ר' עקיבא 79 ב"ב
כתונות לילה תוצ"ח 59, שמלות בית מריקו 39, פיג'מות תוצ"ח 65, חלוקי מקטי בדגמים בלעדיים. גם תוצ"ה — בהנחה
לכלות — הנחה ותשלומים נוחים!

קידי שיק 20% 30% 20%
רח' כהנמן (השומר) 100 בני־ברק (בית חדד)
הגיע סחורת חג וחורף חדשה
בדים יחודיים יפיפיים ממיטב תוצרת הארץ ותוצ"ח
נמשך מבצע ההוזלה על כל בגדי הקיץ עד 50% הנחה

MaM בגדי הריון
מבחר ענק לחגים שבת ויום יום
במחירי סוף עונה
מכירה קבועה
כל השבוע בקר 1 – 10
ערב ערב ומוצש"ק 10 – 7
רח' השומר 43 ב"ב (מול אסם) טל. 6185003

חג באוסדורף!!!
כל ערב 10-8 סורוצקין 41 טל: 387122 לתאום שעות אחרות: 382868
הגיע מגוון ארה"ב של חליפות ושמלות לחג ולפתיה מארה"ב לנשים ונערות האסק היום רק אצלנו

AVIA
ר' עקיבא 3 ב"ב
50% מהמחיר
על כל הסנדלים והקבקבים הפתוחים
במשך 2 ימים
יום א' ויום ב' בלבד

מבצע
שמלת כלה חדשה ב־1800 ש"ח
כמו כן ניתן להשיג מבחר גדול של כתרים במחיר הזדמנותי
צוות מסור ומהימן יעמוד לרשותך
פתוח רצוף 19 - 9, כולל יום ו'
"סלון הפאה" ר"ע 78, ב"ב, 03-5796682

HAGAR
השכרת רכב
השכרה באם אוו ממוזג 840 ש"ח לשבוע 03־5700203

SHANNEL **שאנל**
לשבוע ימים בלבד. לרגל החלפת הקולקציה
כל דגמי קיץ עד 50% הנחה
רח' ר' עקיבא 34 ב"ב. טל. 5790613

חן בלבן
יבוא שמלות כלה מפוארות "חן בלבן" סלון שחיפשת
שמלות ערב
שושבינות לכלה ולחותנת
בית יוסף 17 (מאחורי מכבי אש) ב"ב
טל. 03־5796914

Young Line
אופנה אקסלוסיבית לנשים ונערות
רח' הרצל 43 (פינת סמטת אד"ר) ק"ק ב"ב
קולקציה חדשה לחגים מ־280 ש"ח
מכירה מיוחדת במוצש"ק משעה 8.00 עד 10.00
וכל השבוע א'־ה' מ־10.00 עד 15.00 לפנה"צ
יום ו' בלבד גם מ־7.00-9.00 בערב בלבד
נשמח לראותכן, שרה ועליזה

שמלות כלה
מרהיבות, למבינות!
בדגמים יחודיים
03־6192710 "דינה"

"רהיטי זיו" - א. גולדקנופף
רחוב יוסף דיו 8 ירושלים טל. 374575 מען: 02־388516
עיצוב מיוחד למיטות נוער
לתשומת לב!
הרהיטים שלנו מיוצרים ונמכרים אך ורק במפעלנו - "רהיטי זיו" רח' יוסף דיו 8
ואין לנו סוכנים בשום מקום אחר!

אופנת ראשל
בגדי נשים ונערות - אלגנט וספורט אלגנט
מכירת סוף עונה - 190 ש"ח לחליפה
כמו"כ מבחר דגמים חדיש
המכירה אייה במוצש"ק וביום א' י"ד - ט"ו אלול מ־21.00 - 23.00
רח' הרצל 51 בני ברק 03-5705034 (בנוסף עודפי בדים למכירה)

גן של אופנה JARDIN DE MODE
בית האופנה האלגנטי לנשים
אפשרות הזמנה לפי מידות-גם מידות גדולות במיוחד
הגיעו דגמים חדשים!!
להתראות שושי וסופי
פתוח במוצש"ק
פתוח בין השעות 6:00 - 10:00 בערב
רח' 337 בנין 7 שכ' אור החיים ב"ב
טלפון: 03/5783506

דברים יפים DY
שמחים לבשר לכבוד לקוחותינו על פתיחת חנות חדשה ברח' ר' עקיבא 123 (מול רח' חזו"א) ב"ב
הגיעו דגמים חדשים לאירועים, חגים וחורף בחנויותינו: ר"ע 88 ר' עקיבא 123
כמו כן מבצע חליפות יבוא החל מ־ 250 ש"ח בחנותנו: ר' עקיבא 141
לשירותך תמיד, דברים יפים

לקראת החגים!!!
ביגוד יפהפה לנשים ולנערות
חיסול הקיץ בעיצומו!
כל ערב 8.00-10.00
דברי חיים 9 י־ם

מכירה! מאיטליה וצרפת
לחגים
בגדי נשים ונערות
במוצש"ק מ־ 8.30 - 11.00

פינוי
רחוב מלכי ישראל 8 ירושלים
מבצע חיסול קיץ!!!
מכירה במוצש"ק 8.30 -11.00
מבחר מרהיב ומגוון לנערות ולנשים גם במידות גדולות
חולצות וחליפות תוצ"ח ❖ הנחות ענק ותשלומים נוחים
הגיעו הדגמים החדשים לחגים!
פתוח: א'־ו', 10.00 - 1.30, מנחה"צ: 4.00 - 8.00
בברכת שנה טובה ונאה

החגים מתקרבים! מתנות קונים בקניון רפאלי ר' עקיבא 115 ב"ב
במחלקת כלי כסף:
תצוגה חדשה ומרשימה של כל כלי הכסף: גביעים, מלחיות, בשמים, כוסיות, מגשים פמוטות ועוד ועוד
עכשיו במבצע:
★ כלים לדבש במבחר ענק החל מ־75 ש"ח בלבד!
★ כלים לאתרוג בדוגמאות מרשימות,
רק השבוע 10% הנחה!
במחלקת זהב:
מבחר ענק של תכשיטי זהב שטרם ראיתם
לקראת החגים קבלנו קולקציה חדישה ואופנתית ביותר!
בואו לבחור תכשיט יפה לחג, במחירים נוחים יותר!
עגילים, טבעות, שרשראות, צמידים תליונים ועוד ועוד הכל זהב 14K!
רק השבוע – 10% הנחה + תשלומים נוחים, כדאי!
הכנסו עכשיו לקניון רפאלי ותהנו מהמבצעים!

קנווד במבצע לחגים ב"טכנו מיקס"
המרכז לתיקון ומכירת כלי בית חשמליים
ר' עקיבא 72 ב"ב טל: 03־6194518
כל מוצרי קנווד עד 10 תשלומים
● מיקסר אורגינלי K.M.202 800 W (2 שנות אחריות)
● חדש! שואבי אבק חזקים במיוחד
● מטגנים מיוחדים ● מעבדי מזון מעולים
● מגהצים מכל הסוגים ● בלנדרים ועוד
תחנת שרות מורשה של קנווד
עם איכות ושרות ללא תחרות - רק לך קנווד הולכים

בס"ד
רוצים לחסוך זמן, כסף ועצבים?
BEST CHOICE בסט צ'ויס
בואו ל"בסט צ'ויס"!!!
בגדי נשים יפיפיים מארה"ב וצרפת
מתאימים לכל מידה, לכל אירוע ולכל כיס!
בני ברק: רח' שטרסר 8 טל. 03־5704467
ירושלים: שטיגברג, רח' נחמיה 9 פינת חיים פרחי 2 ק"ב טל. 02־820420
שעות פתיחה: כל ערב 10־8 (פרט ליום ה') מוצ"ש 11־8

החגים מתקרבים! החגים מתקרבים! הקדימו קניותיכם בקניון רפאלי
השבוע במבצע:
★ סיפ רדיו סוני — רק 199 ש"ח, כדאי!
★ קלטת סוני 90 דקות — רק 2.95 ש"ח!
★ סיפ להקלטה, מומלץ לשעורים והרצאות — רק 160 ש"ח, במקום 210
★ מיבש שער מקצועי טורבו 2000 — רק 70 ש"ח x2, במקום 190
★ טלפון אלחוט + שנתיים אחריות — רק 290 ש"ח, במקום 400
★ רדיו + שעון + מעורר, — רק 70 ש"ח, במקום 100
★ מכונת גלוח פיליפס + מישר, — רק 150 ש"ח, במקום 190
★ טוסטר אובן גדול, מומלץ, — רק 259 ש"ח במקום 380
★ מקרוגל, בהחלה מיוחדת לחגים — רק 690 ש"ח במקום 850
★ מזכירה אלקטרונית + שנתיים אחריות — רק 330 ש"ח, במקום 400
★ מצלמות במבחר ענק — החל מ־45 ש"ח במקום 90
★ ווקמן + כניסה לחשמל — רק 45 ש"ח במקום 80
★ דיסקמן נייד משוכלל ביותר — רק 650 ש"ח במקום 800
הכנסו למחלקת כלי כסף ותכשיטי זהב!
קבלנו מבחר ענק, תצוגה מרהיבה והנחות גדולות
להתראות בקניון רפאלי, ר' עקיבא 115 ב"ב

ק'פריס
★ כובעי נשים ★ תכשיטים צמודי זהב
שרשרות לפי מידה עמידים במים עם אחריות לכל החיים
★ אביזרי אופנה ★ ועוד דברים יפים
ר' עקיבא 95 ב"ב
03: 6196023

אחיות לב
אופנה עילית
ר' עקיבא 120 ב"ב
הגיעו דגמים חדשים גם תוצ"ח עד 50% הנחה על כל המלאי
מבצע לחגים 5 תשלומים
להתראות האחיות לב מכל הלב

נעלי בילבי הולכים מצוין היום קונים לחגים!!!
נעלי נשים ונערות נעלים לילדים ולכל המשפחה
מבצע! נעלי נשים עור החל מ־125 ש"ח
חנויות המפעל ב"ב
נעלי בילבי חזון איש 19 ב"ב
פתוח מ־9.30 בבוקר – 2.00 בצהרים ומ־4.30 אחה"צ – 9.00 בערב כולל יום ו'
נעלי בילבי ויז'ניץ עזרא 45 ב"ב
פתוח מ־9.30 בבוקר – 2.00 בצהרים ומ־4.30 אחה"צ – 9.00 בערב כולל יום ו'
נעלי בילבי השומר 100 ב"ב (בית חדד)
פתוח מ־9.30 בבוקר עד 9.30 בערב ברציפות כולל יום ו'

صكذا من الاصل

הד היום

רפואה שחורה, רעה חולה

מ/ה הנושא ידוע ומוכר זה עידן ועידנים. הפעם הוא שוב הועלה על סדר היום, לאחר מעצרו של מנתח בכיר באחד מבתי החולים בשפלה. תמיד מבטיח משרד הבריאות לעקור את הנגע ולא עלתה בידו. השרות הרפואי הפרטי שנפתח ליד בתי החולים, במקום לשחרר את החולה מתלות בידי הרופא, רק מיסד את ההיכרות בין הרופא לבין החולה. הדברים הינעים מאוד, מוכרים לחלק גדול של החולים. ואין לדון לכף חוב רק את החולים, המבקשים להפטר מן היסורים ולזכות לטיפול מסור יותר, כי מה לא יעשה אדם הזקוק לרפואה, במיוחד בתקופה שבה קפצו עלינו מחלות, שלמרות כל המחקרים וכל המאמצים, טרם הועלו להם תרופה.

"הרפואה השחורה" הגיעה לפריחה דוקא מאז שקופות החולים הבטיחו "שרות רפואי חינם" לכל. חוק הבריאות החדש, לא ביטל את הרפואה השחורה, זו ממשיכה להתקיים על אף כל המאמצים. הרופאים עומדים בפני נסיונות ופיתויים קשים. ועל כן אפשר להמליץ את ההגדרה, "לאו עכברא גנבא, כי אם חורא גנבא".

בחסותו של חוק הבריאות עשו קופות החולים דברים שלא היו עושים. הטילו תשלום מס על כל תרופה, העלו את המס כאוות נפשם. למערכת הרפואה של קופות חולים לא יצא שם טוב, אם נשתמש בלשון הזהירה. התשלום החודשי שהרופא מקבל עבור החולה, נשמע עלוב ונמוך מאוד. הטיפול נעשה בדרך כלל בשיטת "הסרט הנע". יש יוצאים מן הכלל. בדרך כלל לא יצא שם טוב לטיפול במרפאות של קופות החולים על אף התחרות על כל חולה, שנראית כציידי נפשות, מבטיחים הרים וגבעות ולמעשה, לא תמיד מקיימים.

הרפואה השחורה נראית כרעה חולה שאין לה תרופה. שר הבריאות הנוכחי, ד"ר סנה, אינו הראשון שמבקש להתמודד עם רעה זו שנקראת בשם רפואה שחורה. ואין איש שמאמין שהמשימה תעלה בידו. אולי אין להאשים את החולים, או בני משפחותיהן שמוכנים לעשות את הכל כדי להציל את חייהם של הקרובים להם, ולא רק בשעת סכנת חיים ממשית, נכשלים אנשים שהפרוטה מצויה בכיסם, לקנות את לבו של הרופא הקרוב להם, גם אם הוא עושה את כל אשר לאל ידו. כאמור, השרות הרפואי הפרטי "הוליד אפיקי היכרות שפותחים פתח לכל מיני דברים שמתירים ומכניסים את השחיתות".

קשה להאמין שיצליח שר הבריאות החדש, שהוא גם רופא, להתגבר על בעיה זו בימים הבאים. רעה חולה זו נשתרשה עמוק בתודעה הציבורית. למרבית הצער יש מקרים שבתי החולים נהגים מתשלום כפול ומקבלים תשלום פי שנים, הן מן החולה והן מן הקופה גם אם החולה מבקש ליהנות משרות הקופה רק בעד ימי האשפוז על חשבון הקופה. גם שיטת ההתחשבנות בין בתי החולים וקופות החולים משנה תיקון. נאמר, כי בית החולים מקבל תשלום בעד ימים שנקראים ימי חופשה, רק מפני שמחזיקים את המיטה מוכנה.

מי שהאמין כי חוק בריאות חובה ישחרר את החולים ממצוקותיהם, התאכזב קשות מכמה וכמה בחינות. אין אנו מאמינים שתהיה אפשרות למשרד הבריאות להעמיד לדין את המנתח שנעצר, הכל מכירים כבר את הטריקים, ולא כל חולה מוכן לסכן את היחסים שלו עם הרופא, שהוא תלוי ביחסו הטוב. התלות בין החולה לרופאו הטוב, היא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה. אוי לו לחולה שאינו יודע את הדרך הטובה ביותר כיצד להגיע אל הרופא המבוקש. ואוי לו ולגורלו של חולה, שצריך לשלם טבין ותקילין גם בעד אישפוז אם אינו מבוטח באחת הקופות, ולא נדבר על גילויים אחרים שאין בהן להוציא שם טוב על הרופאים שנכשלו.

משרד הבריאות ממליץ להתחסן נגד שפעת

משרד הבריאות ממליץ לסיים את ההתחסנות נגד מחלת השפעת לפני תחילת העונה הקרה ולא יאוחר מסוף נובמבר 1995.

מדובר בעיקר בקבוצות אוכלוסיה בסיכון גבוה, דהיינו ילדים ומבוגרים מגיל 6 חודשים ומעלה הסובלים ממחלות ממושכות, אנשים מעל גיל 65, צוותים רפואיים ומטפלים בחולים הנמצאים בסיכון גבוה, תיירים המבקרים תדירות בארצות טרופיות ותיירים המבקרים בארצות שבחצי הכדור הדרומי בחודשים אפריל עד ספטמבר.

החיסון הוא תרכיב המקנה חסינות נגד שפעת מסוג A ו־B ומהווה אמצעי חשוב ביותר למניעת שפעת בקרב קבוצות בסיכון גבוה.

את החיסון נגד שפעת אפשר לקבל בו־זמנית עם חיסוני השגרה בגיל הילדות, או עם כל חיסון אחר. התגובות לאחר מתן חיסון נגד שפעת הן נדירות, אולם במקרים מסויימים מתן החיסון עלול לגרום לתופעות לוואי ולסיבוכים, כגון אודם, נפיחות, רגישות, חום, ותגובות אלרגיות.

אין לקבל את החיסון נגד שפעת בעת מחלה המלווה בחום. אנשים בעלי רגישות־יתר לחלבון ביצה יתייעצו עם הרופא קודם קבלת התרופה. (ע.)

עירית אשדוד לבג"צ: להקים בי"ח בעיר

עיריית אשדוד עתרה לבג"צ, כנגד החלטת שר הבריאות הד"ר אפרים סנה שלא להקים בית חולים בעיר.

בעתירה נטען, כי כל פניותיו של ראש עיריית אשדוד צבי צילקר בנושא זה לשרי הבריאות נענו עד כה בשלילה. זאת, למרות החלטת ממשלה בנושא הממליצה על הקמת בית חולים בן 500 מיטות באשדוד.

סירוב שרי הבריאות לאשר הקמת בית חולים באשדוד, הן פרטי והן ממשלתי, נובע מן התפיסה, כי בתי החולים "קפלן" ברחובות ו"ברזילי" באשקלון יכולים לענות על כל צרכי הציבור באיזור.

עיריית אשדוד מבקשת, כי בג"צ יתערב בשיקול דעתו של שר הבריאות ויורה על אישור עקרוני להקמת בית חולים בעיר.

לטענת העיריה, האיזור מקרפח בממוצע מיטות לנפש: בעוד הממוצע הארצי עומד על 2.4 מיטות לאלף נפש — באיזור אשדוד הממוצע מתקרב רק ל־1.25 מיטות לאלף נפש.

עיריית אשדוד טוענת גם לניגוד אינטרסים של כמה מבעלי התפקידים אשר אמורים להכריע בסוגיה, ביניהם מנכ"ל משרד הבריאות, שמחד מתנגד למתן אישור להקמת בית חולים פרטי, ומאידך אינו מוכן לספק שירותים ממשלתיים. כמו כן טוענת עיריית אשדוד לניגוד אינטרסים של הממונה על המחוז מטעם משרד הבריאות שהוא גם מנהל בית החולים "ברזילי".

עיריית אשדוד מבקשת מבג"צ להוציא צו ביניים, שיורה להפסיק את כל ההליכים לאישור הקמתו של בית חולים ממשלתי בלהבים עד לקבלת החלטה לגבי הקמת בית חולים ממשלתי באשדוד. (ע.)

השמטה

לצערנו, הושמט קטע ב"פינת ההלכה", שפורסמה בגליון "הבית שלנו", בערש"ק. אשר על כן, כדי למנוע חלילה שיבוש, אנו שבים ומביאים את הקטע כולו בשנית.

עם הקוראים ועם מכובדנו הדגול, הרה"ג רבי דב לנדאו, הסליחה.

ואיך מעשרים?

אם יש בפנינו ליטר = 1000 CC מיץ ענבים, מוציאים מהמיץ קצת יותר מ־ 10 CC בכלי, (10 CC הם ה־1/100 מכלל המשקה כדי שיהיה לנו אח"כ תרומת מעשר, וקצת יותר הוא יהיה תרומה גדולה), מניחים את הכלי כדי שהיין ינוח, לא יזוע ולא ימוש ממקום למקום ויתערבבו המעשרות, ואומרים: משהו יותר מאחד ממאה שיש כאן (בכלי הקטן) בצד דרום — יהיה תרומה גדולה. אחד ממאה שיש כאן (בכלי הקטן) בצד צפון, ועוד תשעה חלקים כמותו (כלומר עוד 90 CC בצד צפון, ועוד תשעה חלקים כמותו (כלומר עוד 90 CC בכלי הגדול) בצד צפון, (שהם ביחד 100 CC 1/10 — עשירית מכלל היין) — יהיה מעשר ראשון. אחד ממאה שיש כאן (בכלי הקטן), שעשיתיו מעשר ראשון (שהוא 1/10 — עשירית מכלל המעשר ראשון) — יהיה תרומת מעשר.

שופכים את היין שבכלי הקטן, מאחר ואסור הוא בשתיה.

ומוסיפים ואומרים (בשנים א', ב', ד' ה'משנות השבע): עשירית מהיין שבצד דרום יהיה מעשר שני, ומחולל הוא וחומשו על פרוטה המיוחדת לחילול מעשר שני.

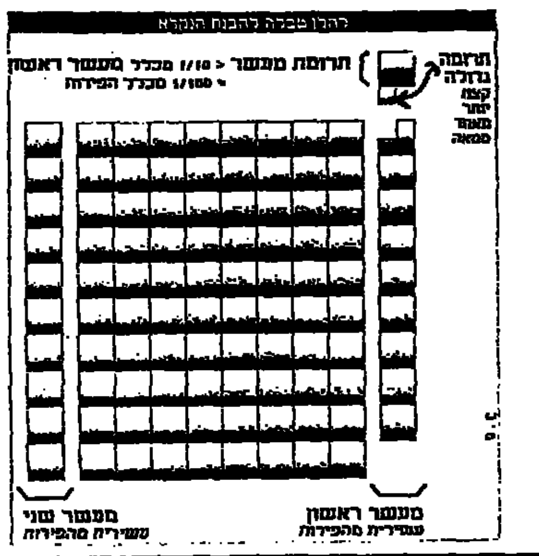

מיום ליום

"מסמך חברון"

"מסמך חברון", הוא מסמך המפרט באופן כללי את ההצעות להסדר בין הרשות הפלשתינית לבין הרשויות הישראליות בכל הקשור לנסיגת צה"ל מחברון ולהעברתה לידי כוחות בטחון פלשתינים. "הסכם אוסלו ב'", האמור לסיים את הסדר הביניים בין ישראל לרשות הפלשתינית עד להסדר הקבע והכולל אלפי סעיפים ותת־סעיפים, נראית החתימה עליו כשנושא חברון טרם סוכם.

טענת הפלשתינים, שהעיר חברון אינה שונה, מבחינתם, משאר שש הערים הערביות ביהודה ושומרון, נסמכת על הסכם אוסלו א'. בו דובר באופן כללי על הסגת כוחות צה"ל מערי וכפרי הערבים בשטחים בשלב השני של הסכם הביניים בלא להוציא מקום אחד מן הכלל. טענה זו אינה מוכחשת על ידי השלטונות הישראליים הנוכחיים ונהנים עם אש"ף. לשאלה הנרחשת מאליה: מה, אפוא, חשבו הגורמים הישראליים כשחתמו בדיוק לפני שנה על הסכם אוסלו א'. אין תשובה ברורה. ולא מן הנמנע שהחותמים על ההסכם מצד ישראל, לפחות לא האמינו אז, שההסכם יחזיק מעמד עד לשנה הבאה... כלומר, עד לימים אלה. יתכן מאוד, ויש סימוכין לכך, שגורמים מדיניים סברו והאמינו, כי הקשיים העצומים שביישומו של ההסכם עם הפלשתינים לא יעמדו במבחן המציאות ההפכפכה השורה בארץ הזאת. יותר מכך, חלקם, לפחות, של מנסחי הסכם אוסלו, האמינו כי אבן הסכם אוסלו א', שהוא ההסכם על "עזה ויריחו תחילה", ישאר על כנו שנים רבות וארוכות, ולא יזדקקו כלל לשלב הבא של הסדר הביניים. קשיים רבים מאוד ניצפו במימושה של תוכנית "עזה ויריחו תחילה", עד שכמעט היה ברור שהבעיות סביבה יגרמו לדחיית השלב הבא של ההסכם.

אבל מסתבר, שערפאת איננו מדינאי זעיר ולא פוליטיקאי קטן. הוא מצידו, עושה הכל שתהליך השלום לא ייעצר אף ליום אחד. הוא מכיר את הישראלים והוא יודע כי כל דחייה מצידו תשביע את רצונם. בטענה זו הוא גובר על מתנגדיו בתוך אש"ף ובמחנה הפלשתינאי. בהסבירו להם מדוע הוא מרבה ב...ויתורים לישראל. ישראל, מצידה, היתה יכולה לאלץ את ערפאת להאט את הקצב. ניתן למצוא בשלושת הכרכים עבי הכרס של הסכם אוסלו א' סעיפים רבים שלא קוימו על ידי הרשות הפלשתינאית, ואי קיומם מהווה הפרה בוטה של ההסכם. כך, למשל, ניתן לטעון על העובדה שהרשות הפלשתינית אינה מסגירה מחבלים ורוצחי יהודים למרות שההסכם מחייב אותה במפורש לעשות כן. יש להניח שאילו באמת היתה הממשלה מעוניינת להאט, או אפילו לעצור, את תהליך השלום — הבלתי מוסכם על כל חלקי העם — יש בידה לעשות כן. לכך מתכוון הנשיא וייצמן, במספר הצהרות שהצהיר בנושא, בצורת שאלה: "מה יש למהר?!".

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, הציג את הבעייתיות של חברון במשפט אחד: "או שמפנים אותם, או שמאבטחים אותם". בהתכוונו ליהודי חברון, הן הגרים במרכז העיר והן בקרית ארבע. כל עוד לא החליטה הממשלה לפנות מתיישבים יהודיים מחברון היא חייבת להגן עליהם. ואין יכולים להעניק מינימום של בטחון למתיישבים ללא נוכחות כוחות בטחון ישראליים בלבד סביבם וסביב צירי הגישה לבתיהם. ישראל, כנראה, אינה מתכוונת לסגת ממערת המכפלה מבלי להשאיר זכויות תפילה להמוני בית ישראל. ברור לגורמים הבטחוניים כי כל עוד מערת המכפלה היא מקום תפילה ליהודים חייבים להבטיח את צירי התנועה אליה וממנה. וכל עוד קיימת נוכחות בטחונית ישראלית בתוככי חברון — אין ערפאת מוכן לקבל את חברון לניהול הרשות הפלשתינית. השאלה עודנה תלויה: מי יוותר בסוף?

מזכ"ל 'העבודה' לשגרירים זרים: החרמת חגיגות ה־3000 לירושלים פגעה בישראל

מזכ"ל "העבודה" נסים זוילי הביע חוסר שביעות רצון מהחלטת מספר מדינות בעולם להחרים את פתיחת החגיגות ה־3000 לירושלים, בשיחות תדרוך לשגרירים זרים בישראל. זוילי ציין, כי ההתנגדות יצרה רושם כבד בישראל וכל המדינות למצוא דרך לתקן רושם זה.

בהתייחסו לפיגועי הטרור בצרפת, אמר זוילי, כי המאבק בטרור הפונדמנטליסטי האיסלאמי חייב להיעשות ע"י הקהילה הבינלאומית כולה. "זו לא רק בעיה של ישראל. הטרור מסכן את כל מדינות העולם ובתוכם מדינות ערב", אמר.

זוילי הביע תקווה כי החמאס יחליט להשתתף בבחירות למועצת האוטונומיה. "ככל שיהיו יותר מעורבים בתהליכים דמוקרטיים כך יהיו פחות מעורבים בטרור", הטעים זוילי.

שמירה מוגברת בבתי הספר היהודיים במארסיי

מארסיי — משטרת מארסיי הגבירה את השמירה מסביב לבתי הספר היהודיים בעיר, לאחר הפיגוע שהיה בליון, מסרו מקורות במשטרה.

שעות ספורות לאחר הפיגוע ליד בית הספר היהודי בליון, הגיעו שוטרים ל־25 בתי הספר היהודיים במארסיי, וגררו את כל המכוניות שחנו בקרבתם.

ממשטרת מארסיי נמסר, כי שום מכונית לא תורשה לחנות בימים הקרובים ליד בתי הספר, וכי סיורים מיוחדים יוקצו למטרות פיקוח על סביבות מוסדות החינוך היהודיים. (ע"צ)

מאות פלשתינים שגורשו מלוב הגיעו ללבנון

כ־400 פלשתינים, שעבדו עד עתה בלוב ונשאו תעודות מסע לבנוניות, הגיעו בימים האחרונים ללבנון לאחר שטריפולי סירבה לחדש את הסכמי העבודה שלהם, מסרו עדי ראיה לסוכנות הידיעות הצרפתית.

300 פלשתינים הגיעו ביום רביעי בספינה לביירות מבנגאזי, לאחר ש־100 פלשתינים אחרים הגיעו ללבנון ימים אחדים לפני כן. מקור לבנוני מוסמך מסר לסוכנות הידיעות הצרפתית, כי "מספר הפלשתינים שהגיעו מלוב בימים האחרונים אינו עולה על 250".

"אלה שבידיהם תעודות מסע לבנוניות יורשו להיכנס ללבנון ואילו האחרים לא יורשו", הוסיף אותו מקור. כשנשאלו על ידי סוכנות הידיעות הצרפתית במחנה עין חילווה, אמרו פלשתינים רבים שחזרו מלוב, כי לא גורשו על ידי שלטונות טריפולי אלא החליטו להתיישב מחדש בלבנון לאחר שתם חוזה העבודה שלהם.

● בגדאד — נשיא עיראק סדאם חוסיין יביא לראשונה את המנדט, לפיו הוא מכהן כנשיא, למשאל עם, בהתאם להחלטה שהתקבלה אתמול בדרג המדיני הרם ביותר בעיראק. (עתי"ם־איי.אף.פי.)

הפנטאגון חשף עיסקאות נשק עם מדינות במזה"ת

וושינגטון — הפנטאגון חשף בפני הקונגרס תוכניות למימוש עיסקאות של מכירת נשק ושירותים למדינות מזרח תיכוניות, במקור לערב הסעודית, בחוזה שתמורתו נאמדת בכ־1.3 מיליארד דולר.

850 מיליון דולר יוקדשו לתוכנית הכשרת טייסים ושירותי אחזקה למטוסי ה־F־15 של חיל האוויר הסעודי. 500 מיליון דולר נוספים יוקצו לפתרון בעיות לוגיסטיות בצבא ערב הסעודית.

דובר מטעם הפנטאגון אמר עוד, כי מצרים מעוניינת לרכוש 540 משגרי טילים מונחים מסוג טאו, שערכם נאמד בכ־43 מיליון דולר, וירדן שוקלת קניית ארבעה מסוקים מסוג בלק־האוק, תמורת 67 מיליון דולר. (ע"צ)

קופ"ח מכבי מגישה:

יום קידום הבריאות

השתתפות חינם לחברי כל קופות החולים

יום עיון בנושאי בריאות המשפחה

תושב/ת בני ברק

קופ"ח מכבי מתכבדת להזמין אותך ואת בני ביתך ל"יום קידום הבריאות" שיתקיים אי"ה בסניף בני ברק, רח' רבי עקיבא 34, ב- ט"ז אלול, תשנ"ה [11.9.95] בשעות 10:00-19:00.

יום העיון יתמקד בנושאים הבאים

● בדיקות דם להריון ללא הפניית רופא (עד השעה 16:00) ● תזונת תינוקות ע"י אחות טיפת חלב ● הרצאות בנושא מניעת תאונות בית אצל ילדים ● בדיקה לגילוי מוקדם של סרטן בקרב נשים, ע"י רופאה ● בדיקות לחץ דם וכולסטרול ● בדיקות ראיה ● בדיקות לגילוי מוקדם של סרטן עור ע"י רופאים מומחים ● תזונה בזמן הריון ע"י דיטאנית-קלינית ● התייעצות אישית עם אחות טיפת חלב בנושאי הריון וילדים ● הדרכה בנושא פיזיוטרפיה ● הדרכה בתחום היגיינת שיניים

כל הבדיקות וההרצאות ניתנות חינם ע"י מיטב המומחים

אין צורך בתאום מראש. צוות הסניף ישמח לארח אתכם.

מכבי

קופת החולים הטובה בישראל.

משרד לעניני דתות
לשכת המנהל הכללי

בהמשך להודעת המשרד לעניני דתות בדבר האפשרות להגשת בקשות למתן תמיכות לשנת הכספים אשר פורסמה בעתונות לאחרונה, מובא בזאת לידיעת הציבור כי השר לעניני דתות מסר ביום י"א באלול התשנ"ה (6.9.95) לממשלה הודעה בדבר מפת אזורי עדיפות לשירותי דת מטעם המשרד לעניני דתות בשנת הכספים 1995, כדלקמן:

כללי

"בהתאם לסעיף 16 לחלק הכללי למבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה במוסדות ציבור מטעם המשרד לעניני דתות (להלן - המבחנים), נמסרת בזאת לממשלה הודעה בדבר עקרונות וקוי יסוד למפת אזורי ותחומי עדיפות לשירותי דת המתייחסת לתחומי והיקף ההעדפות במתן תמיכות מטעם המשרד לעניני דתות לשנת הכספים 1995.

מפת אזורי עדיפות למבני דת

בתמיכה לפיתוח מבני דת (פרק ב' למבחנים) יהיה המשרד לעניני דתות רשאי לתת עדיפות לפיתוח מבני דת על יסוד עקרונות ושיקולים הנוגעים למיקום מבנה הדת, אופי המבנה, ושיקולים נוספים, כמפורט להלן:

מבני דת בישוב שהוחלט לגביו על טיפול נקודתי בממשלה.
מבני דת בישובי קו עימות.
מבני דת באיזור עדיפות לאומית א'.
מבני דת באיזור עדיפות לאומית ב'.
מבני דת לעולי ארצות החסרים מבני דת, כגון עולי אתיופיה.
מבני דת במקום שנכלל במסגרת פרויקט רווחה לפי החלטות הממשלה.
מבני דת בשכונה שמתקיים בה פרויקט שיקום שכונות לפי החלטות הממשלה.
שכונות שאין בהן בית כנסת במבני קבע.

מפת אזורי עדיפות לשירותי דת בתחומי פעילות אחרים

בתמיכה בפעילות בתחומים אחרים (יתר הפרקים למבחנים, למעט תמיכה בתלמידי מוסדות תורניים לפי פרק ג' למבחנים) יהיה רשאי המשרד לתת העדפה בשיעורים המפורטים להלן, ביחס לפעילות שאינה נהנית מהעדפה:

פעילות בישוב שהוחלט לגביו בממשלה על טיפול נקודתי 10%
פעילות בישובי קו עימות 10%
פעילות באיזור עדיפות לאומית א' 10%
פעילות של מוסד המטפל באוכלוסיה מיוחדת, כגון ילדים בחינוך המיוחד או הזכאים להשמה בפנימיות מטעם משרד העבודה והרווחה לפי אישור של משרד העבודה והרווחה 10%
פעילות באיזור עדיפות לאומית ב' 5%
פעילות במקום שנכלל במסגרת פרויקט רווחה לפי החלטות הממשלה 5%
פעילות בשכונה שמתקיים בה פרויקט שיקום שכונות לפי החלטת הממשלה 5%
פעילות לעולים חדשים עד שלוש שנים מיום עלייתם ארצה 5%

שיעורי העדפה לא יצטברו, ולגבי פעילות שחל עליה יותר משיעור העדפה אחד יהיו שיעורי ההעדפה חופפים".

בהתאם לאמור לעיל, נדחה בזאת המועד האחרון להגשת בקשות לתמיכה לשנת הכספים 1995 ליום ה' בתשרי התשנ"ו (29.9.95).

לאור הפניות, למשרד מובהר בזאת כי מועצות דתיות ורשויות מקומיות שאין בהן מועצות דתיות רשאיות להגיש בקשות לפיתוח מבני דת.

בברכת שנה טובה, ד"ר גרשון מצגר, המנהל הכללי

לפ"ם